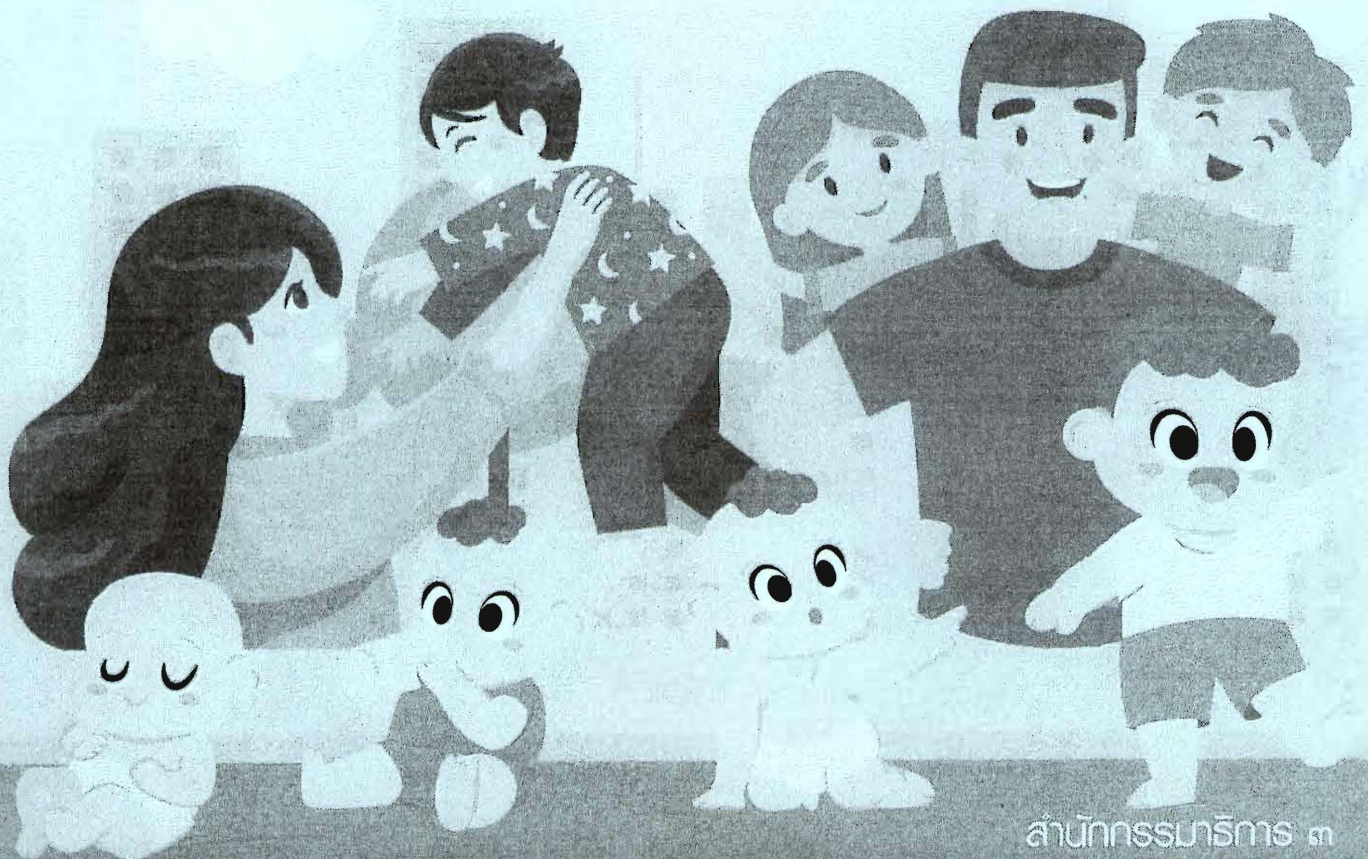

รายงานการพิจารณาศึกษา

เรื่อง การจัดสวัสดิการเงินอุดหนุน เพื่อการเลี้ยงดูเด็กแรกเกิด ๐ - ๖ ปี

ของคณะกรรมการการพัฒนาสังคม และกิจการเด็ก เยาวชน สตรี
ผู้สูงอายุ คนพิการ และผู้ด้อยโอกาส วุฒิสภา

สำนักกรรมการ ๓
สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

รายงานการพิจารณาศึกษา
ของคณะกรรมการการพัฒนาสังคม และกิจการเด็ก เยาวชน สตรี
ผู้สูงอายุ คนพิการ และผู้ด้อยโอกาส วุฒิสภา

เรื่อง
การจัดสวัสดิการเงินอุดหนุนเพื่อการเลี้ยงดูเด็กแรกเกิด ๐ - ๖ ปี

สำนักกรรมการ ๓
สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

(สำเนา) บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ คณะกรรมการการพัฒนาระบบ และกิจการเด็ก เยาวชน สตรี ผู้สูงอายุ คนพิการ และผู้ด้อยโอกาส วุฒิสภา

ที่ สว (กมธ ๓) ๐๐๑๙ / (ร ๖๐)

วันที่ ๙ ธันวาคม ๒๕๖๕

เรื่อง รายงานผลการพิจารณาศึกษา เรื่อง “การจัดสวัสดิการเงินอุดหนุนเพื่อการเลี้ยงดูเด็กแรกเกิด ๐ - ๖ ปี”

กราบเรียน ประธานวุฒิสภา

ด้วยในคราวประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ ๑๗/๒๕๖๒ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) วันอังคารที่ ๑๐ กันยายน ๒๕๖๒ ที่ประชุมวุฒิสภาได้ลงมติตั้งคณะกรรมการสามัญประจำวุฒิสภาตามข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๗๘ วรรคสอง (๑๓) ประกอบข้อ ๙๘ ซึ่งคณะกรรมการการพัฒนาระบบ และกิจการเด็ก เยาวชน สตรี ผู้สูงอายุ คนพิการ และผู้ด้อยโอกาส วุฒิสภา เป็นคณะกรรมการสามัญประจำวุฒิสภามีหน้าที่และอำนาจเกี่ยวกับการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ กระทำกิจการ พิจารณาสืบหาข้อเท็จจริงหรือศึกษาเรื่องใด ๆ ที่เกี่ยวกับการพัฒนาระบบ เด็ก เยาวชน สตรี ผู้สูงอายุ คนพิการ และผู้ด้อยโอกาส รวมทั้งประสานกับองค์กรภายในประเทศ ต่างประเทศ ประชาคมภายในประเทศ และนานาชาติ และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเกี่ยวกับแนวทางความร่วมมือเพื่อส่งเสริมการแก้ปัญหาสังคม ชุมชน เด็ก เยาวชน สตรี ผู้สูงอายุ คนพิการ และผู้ด้อยโอกาส การส่งเสริมศักยภาพของชุมชนด้านการพัฒนาชีวิตความเป็นอยู่ การคุ้มครอง และดูแลผู้ยากไร้ การส่งเสริมความเสมอภาคและขจัดกาเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมต่อบุคคล การส่งเสริมและพัฒนาสวัสดิการสังคม การเสริมสร้างพลังทางสังคม การสร้างหลักประกันความมั่นคง และการพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนไทยโดยรวม พิจารณาการศึกษา ติดตาม เสนอแนะ และเร่งรัดการปฏิรูปประเทศและแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ที่อยู่ในหน้าที่และอำนาจ และอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง ซึ่งปัจจุบันคณะกรรมการฯ นี้ ประกอบด้วย

๑. นายวัลลภ ตังคณานุก์
๒. พลตรี ไอลส ภาวิไล
๓. นางเพ็ญพักตร์ ศรีทอง
๔. นายกิตติศักดิ์ รัตนวราหะ
๕. นางทัศนียา ยิวานนท์
๖. พลเอก ไพชยนต์ คำตันเจริญ
๗. นางผาณิต นิตินันท์ประภาส
๘. นายเนาวรัตน์ พงษ์ไพบูลย์
๙. หม่อมหลวงปนัดดา ดิศกุล
๑๐. นายพีระศักดิ์ พอจิต
๑๑. นางประยูร เหล่าสายเชื้อ
๑๒. นายปรีชา บัววิรัตน์เลิศ
๑๓. นายมณฑิร บุญตัน
๑๔. นายยุทธนา ทัพเจริญ

- ประธานคณะกรรมการ
รองประธานคณะกรรมการ คนที่หนึ่ง
รองประธานคณะกรรมการ คนที่สอง
รองประธานคณะกรรมการ คนที่สาม
เลขานุการคณะกรรมการ
โฆษกคณะกรรมการ
ประธานที่ปรึกษาคณะกรรมการ
ที่ปรึกษาคณะกรรมการ
ที่ปรึกษาคณะกรรมการ
ที่ปรึกษาคณะกรรมการ
กรรมการ
กรรมการ
กรรมการ
กรรมการ

๑๕. พลเอก วลีต...

๑๕. พลเอก วลิต โรจนภักดี

กรรมการ

๑๖. นายอำพล จินตาวัฒนะ

กรรมการ

บัดนี้ คณะกรรมการได้พิจารณาศึกษา เรื่อง “การจัดสวัสดิการเงินอุดหนุนเพื่อการเลี้ยงดูเด็กแรกเกิด ๐ - ๖ ปี” เสร็จเรียบร้อยแล้ว จึงขอรายงานการพิจารณาศึกษาเรื่องดังกล่าวต่อวุฒิสภาตามข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๙๘

จึงกราบเรียนมาเพื่อโปรดทราบและนำเสนอรายงานของคณะกรรมการต่อที่ประชุมวุฒิสภาต่อไป

(ลงชื่อ) นายวัลลภ ตังคณานุรักษ์

(นายวัลลภ ตังคณานุรักษ์)

ประธานคณะกรรมการการพัฒนาสังคม และกิจการเด็ก เยาวชน

สตรี ผู้สูงอายุ คนพิการ และผู้ด้อยโอกาส วุฒิสภา

สำเนาถูกต้อง

(นางสาวภิรมย์ นิลทัพ)

ผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมการการพัฒนาสังคม และกิจการเด็ก

เยาวชน สตรี ผู้สูงอายุ คนพิการ และผู้ด้อยโอกาส

กลุ่มงานคณะกรรมการการพัฒนาสังคมฯ

สำนักกรรมการ ๓

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

โทรศัพท์ / โทรสาร ๐ ๒๘๓๑ ๙๒๒๕ - ๖

เพชรรัตน์ พิมพ์

เพชรรัตน์/ภิรมย์ ทาน

ภิรมย์ ตรวจ

คณะกรรมการการพัฒนาสังคม และกิจการเด็ก เยาวชน สตรี
ผู้สูงอายุ คนพิการ และผู้ด้อยโอกาส
วุฒิสภา

นายวัลลภ ตังคณานุรักษ์
ประธานคณะกรรมการ

พลตรี โอสถ ภาวิไล
รองประธานคณะกรรมการ คนที่หนึ่ง

นางเพ็ญพักตร์ ศรีทอง
รองประธานคณะกรรมการ คนที่สอง

นายกิตติศักดิ์ รัตนวราหะ
รองประธานคณะกรรมการ คนที่สาม

นางทัศนียา ยูวานนท์
เลขานุการคณะกรรมการ

พลเอก ไพบยนต์ คำตันเจริญ
โฆษกคณะกรรมการ

นางผาณิต นิตินนท์ประภาศ
ประธานที่ปรึกษาคณะกรรมการ

หม่อมหลวงปนัดดา ดิศกุล
ที่ปรึกษาคณะกรรมการ

นายเนาวรัตน์ พงษ์ไพบูลย์
ที่ปรึกษาคณะกรรมการ

นายพิระศักดิ์ พอจิต
ที่ปรึกษาคณะกรรมการ

นางประยูร เหล่าสายเชื้อ
กรรมการ

นายปรีชา บัววิรัตน์เลิศ
กรรมการ

นายมณเฑียร บุญตัน
กรรมการ

นายยุทธนา ทังเจริญ
กรรมการ

พลเอก วุฒิ โรจนภักดี
กรรมการ

นายอำพล จินตาวัฒนะ
กรรมการ

คณะอนุกรรมการกิจการเด็ก เยาวชน และผู้ด้อยโอกาส

นายวัลลภ ตังคณานุรักษ์
ประธานคณะอนุกรรมการ

พลเอก ไพชยนต์ คำพันเจริญ
รองประธานคณะอนุกรรมการ คนที่หนึ่ง

นางจิราภรณ์ เล้าเจริญ
รองประธานคณะอนุกรรมการ คนที่สอง

นายศุภชัย สถีรศิลาปิน
อนุกรรมการ

นางวรกัทร แสงแก้ว
อนุกรรมการ

นางงามจิต แต่สุวรรณ
อนุกรรมการ

นายสำราญ อรุณธาดา
อนุกรรมการ

นายศุภกร ปทุมรัตน์นาร
อนุกรรมการ

นายอัครเดช สุพรรณฝาย
อนุกรรมการ

นายธนรัตน์ ชารากรณ์
อนุกรรมการ

นางณัฐนันท์ สว่างวงศ์
อนุกรรมการและเลขานุการ

นางเพชรรัตน์ มหาสิงห์
อนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

รายงานการพิจารณาศึกษา
เรื่อง “การจัดสวัสดิการเงินอุดหนุนเพื่อการเลี้ยงดูเด็กแรกเกิด ๐ - ๖ ปี”
ของคณะกรรมการการพัฒนาลังคม และกิจการเด็ก เยาวชน สตรี ผู้สูงอายุ คนพิการ
และผู้ด้อยโอกาส วุฒิสภา

ด้วยในคราวประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ ๑๗/๒๕๖๒ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) วันอังคารที่ ๑๐ กันยายน ๒๕๖๒ ที่ประชุมวุฒิสภาได้ลงมติตั้งคณะกรรมการสามัญประจำวุฒิสภา ตามข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๗๘ วรรคสอง (๑๓) โดยมีหน้าที่และอำนาจเกี่ยวกับการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติกระทำกิจการ พิจารณาสืบหาข้อเท็จจริง หรือศึกษาเรื่องใด ๆ ที่เกี่ยวกับการพัฒนาลังคม เด็ก เยาวชน สตรี ผู้สูงอายุ คนพิการ และผู้ด้อยโอกาส รวมทั้งประสานกับ องค์กรภายในประเทศ ต่างประเทศ ประชาคมภายในประเทศและนานาชาติ และองค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่นเกี่ยวกับแนวทางความร่วมมือเพื่อส่งเสริมการแก้ปัญหาสังคม ชุมชน เด็ก เยาวชน สตรี ผู้สูงอายุ คนพิการ และผู้ด้อยโอกาส การส่งเสริมศักยภาพของชุมชนด้านการพัฒนาชีวิต ความเป็นอยู่ การคุ้มครองและดูแลผู้ยากไร้ การส่งเสริมความเสมอภาคและขจัดการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรม ต่อบุคคล การส่งเสริมและพัฒนาสวัสดิการสังคม การเสริมสร้างพลังทางสังคม การสร้างหลักประกัน ความมั่นคง และการพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนไทยโดยรวมพิจารณาศึกษา ติดตาม เสนอแนะ และเร่งรัดการปฏิรูปประเทศ และแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ที่อยู่ในหน้าที่และอำนาจ และอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

บัดนี้ คณะกรรมการได้พิจารณาศึกษา เรื่อง “การจัดสวัสดิการเงินอุดหนุนเพื่อการเลี้ยงดูเด็กแรกเกิด ๐ - ๖ ปี” เสร็จเรียบร้อยแล้ว จึงขอรายงานผลการพิจารณาศึกษา เรื่องดังกล่าวต่อวุฒิสภา ตามข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๙๘ ดังนี้

๑. การดำเนินงานของคณะกรรมการ

คณะกรรมการได้ดำเนินการพิจารณาศึกษา ดังนี้

๑.๑ คณะกรรมการได้มีมติมอบหมายให้คณะอนุกรรมการกิจการเด็ก เยาวชน และผู้ด้อยโอกาส ทำหน้าที่พิจารณาศึกษา ซึ่งอนุกรรมการคณะนี้ ประกอบด้วย

๑) นายวัลลภ ตังคณานูร์รักษ์	ประธานคณะอนุกรรมการ
๒) พลเอก ไพชยนต์ คำตันเจริญ	รองประธานคณะอนุกรรมการ คนที่หนึ่ง
๓) นางจิราภรณ์ เล้าเจริญ	รองประธานคณะอนุกรรมการ คนที่สอง
๔) นางงามจิต แต่สุวรรณ	อนุกรรมการ
๕) นายศุภชัย สติรศิลป์	อนุกรรมการ
๖) นายสำราญ อรุณธาดา	อนุกรรมการ
๗) นางวรภัทร แสงแก้ว	อนุกรรมการ
๘) นายธนรัตน์ ธาราภรณ์	อนุกรรมการ

- ๙) นายอัครเดช สุพรรณฝ้าย   อนุกรรมการ
๑๐) นายศุภากร ปทุมรัตน์   อนุกรรมการ
๑๑) นางณัฐนันท์ สว่างวงศ์   อนุกรรมการและเลขานุการ
๑๒) นางเพชรรัตน์ มหาสิงห์   อนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
- ที่ปรึกษาคณะกรรมการ ประกอบด้วย
- ๑) นางทัศนียา ยวนานท์   ประธานที่ปรึกษาคณะกรรมการ
๒) นายปรีชา บัววิรัตน์เลิศ   ที่ปรึกษาคณะกรรมการ

๑.๒ ที่ประชุมคณะกรรมการได้มีมติแต่งตั้ง นางสาวภิรมย์ นิลทัพ
นิติกรเชี่ยวชาญ กลุ่มงานคณะกรรมการวิสามัญกิจการวุฒิสภา และนางธนยา สิงห์มณี
นิติกรชำนาญการ ของกลุ่มงานคณะกรรมการพัฒนาสังคมฯ ทำหน้าที่เป็นผู้ช่วยเลขานุการ
คณะกรรมการตามข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๘๗

๑.๓ วิธีการพิจารณาข้อมูล ข้อเท็จจริง

๑.๓.๑ คณะอนุกรรมการกิจการเด็ก เยาวชน และผู้ด้อยโอกาส
ได้เชิญผู้แทนจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเข้าร่วมประชุม ประกอบด้วย

๑) ผู้แทนจากกรมกิจการเด็กและเยาวชน กระทรวง
การพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ เข้าร่วมประชุม จำนวน ๑ ครั้ง ประกอบด้วย

ครั้งที่ ๑ เข้าร่วมประชุม ครั้งที่ ๒๙/๒๕๖๓ วันพุธที่ ๑๖
กันยายน ๒๕๖๓ ณ ห้องประชุม หมายเลข ๒๕๐๑ ชั้น ๒๕ อาคารสุขประพฤติ กรุงเทพมหานคร

๒) ผู้แทนจากกรมกิจการเด็กและเยาวชน กระทรวง
การพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ เข้าร่วมประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ (Zoom)
จำนวน ๒ ครั้ง

ครั้งที่ ๑ เข้าร่วมประชุม ครั้งที่ ๑๐/๒๕๖๔ วันพฤหัสบดี
ที่ ๑๑ พฤศจิกายน ๒๕๖๔ (ผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์)

ครั้งที่ ๒ เข้าร่วมประชุม ครั้งที่ ๒๗/๒๕๖๕ วันจันทร์ที่ ๔
กรกฎาคม ๒๕๖๕ (ผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์)

๑.๓.๒ คณะอนุกรรมการกิจการเด็ก เยาวชน และผู้ด้อยโอกาส
ได้ทำหนังสือขอความอนุเคราะห์ข้อมูลที่เกี่ยวข้องจากกรมกิจการเด็กและเยาวชน กระทรวงการพัฒนา
สังคมและความมั่นคงของมนุษย์ โดยวิธีการส่งข้อมูลตอบกลับมายังคณะกรรมการฯ ประกอบด้วย

ครั้งที่ ๑ ทำหนังสือขอความอนุเคราะห์ข้อมูลประกอบ
การพิจารณาศึกษาตัวหนังสือ ที่ สว (กมธ ๓) ๐๐๑๙/๒๕๕๓ ลงวันที่ ๑๗ พฤษภาคม ๒๕๖๕
ในประเด็นดังนี้

➤ ความคืบหน้าผลการดำเนินงานการผลักดันสวัสดิการเงินอุดหนุน
เด็กเล็ก (๐ - ๖ ปี) แบบถ้วนหน้า ในปีงบประมาณ ๒๕๖๕

➤ แนวทางการดำเนินงานต่อที่ประชุมคณะกรรมการส่งเสริมการพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติที่เสนอต่อคณะรัฐมนตรี

➤ การจัดสรรงบประมาณตามโครงการเงินอุดหนุนเพื่อการเลี้ยงดูเด็กแรกเกิด ๐ - ๖ ปี

➤ ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินการ

ครั้งที่ ๒ ทำหนังสือขอความอนุเคราะห์ข้อมูลประกอบการพิจารณาศึกษาค้นคว้าที่ สว (กมธ ๓) ๐๐๑๙/๒๗๖๓ ลงวันที่ ๒๐ มิถุนายน ๒๕๖๕) ในประเด็น ดังนี้

➤ การจัดสรรงบประมาณตามโครงการเงินอุดหนุนเพื่อการเลี้ยงดูเด็กแรกเกิด ๐ - ๖ ปี กลุ่มเป้าหมายที่อยู่ในครัวเรือนที่มีรายได้น้อย ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๖ มีนาคม ๒๕๖๒ จำนวน ๒,๖๕๕,๒๗๒ ราย ปัจจุบันมีเด็กได้รับเงินอุดหนุนเพื่อการเลี้ยงดูเด็กแรกเกิดจำนวน ๒,๓๔๕,๕๗๙ ราย นั้น ต้องการทราบว่าข้อมูลเด็กที่หายไป จำนวน ๓๐๙,๖๙๓ ราย เกิดจากสาเหตุใด

➤ ขอให้กรมกิจการเด็กและเยาวชนจัดทำข้อเสนอแนะที่มีต่อรัฐบาล โดยแบ่งข้อเสนอแนะการจัดสวัสดิการเงินอุดหนุนเพื่อการเลี้ยงดูเด็กแรกเกิดแบบถ้วนหน้า และการจัดสวัสดิการเงินอุดหนุนเพื่อการเลี้ยงดูเด็กแบบไม่ถ้วนหน้า

๒. ผลการพิจารณาศึกษา

คณะอนุกรรมการกิจการเด็ก เยาวชน และผู้ด้อยโอกาส ได้เสนอรายงานผลการพิจารณาศึกษา เรื่อง “การจัดสวัสดิการเงินอุดหนุนเพื่อการเลี้ยงดูเด็กแรกเกิด ๐ - ๖ ปี” ต่อคณะกรรมการการพัฒนาสังคม และกิจการเด็ก เยาวชน สตรี ผู้สูงอายุ คนพิการ และผู้ด้อยโอกาส วุฒิสภา และคณะกรรมการได้มีมติรับรองรายงานดังกล่าว โดยให้ถือว่าเป็นรายงานซึ่งคณะกรรมการได้พิจารณาศึกษา คณะกรรมการจึงขอเสนอรายงานผลการพิจารณา พร้อมทั้งข้อเสนอแนะของคณะกรรมการ เพื่อให้ที่ประชุมวุฒิสภาให้ความเห็นชอบกับผลการพิจารณา รวมทั้งข้อเสนอแนะของคณะกรรมการ ขอให้โปรดแจ้งไปยังคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาและดำเนินการตามแต่เห็นสมควรต่อไป ทั้งนี้ เพื่อประโยชน์ของประเทศชาติและประชาชนสืบต่อไป

(นางทัศนียา ยูวานนท์)

เลขานุการคณะกรรมการการพัฒนาสังคม และกิจการเด็ก เยาวชน

สตรี ผู้สูงอายุ คนพิการ และผู้ด้อยโอกาส วุฒิสภา

บทสรุปผู้บริหาร
รายงานการพิจารณาศึกษา
เรื่อง “การจัดสวัสดิการเงินอุดหนุนเพื่อการเลี้ยงดูเด็กแรกเกิด ๐ - ๖ ปี”

คณะกรรมการการพัฒนาสังคม และกิจการเด็ก เยาวชน สตรี ผู้สูงอายุ คนพิการ และผู้ด้อยโอกาส วุฒิสภา ได้ตระหนักถึงโครงการเงินอุดหนุนเพื่อการเลี้ยงดูเด็กแรกเกิด ซึ่งเป็นนโยบายสำคัญระดับชาติตามแผนบูรณาการการพัฒนาคนตลอดช่วงชีวิต ซึ่งเป็นการสร้างระบบคุ้มครองทางสังคมโดยจัดสวัสดิการเงินอุดหนุนให้กับเด็กแรกเกิดในครัวเรือนยากจน หรือครัวเรือนที่เสี่ยงต่อความยากจน เป็นมาตรการให้บิดา มารดาหรือผู้ปกครองนำเด็กเข้าสู่ระบบบริการของรัฐ เพื่อให้เด็กได้รับการดูแลให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีมีพัฒนาการเหมาะสมตามวัย รวมทั้งเป็นหลักประกันให้เด็กได้รับสิทธิด้านการอยู่รอดและการพัฒนาตามอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก มีความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ตามยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐) ยุทธศาสตร์การเสริมสร้างและพัฒนาศักยภาพทุนมนุษย์ของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔) และแผนพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ ฉบับที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔) รวมทั้งเป็นการลดความเหลื่อมล้ำทางสังคมและเป็นการประกันสิทธิให้เด็กได้รับสิทธิโดยตรง

จึงมอบให้คณะอนุกรรมการกิจการเด็ก เยาวชน และผู้ด้อยโอกาส พิจารณาศึกษาการจัดสวัสดิการเงินอุดหนุนเพื่อการเลี้ยงดูเด็กแรกเกิด ๐ - ๖ ปี อันประกอบด้วย ข้อเสนอแนะเป็น ๓ แนวทาง ดังนี้

๑) แนวทางที่ได้ปฏิบัติในปัจจุบัน

โดยให้จ่ายเงินอุดหนุนเพื่อการเลี้ยงดูเด็กแรกเกิดให้กับเด็กที่ครอบครัวยังมีรายได้ไม่เกิน ๑๐๐,๐๐๐ บาท ต่อคนต่อปี ซึ่งแนวทางนี้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องโดยตรงจะต้องเน้นการทำงานแบบเชิงรุกโดยแบ่งออกเป็น ๓ ร ได้แก่

๑. รุกถึงตัวเด็กโดยการลงพื้นที่ค้นหา/คัดกรองกลุ่มเป้าหมายที่อยู่ห่างไกลในครอบครัวยากจน ครอบครัวยังไม่มีบัญชีธนาคาร หรือไม่สามารถเข้าถึงบริการเครื่องกวดเงินอัตโนมัติ

๒. รุกทำความเข้าใจให้กับครอบครัวที่ยังเข้าไม่ถึงสวัสดิการโดยแจ้งกระบวนการ ขั้นตอน วิธีการการยื่นเอกสารเพื่อขอรับสิทธิ

๓. รุกในการประชาสัมพันธ์เพื่อการเชื่อมโยงครอบครัวให้เข้าถึงสิทธิ เพราะยังคงมีกลุ่มเป้าหมายที่ตกหล่นถึงร้อยละ ๓๐ ที่ยังเข้าไม่ถึงสวัสดิการเงินอุดหนุน จนทำให้สูญเสียโอกาสในการพัฒนาตนเองตามศักยภาพที่ควรจะเป็น

๒) แนวทางการเพิ่มสิทธิแบบขั้นบันได

โดยแนวทางนี้ควรมีการปรับเกณฑ์รายได้เฉลี่ยครัวเรือนจาก ๑๐๐,๐๐๐ บาท/คน/ปี เป็น ๑๕๐,๐๐๐ บาท/คน/ปี เป็น ๒๐๐,๐๐๐ บาท/คน/ปี ไปเรื่อย ๆ เพื่อเป็นการเพิ่มโอกาสให้กับครอบครัวที่มีรายได้น้อยให้เข้าสู่การได้รับสิทธิ โดยวิธีนี้จะทำให้งบประมาณของรัฐไม่ได้เพิ่มสูงอย่างมากแต่ค่อย ๆ เพิ่มขึ้นไป ดังตารางการคิดเกณฑ์รายได้เฉลี่ย

ตารางประมาณการจำนวนเป้าหมายและงบประมาณที่ต้องใช้

ปี พ.ศ.	2565	2566	2567	2568	2569	2570
➤ ปรับเกณฑ์รายได้ครอบครัวเพิ่มขึ้น						
เกณฑ์ปัจจุบัน (รายได้ครอบครัว 100,000 บาทต่อคนต่อปี)						
เด็กอายุต่ำกว่า 6 ปี (คน)	4,183,308	4,125,669	4,067,407	4,008,287	3,948,133	3,886,904
%รายได้ < 1 แสน/คน/ปี*	42.9%	42.1%	41.2%	40.4%	39.6%	38.8%
เด็กเป้าหมาย (คน)	1,795,139	1,734,297	1,676,286	1,618,883	1,562,696	1,507,692
งบประมาณ (ล้านบาท)	12,925	12,492	12,069	11,656	11,251	10,855
➤ ปรับเกณฑ์รายได้ครอบครัวเป็น 150,000 บาทต่อคนต่อปี						
เด็กอายุต่ำกว่า 6 ปี (คน)	4,183,308	4,125,669	4,067,407	4,008,287	3,948,133	3,886,904
%รายได้ < 1.5 แสน/คน/ปี*	65.7%	67.3%	65.9%	64.6%	63.3%	62.0%
เด็กเป้าหมาย (คน)	2,870,791	2,774,612	2,680,721	2,588,921	2,499,067	2,411,104
งบประมาณ (ล้านบาท)	20,670	19,977	19,301	18,640	17,993	17,360
➤ ปรับเกณฑ์รายได้ครอบครัวเป็น 200,000 บาทต่อคนต่อปี						
เด็กอายุต่ำกว่า 6 ปี (คน)	4,183,308	4,125,669	4,067,407	4,008,287	3,948,133	3,886,904
%รายได้ < 2 แสน/คน/ปี*	82.4%	80.8%	79.1%	77.6%	76.0%	74.5%
เด็กเป้าหมาย (คน)	3,447,349	3,331,854	3,219,107	3,108,870	3,000,969	2,895,341
งบประมาณ (ล้านบาท)	24,821	23,989	23,178	22,384	21,607	20,846
➤ ปรับเกณฑ์รายได้ครอบครัวเป็น 250,000 บาทต่อคนต่อปี						
เด็กอายุต่ำกว่า 6 ปี (คน)	4,183,308	4,125,669	4,067,407	4,008,287	3,948,133	3,886,904
%รายได้ < 2.5 แสน/คน/ปี*	89.2%	87.5%	85.7%	84.0%	82.3%	80.7%
เด็กเป้าหมาย (คน)	3,753,407	3,608,328	3,486,225	3,366,841	3,249,987	3,135,594
งบประมาณ (ล้านบาท)	26,881	25,980	25,101	24,241	23,400	22,576
➤ ปรับเกณฑ์รายได้ครอบครัวเป็น 300,000 บาทต่อคนต่อปี						
เด็กอายุต่ำกว่า 6 ปี (คน)	4,183,308	4,125,669	4,067,407	4,008,287	3,948,133	3,886,904
%รายได้ < 3 แสน/คน/ปี*	92.8%	90.9%	89.1%	87.3%	85.6%	83.9%
เด็กเป้าหมาย (คน)	3,886,664	3,750,652	3,623,733	3,499,639	3,378,177	3,259,272
งบประมาณ (ล้านบาท)	27,941	27,005	26,091	25,197	24,329	23,467
➤ ปรับเกณฑ์รายได้ครอบครัวเป็น 350,000 บาทต่อคนต่อปี						
เด็กอายุต่ำกว่า 6 ปี (คน)	4,183,308	4,125,669	4,067,407	4,008,287	3,948,133	3,886,904
%รายได้ < 3.5 แสน/คน/ปี*	94.9%	93.0%	91.1%	89.3%	87.5%	85.7%
เด็กเป้าหมาย (คน)	3,968,092	3,835,150	3,705,371	3,578,483	3,454,293	3,332,699

ปี พ.ศ.	2565	2566	2567	2568	2569	2570
งบประมาณ (ล้านบาท)	28,570	27,613	26,679	25,765	24,871	23,995
➤ ปรับเกณฑ์รายได้ครอบครัวเป็น 400,000 บาทต่อคนต่อปี						
เด็กอายุต่ำกว่า 6 ปี (คน)	4,183,308	4,125,669	4,067,407	4,008,287	3,948,133	3,886,904
%รายได้ < 4 แสน/คน/ปี*	96.2%	94.3%	92.4%	90.5%	88.7%	86.9%
เด็กเข้าพหุภย (คน)	4,023,547	3,888,745	3,751,151	3,628,489	3,502,554	3,379,271
งบประมาณ (ล้านบาท)	28,970	27,999	27,051	26,125	25,218	24,331
➤ ปรับเกณฑ์รายได้ครอบครัวเป็น 450,000 บาทต่อคนต่อปี						
เด็กอายุต่ำกว่า 6 ปี (คน)	4,183,308	4,125,669	4,067,407	4,008,287	3,948,133	3,886,904
%รายได้ < 4.5 แสน/คน/ปี*	97.3%	95.3%	93.4%	91.6%	89.7%	87.9%
เด็กเข้าพหุภย (คน)	4,070,178	3,933,816	3,801,099	3,670,546	3,543,151	3,418,439
งบประมาณ (ล้านบาท)	29,305	28,323	27,365	26,428	25,511	24,613
➤ ปรับเกณฑ์รายได้ครอบครัวเป็น 500,000 บาทต่อคนต่อปี						
เด็กอายุต่ำกว่า 6 ปี (คน)	4,183,308	4,125,669	4,067,407	4,008,287	3,948,133	3,886,904
%รายได้ < 5 แสน/คน/ปี*	97.9%	95.9%	94.0%	92.1%	90.3%	88.5%
เด็กเข้าพหุภย (คน)	4,093,623	3,956,475	3,822,591	3,691,688	3,563,560	3,438,130
งบประมาณ (ล้านบาท)	29,474	28,487	27,523	26,580	25,658	24,755

* สัดส่วนเด็กที่อยู่ในครัวเรือนรายได้ต่ำกว่าเป้าหมายที่กำหนด เป็นตัวเลขในปี 2564 และสมมติให้คงที่จนถึงปี 2565

หลังจากนั้นลดลงปีละ 2%

ที่มา: สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย

๓) แนวทางการให้สิทธิแบบถ้วนหน้า

โดยในปี ๒๕๖๕ จะมีเด็กอายุ ๐ - ๖ ปี จำนวนทั้งสิ้น ๔,๑๘๓,๓๐๘ คน หากให้เงินอุดหนุนให้กับเด็กอายุ ๐ - ๖ ปีทุกคน ในอัตรา ๖๐๐ บาท/คน/เดือน จะใช้งบประมาณ ๓๐,๑๒๐ ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ ๐.๑๖ ของ GDP และงบประมาณจะลดลงทุกปีเพราะจำนวนเด็กเกิดลดลง โดยในปี ๒๕๗๐ จะใช้งบประมาณ ๒๗,๙๘๖ ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ ๐.๑๒ ของ GDP การให้เงินอุดหนุนเพื่อการเลี้ยงดูเด็กแรกเกิดแบบถ้วนหน้า จึงจะไม่สร้างภาระผูกพันให้กับรัฐบาลในระยะยาว การปรับเงินอุดหนุนเป็นแบบถ้วนหน้าเป็นการพิจารณาความยั่งยืนทางการคลังไม่ได้มองเพียงต้นทุนเท่านั้น แต่ต้องพิจารณาถึงผลลัพธ์ที่ได้จากการใช้จ่ายงบประมาณด้วยการลงทุนในเด็กเล็กให้ผลตอบแทนสูงมากทั้งทางด้านเศรษฐกิจและด้านสังคม การปรับฐานกลุ่มเป้าหมายโครงการเป็นการจัดสวัสดิการแบบถ้วนหน้าย่อมเป็นการลงทุนอย่างทั่วถึงให้ประโยชน์แก่เด็กมากกว่าแบบเฉพาะเจาะจง ทำให้เด็กที่ได้รับความช่วยเหลือแบบถ้วนหน้าไม่ตกหล่น

ดร.เจมส์ เฮคแมน (James J. Heckman) ศาสตราจารย์ด้านเศรษฐศาสตร์ แห่งมหาวิทยาลัยชิคาโก ผู้รับรางวัลโนเบล ๒๕๔๒ กล่าวไว้ว่า “การลงทุนพัฒนาเด็กปฐมวัย เป็นการลงทุนที่คุ้มค่าให้ผลตอบแทนแก่สังคมที่ดีที่สุดในระยะยาว โดยให้ผลตอบแทนกลับคืนมา ในอนาคต ๗ - ๑๐ เท่า”

ประเทศเราต้องการคนแบบใดในการพัฒนาประเทศในอนาคตหรือทักษะ ในศตวรรษที่ ๒๑ (21st Century Skill) ซึ่งลักษณะที่พึงประสงค์จะประกอบด้วยความพร้อมทางกาย ใจ ศีลธรรม สติปัญญา มีความมั่นคงทางการเงิน เศรษฐกิจสังคม สมาชิกู้หน้าที่ เอื้ออาทรรับผิดชอบ ต่อสังคม แต่สิ่งที่ประเทศเราประสบ คือ เด็กเกิดน้อยแต่ด้อยคุณภาพ อัตราการเกิดลดลงอย่างต่อเนื่อง คุณภาพของเด็กไทยก็ด้อยลงอย่างต่อเนื่องเช่นเดียวกัน เช่น ระดับสติปัญญา (IQ) ปัญหาความฉลาด ทางอารมณ์ (EQ) ความกระตือรือร้น ความมุ่งมั่นขาดแรงจูงใจไม่สัมฤทธิ์ เป็นต้น

รัฐบาลได้จัดระบบสวัสดิการแบบถ้วนหน้า เช่น ระบบหลักประกันสุขภาพ ถ้วนหน้า (๓๐ บาท รักษาทุกโรค) การศึกษาขั้นพื้นฐานถ้วนหน้า เบี้ยยังชีพผู้พิการถ้วนหน้า เบี้ยยังชีพ ผู้สูงอายุถ้วนหน้า แต่เด็กปฐมวัย ซึ่งมีประมาณ ๔ ล้านเศษ ยังถูกมองข้าม

โครงการเงินอุดหนุนเพื่อการเลี้ยงดูเด็กแรกเกิด ๐- ๖ ปี ที่ดำเนินการมาระยะ หนึ่งแล้ว โดยมีเงื่อนไขการให้สวัสดิการแบบเฉพาะเจาะจง หรือเฉพาะครอบครัวยากจนเท่านั้น ซึ่งยังมีปัญหา อุปสรรค และระบบการคัดกรองคนจน และเกิด “ภาวะรั่วไหล” หรือคนที่ไม่ใช่ กลุ่มเป้าหมายแต่ได้รับเงิน (Inclusive error) และ “ภาวะตกหล่น” หรือการเข้าไม่ถึงกลุ่มเป้าหมาย ที่แท้จริง (Exclusive error) ยิ่งเพิ่มความเหลื่อมล้ำในสังคมที่เห็นได้ชัดเจน (ข้อมูลจาก TDR)

ซึ่งแนวทางนี้ตรงกับข้อเสนอแนะเชิงนโยบายขององค์การทุนเพื่อเด็ก แห่งสหประชาชาติ (UNICEF) สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย (TDR) และภาคประชาชน โดยเป็นการให้เงินอุดหนุนกับเด็กทุกคนในช่วงอายุ ๐ - ๖ ปี ซึ่งจะรวมทั้งเด็กในโครงการเงินอุดหนุน เพื่อการเลี้ยงดูเด็กแรกเกิดปัจจุบันและเด็กนอกโครงการฯ ด้วย แต่ไม่เสนอให้จ่ายเงินอุดหนุนย้อนหลัง ถึงเมื่อแรกเกิด เช่น เด็กที่อายุ ๓ ขวบบริบูรณ์ในวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๕ และไม่เคยได้รับเงินอุดหนุน มาก่อนจะได้รับเงินอุดหนุนไปอีก ๓ ปีจนอายุครบ ๖ ปีบริบูรณ์ แต่ไม่ได้รับเงินย้อนหลังในช่วงตั้งแต่เกิด จนถึงวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๕ และแนวทางนี้ทำให้ไม่ต้องมีการคัดกรองรายได้ของครอบครัวอีกต่อไป และจะขจัดปัญหาเด็กยากจนตกหล่นได้ดีที่สุดและเป็นไปอย่างทันที เหมาะกับช่วงเวลาการระบาดของ โควิดที่ยังมีเด็กที่ครอบครัวได้รับผลกระทบทางเศรษฐกิจแต่ไม่เคยได้รับเงินอุดหนุนมาก่อน

สารบัญ

	หน้า
รายนามคณะกรรมการ	ก
รายนามคณะอนุกรรมการ	ค
รายงานการพิจารณาศึกษา เรื่อง การจัดสวัสดิการเงินอุดหนุนเพื่อการเลี้ยงดู เด็กแรกเกิด ๐ - ๖ ปี	จ
บทสรุปผู้บริหาร	ณ
สารบัญ	ฐ
บทที่ ๑ บทนำ	๑
๑.๑ ความเป็นมาของการพิจารณาศึกษา	๑
๑.๒ วัตถุประสงค์การศึกษา	๒
๑.๓ ขอบเขตการพิจารณา	๒
๑.๔ วิธีพิจารณาศึกษา	๒
๑.๕ ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	๒
บทที่ ๒ แนวคิด และทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง	๓
๒.๑ ข้อมูลที่เกี่ยวข้อง	๓
๒.๑.๑ ยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี พ.ศ.๒๕๖๑ - ๒๕๘๐	๓
๒.๑.๒ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ ๑๒ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔	๓
๒.๒ แนวคิด ทฤษฎีการจัดสวัสดิการสังคม	๕
๒.๒.๑ แนวคิดเกี่ยวกับสวัสดิการสังคมของ Titmuss	๕
๒.๒.๒ แนวคิดเกี่ยวกับสวัสดิการสังคมของ Williams	๖
๒.๓ นโยบายสวัสดิการสังคมและองค์ประกอบของการจัดสวัสดิการสังคม	๗
๒.๓.๑ นโยบายสวัสดิการสังคม	๗
๒.๓.๒ ระบบสวัสดิการสังคม	๘
๒.๓.๓ องค์ประกอบของงานสวัสดิการสังคม	๙
๒.๔ รัฐสวัสดิการกับสังคมสวัสดิการ	๑๐
๒.๔.๑ ความหมายสวัสดิการ	๑๐
๒.๔.๒ รูปแบบการจัดสวัสดิการ	๑๑
๒.๔.๓ รัฐสวัสดิการ	๑๒
๒.๔.๔ สังคมสวัสดิการ	๑๓

สารบัญ (ต่อ)

บทที่ ๓ ผลการดำเนินงาน	๑๕
๓.๑ การรับฟังข้อมูลจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	
๓.๑.๑ คณะอนุกรรมการกิจการเด็ก เยาวชน และผู้ด้อยโอกาส ได้เชิญผู้แทนจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเข้าร่วมประชุม	
➤ ผู้แทนจากกรมกิจการเด็กและเยาวชน กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ เข้าร่วมประชุม จำนวน ๑ ครั้ง ครั้งที่ ๑ เชิญเข้าร่วมประชุม ครั้งที่ ๒๙/๒๕๖๓ วันพุธที่ ๑๖ กันยายน ๒๕๖๓ ณ ห้องประชุม หมายเลข ๒๕๐๑ ชั้น ๒๕ อาคารสุขประพฤติ กรุงเทพมหานคร	๑๕
➤ ผู้แทนจากกรมกิจการเด็กและเยาวชน กระทรวง การพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ เข้าร่วมประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ (Zoom) จำนวน ๒ ครั้ง ครั้งที่ ๑ เข้าร่วมประชุม ครั้งที่ ๑๐/๒๕๖๔ วันพฤหัสบดีที่ ๑๑ พฤศจิกายน ๒๕๖๔ ครั้งที่ ๒ เข้าร่วมประชุม ครั้งที่ ๒๗/๒๕๖๕ วันจันทร์ที่ ๔ กรกฎาคม ๒๕๖๕	๑๕
๓.๑.๒ คณะอนุกรรมการกิจการเด็กเยาวชนและผู้ด้อยโอกาส ได้ทำหนังสือขอความอนุเคราะห์ข้อมูลที่เกี่ยวข้องจากกรมกิจการเด็กและเยาวชน กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ โดยวิธีการส่งข้อมูลตอบกลับ มายังคณะอนุกรรมการฯ จำนวน ๒ ครั้ง	๑๕
ครั้งที่ ๑ ทำหนังสือขอความอนุเคราะห์ข้อมูล ประกอบการพิจารณาศึกษาค้นคว้าที่ สว (กมธ ๓) ๐๐๑๙/๒๖๕๓ ลงวันที่ ๑๗ พฤษภาคม ๒๕๖๕	๑๕
ครั้งที่ ๒ ทำหนังสือขอความอนุเคราะห์ข้อมูล ประกอบการพิจารณาศึกษาค้นคว้าที่ สว (กมธ ๓) ๐๐๑๙/๒๗๖๓ ลงวันที่ ๒๐ มิถุนายน ๒๕๖๕	๑๖
บทที่ ๔ ข้อเสนอแนะ	๑๗
๔.๑ แนวทางที่ได้ปฏิบัติในปัจจุบัน	๑๗
๔.๒ แนวทางการเพิ่มสิทธิแบบขั้นบันได	๑๗
๔.๓ แนวทางการให้สิทธิแบบถ่วงหน้า	๑๙
บรรณานุกรม	๒๑

สารบัญ (ต่อ)

ภาคผนวก

- ภาคผนวก ก - หนังสือเชิญเข้าร่วมประชุม ครั้งที่ ๒๘/๒๕๖๓ วันพุธที่ ๑๖ กันยายน ๒๕๖๓
ณ ห้องประชุม หมายเลข ๒๕๐๑ ชั้น ๒๕ อาคารสุขประพฤติ กรุงเทพมหานคร
- ภาคผนวก ข - หนังสือเชิญเข้าร่วมประชุม ครั้งที่ ๑๐/๒๕๖๔ วันพฤหัสบดีที่ ๑๑ พฤศจิกายน ๒๕๖๔
(ผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์)
- ภาคผนวก ค - หนังสือเชิญเข้าร่วมประชุม ครั้งที่ ๒๗/๒๕๖๕ วันจันทร์ที่ ๔ กรกฎาคม ๒๕๖๕
(ผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์)
- ภาคผนวก ง - หนังสือขอความอนุเคราะห์ข้อมูลประกอบการพิจารณาศึกษาค้นคว้าที่
ที่ สว (กมธ ๓) ๐๐๑๙/๒๖๕๓ ลงวันที่ ๑๗ พฤษภาคม ๒๕๖๕
- ภาคผนวก จ - หนังสือขอความอนุเคราะห์ข้อมูลประกอบการพิจารณาศึกษา
ค้นคว้าที่ ที่ สว (กมธ ๓) ๐๐๑๙/๒๗๖๓ ลงวันที่ ๒๐ มิถุนายน ๒๕๖๕
- ภาคผนวก ฉ - รายชื่อคณะกรรมการการพัฒนาสังคม และกิจการเด็ก เยาวชน
สตรี ผู้สูงอายุ คนพิการ และผู้ด้อยโอกาส วุฒิสภา
- รายชื่อที่ปรึกษา ผู้ชำนาญการ นักวิชาการ และเลขานุการประจำคณะกรรมการ
- รายชื่อคณะอนุกรรมการ
- รายชื่อฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการการพัฒนาสังคม และกิจการเด็ก เยาวชน
สตรี ผู้สูงอายุ คนพิการ และผู้ด้อยโอกาส วุฒิสภา

บทที่ ๑ บทนำ

๑.๑ ความเป็นมาของการพิจารณาศึกษา

สืบเนื่องจากคณะกรรมการได้ติดตามประเด็นโครงการเงินอุดหนุนเพื่อการเลี้ยงดูเด็กแรกเกิด ซึ่งเป็นนโยบายสำคัญระดับชาติตามแผนบูรณาการการพัฒนาคนตลอดช่วงชีวิตซึ่งเป็นการสร้างระบบคุ้มครองทางสังคมโดยจัดสวัสดิการเงินอุดหนุนให้กับเด็กแรกเกิดในครัวเรือนยากจน หรือครัวเรือนที่เสี่ยงต่อความยากจน เป็นมาตรการให้บิดา มารดาหรือผู้ปกครองนำเด็กเข้าสู่ระบบบริการของรัฐ เพื่อให้เด็กได้รับการดูแลให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีมีพัฒนาการเหมาะสมตามวัย รวมทั้งเป็นหลักประกันให้เด็กได้รับสิทธิด้านการอยู่รอดและการพัฒนาตามอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก มีความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ตามยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐) ยุทธศาสตร์การเสริมสร้างและพัฒนา ศักยภาพทุนมนุษย์ของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔) และแผนพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ ฉบับที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔) รวมทั้งเป็นการลดความเหลื่อมล้ำทางสังคม และเป็นการประกันสิทธิให้เด็กได้รับสิทธิโดยตรง

รัฐบาลไทยได้เริ่มดำเนินการโครงการเงินอุดหนุนเพื่อการเลี้ยงดูเด็กแรกเกิดในปีงบประมาณ ๒๕๕๘ โดยดำเนินงานร่วมกับ ๔ หน่วยงานหลัก คือ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ กระทรวงมหาดไทย กระทรวงสาธารณสุข และกรุงเทพมหานคร

เมื่อวันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๕๘ คณะรัฐมนตรีได้มีมติเห็นชอบหลักการและให้เงินอุดหนุนแก่เด็กแรกเกิด ๔๐๐ บาท ต่อคน ต่อเดือน เป็นเวลา ๑๒ เดือน ให้แก่เด็กที่เกิดระหว่างวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๕๘ - วันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๕๙ และมีสัญชาติไทย ซึ่งไม่เป็นผู้ได้รับสิทธิเงินสงเคราะห์บุตรจากกองทุนประกันสังคม ไม่ได้รับสวัสดิการใดจากรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจ และไม่อยู่ในความดูแลของหน่วยงานของรัฐ และอยู่ในครัวเรือนที่มีรายได้เฉลี่ยไม่เกิน ๓,๐๐๐ บาท ต่อคนต่อเดือน หรือต่ำกว่า ๓๖,๐๐๐ บาท ต่อคนต่อปี ผลการดำเนินงานในปีงบประมาณ ๒๕๕๙ มีผู้ได้รับเงินอุดหนุนเพื่อการเลี้ยงดูเด็กแรกเกิด จำนวน ๙๐,๒๑๖ คน เป็นเงินจำนวน ๒๗๘.๕๗ ล้านบาท

เมื่อวันที่ ๒๒ มีนาคม ๒๕๕๙ คณะรัฐมนตรีได้มีมติให้ขยายระยะเวลาเพิ่มจากเด็กอายุ ๑ ปีเป็น ๓ ปี และเพิ่มวงเงินอุดหนุนจาก ๔๐๐ บาท เป็น ๖๐๐ บาท ต่อคน ต่อเดือน และเมื่อวันที่ ๗ พฤศจิกายน ๒๕๖๐ คณะรัฐมนตรีได้มีมติยกเลิกเงื่อนไขผู้มีสิทธิต้องไม่เป็นผู้อยู่ในระบบประกันสังคม และให้เทียบข้อมูลผู้มีรายได้น้อยโครงการลงทะเบียนเพื่อสวัสดิการแห่งรัฐมาใช้เป็นเกณฑ์ของผู้เข้าร่วมโครงการเงินอุดหนุนฯ เพื่อลดปัญหาการตกหล่นของกลุ่มเป้าหมาย ผลการดำเนินงานในปี ๒๕๖๐ มีผู้ได้รับเงินอุดหนุนเพื่อการเลี้ยงดูเด็กแรกเกิด จำนวน ๓๑๐,๐๑๔ คน และปี ๒๕๖๑ มีผู้ได้รับเงินอุดหนุนเพื่อการเลี้ยงดูเด็กแรกเกิด จำนวน ๕๑๘,๑๗๔ คน

เมื่อวันที่ ๒๖ มีนาคม ๒๕๖๒ คณะรัฐมนตรีได้มีมติเห็นชอบขยายระยะเวลาจาก ๓ ปี เป็น ๖ ปี และขยายฐานรายได้กลุ่มเป้าหมายจากไม่เกิน ๓๖,๐๐๐ บาท เป็นไม่เกิน ๑๐๐,๐๐๐ บาท ต่อคนต่อปี เพื่อให้สอดคล้องกับการใช้ฐานเกณฑ์รายได้ของผู้มีรายได้น้อยตามโครงการลงทะเบียนเพื่อสวัสดิการแห่งรัฐ ครอบคลุมเด็กในครอบครัวผู้มีรายได้น้อยอย่างทั่วถึง ผลการดำเนินงานในปี ๒๕๖๒ จำนวน ๕๑๓,๗๐๒ คน สำหรับในปีงบประมาณ ๒๕๖๓ จำนวน ๑,๖๘๔,๖๗๙ คน งบประมาณ ๑๓,๑๗๒.๐๕ ล้านบาท (เดือนตุลาคม ๒๕๖๒ - สิงหาคม ๒๕๖๓)

อย่างไรก็ตาม การจ่ายเงินอุดหนุนเพื่อการเลี้ยงดูเด็กแรกเกิดที่อยู่ในครอบครัวยากจน ทำให้เด็กในกลุ่มเป้าหมายตกหล่น ร้อยละ ๓๐ เนื่องจากการขาดความรู้ความเข้าใจคุณสมบัติของกลุ่มเป้าหมายความสับสนในขั้นตอนการรับสิทธิ และการลงทะเบียน ความยุ่งยากของกระบวนการรับรองสถานะครัวเรือน เอกสารทางราชการไม่ครบ และบางครอบครัวอยู่ห่างไกล ประสบปัญหาการเดินทาง ประกอบกับสถานการณ์เร่งด่วน ส่งผลต่อการพัฒนาและคุ้มครองเด็ก ๒ เหตุการณ์สำคัญ คือ ประเทศไทยกำลังเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ เนื่องจากจำนวนเด็กและวัยแรงงานลดลงอย่างต่อเนื่อง ขณะที่ผู้สูงอายุมีจำนวนเพิ่มขึ้นซึ่งประเทศไทยจะเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุอย่างสมบูรณ์ คือ มีผู้สูงอายุมากกว่าร้อยละ ๒๐ ของประชากรทั้งหมดในปี ๒๕๖๖ และสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ ส่งผลให้ครอบครัวมีรายได้น้อยลงอย่างมาก ขณะที่รายจ่ายในการดูแลเด็กเล็กในครอบครัวเพิ่มขึ้น เนื่องจากศูนย์พัฒนาเด็กเล็กของรัฐหรือโรงเรียนปิดจึงเกิดกลุ่มครัวเรือนที่มีรายได้น้อยใหม่จำนวนมากขึ้น ครอบครัวเด็กเล็กได้รับผลกระทบรุนแรงกว่าครอบครัวที่ไม่มีเด็กเล็ก

๑.๒ วัตถุประสงค์ของการศึกษา

๑.๒.๑ เพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้ตระหนักถึงการบูรณาการการทำงานร่วมกันในการจัดสวัสดิการเงินอุดหนุนเพื่อการเลี้ยงดูเด็กแรกเกิดให้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๑.๒.๒ เพื่อศึกษาปัญหา ผลกระทบ และแนวทางการแก้ไขปัญหา

๑.๒.๓ เพื่อรายงานผลการศึกษาต่อวุฒิสภา และให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องและทุกภาคส่วนได้นำผลการศึกษาไปเป็นแนวทางในการดำเนินงาน

๑.๓ ขอบเขตการพิจารณา

พิจารณาศึกษาข้อเท็จจริง ผลกระทบ และปัญหาการจัดสวัสดิการเงินอุดหนุนเพื่อการเลี้ยงดูเด็กแรกเกิด เพื่อนำมาจัดทำเป็นข้อสังเกตและข้อเสนอแนะต่อไป

๑.๔ วิธีพิจารณาการศึกษา

๑.๔.๑ ศึกษาจากข้อมูลปฐมภูมิ โดยการรับฟังข้อมูลจากหน่วยงาน ที่เกี่ยวข้อง

๑.๔.๒ ศึกษาจากข้อมูลทุติยภูมิ โดยศึกษาจากเอกสารต่าง ๆ จากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๑.๕ ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

๑.๕.๑ รับทราบถึงปัญหา และผลกระทบเพื่อแสวงหาแนวทางการแก้ไขปัญหา

๑.๕.๒ จัดทำรายงานผลการศึกษาต่อวุฒิสภา และให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องนำผลการศึกษาไปเป็นแนวทางในการปฏิบัติงานต่อไป

บทที่ ๒ แนวคิด และทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

๒.๑ ข้อมูลที่เกี่ยวข้อง

๒.๑.๑ ยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐)^๑

เป็นแผนการพัฒนาประเทศที่กำหนดกรอบและแนวทางการพัฒนาให้หน่วยงานของรัฐทุกภาคส่วนต้องทำตาม เพื่อให้บรรลุวิสัยทัศน์ประเทศไทยที่ว่า “ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศที่พัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” หรือเป็นคติพจน์ประจำชาติว่า “มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน” เพื่อสนองตอบต่อผลประโยชน์แห่งชาติ โดยที่รัฐธรรมนูญ แห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๖๕ กำหนดให้รัฐพึงจัดให้มียุทธศาสตร์ชาติ เป็นเป้าหมายการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืนตามหลักธรรมาภิบาลเพื่อใช้เป็นกรอบในการจัดทำ แผนต่างๆให้สอดคล้องและบูรณาการกัน เพื่อให้เกิดพลังผลักดันร่วมกันไปสู่เป้าหมายดังกล่าว ยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐) เป็นยุทธศาสตร์ชาติฉบับแรกของประเทศไทย ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ซึ่งจะต้องนำไปสู่การปฏิบัติเพื่อให้ประเทศไทยบรรลุวิสัยทัศน์ “ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้วด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” เพื่อความสุขของคนไทยทุกคนเพื่อให้ประเทศสามารถยกระดับการพัฒนา ให้บรรลุวิสัยทัศน์และเป้าหมายการพัฒนาประเทศ จึงจำเป็นต้องกำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนา ประเทศระยะยาวที่มุ่งเน้นการสร้างสมดุลระหว่างการพัฒนา ความมั่นคง เศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม ประกอบด้วย ๖ ยุทธศาสตร์ ได้แก่

๑. ยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง
๒. ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน
๓. ยุทธศาสตร์ชาติด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์
๔. ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม
๕. ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม
๖. ยุทธศาสตร์ชาติด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ

๒.๑.๒ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ ๑๒ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔^๒

แนวทางการขับเคลื่อนแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ ๑๒ พ.ศ.๒๕๖๐ - ๒๕๖๔ สู่การปฏิบัติในการส่งเสริมบทบาทของทุกภาคส่วนให้อย่างมีประสิทธิภาพโดย

^๑ สืบค้นเมื่อวันที่ ๓ สิงหาคม ๒๕๖๕, จาก <https://drive.google.com/file/d/๑XSBMp๘OCsauJqECOB-XZLB๙๑-cRrNsEV/view>

^๒ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, ๒๕๕๙, น.๒๐๙ - ๒๑๑.

๑. พัฒนาศักยภาพประชาชนให้มีบทบาทสำคัญในกระบวนการพัฒนาสามารถรักษา และใช้สิทธิหน้าที่ความเป็นพลเมืองอย่างถูกต้องและเหมาะสมเป็นพลเมืองดีของสังคมมีคุณธรรม และจริยธรรมในการดำเนินชีวิต ตระหนักถึงบทบาทหน้าที่ที่จะต้องปฏิบัติด้วยความรับผิดชอบ อย่าง เต็มที่ตามบทบาททางสังคมที่ตนดำรงอยู่ให้สอดคล้องกับวัฒนธรรมประเพณีและรัฐธรรมนูญ ที่กำหนดไว้เคารพกฎหมาย เคารพสิทธิเสรีภาพของผู้อื่นมีจิตสาธารณะและกระตือรือร้นที่จะเข้ามา มีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาของชุมชนและสังคมโดยผลักดันให้เกิดกระบวนการเรียนรู้ทั้งในและนอก ระบบการศึกษาที่สร้างประชาชนไทยให้มีความเป็นพลเมืองที่เข้มแข็งเป็นกำลังสำคัญที่จะสร้างชาติไทย ให้เจริญก้าวหน้าและสังคมสันติสุข

๒. เสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนให้พร้อมรับความเปลี่ยนแปลงมีส่วนร่วมพัฒนา ชุมชนกับภาคีการพัฒนาต่าง ๆ โดยพัฒนาความรู้และการจัดการความเสี่ยงให้ชุมชนเสริมด้วยความรู้ จากภายนอกผ่านเครือข่ายการวิจัยในพื้นที่และส่งเสริมให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ให้กว้างขวาง ในทุกระดับจากชุมชนตำบลสู่อำเภอและจังหวัด เกิดความรู้ที่สามารถนำมาใช้ในการพัฒนาและบริหารจัดการ ความเสี่ยงต่าง ๆ ส่งเสริมการรวมกลุ่มร่วมคิดร่วมทำในชุมชนอย่างกว้างขวางสามารถ ทำแผนพัฒนาที่สอดคล้องกับวัฒนธรรมอันหลากหลายของชุมชนท้องถิ่นขับเคลื่อนการพัฒนา ด้วยตนเอง และส่งเสริมให้เกิดการทำงานร่วมกันระหว่างภาคประชาชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และสถาบันการศึกษาในท้องถิ่น

๓. เสริมสร้างความเข้มแข็งให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถดำเนินงาน ตามภารกิจอย่างมีประสิทธิภาพ โดยพัฒนาศักยภาพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้แข็งแกร่ง มีการบริหารจัดการที่คล่องตัวยืดหยุ่นลดขั้นตอนและกำหนดกฎระเบียบที่เอื้อให้การดำเนินงาน เป็นไปได้รวดเร็วและราบรื่นสามารถพึ่งตนเองได้เต็มที่ขณะเดียวกันภาคราชการส่วนกลางทำหน้าที่ กำกับดูแลให้ท้องถิ่นบริหารจัดการตนเองได้เต็มศักยภาพสามารถคิดและตัดสินใจได้อย่างเต็มที่ ในการพัฒนาท้องถิ่นถ่ายโอนภารกิจและบุคลากรจากส่วนกลางและภูมิภาคไปสู่ท้องถิ่นและสร้างความ ชัดเจนในบทบาทภารกิจที่ท้องถิ่นต้องรับผิดชอบเพิ่มขีดความสามารถให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สามารถปฏิบัติหน้าที่ตอบสนองความต้องการของประชาชนในพื้นที่ทั้งด้านการบริหารจัดการ ด้านการเงินการคลังท้องถิ่นการแก้ไขปัญหาทุจริตคอร์รัปชันและการสร้างธรรมาภิบาลในระดับท้องถิ่น

๔. ส่งเสริมให้ภาคเอกชนมีบทบาทนำในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจและเสริมสร้างสังคม ที่ดียึดหลักบรรษัทภิบาลเชื่อมโยงเป้าหมายทางธุรกิจกับการพัฒนาประเทศทำงานเชิงรุก และสร้างสรรค์สิ่งใหม่ ๆ ควบคู่กับความรับผิดชอบต่อสังคมโดยปรับแนวคิดภาคเอกชนให้สามารถ ทำงานร่วมกับชุมชนองค์กรพัฒนาเอกชนและสถาบันการศึกษาได้อย่างเป็นพันธมิตรและสร้างเครือข่าย ความรับผิดชอบต่อสังคมของกลุ่มธุรกิจต่าง ๆ นำไปสู่การทำกิจกรรมเพื่อสังคมร่วมกัน

๕. ส่งเสริมการมีส่วนร่วมองค์กรพัฒนาเอกชนในการทำงานร่วมกับหน่วยงาน ส่วนภูมิภาคท้องถิ่นและภาคประชาสังคมอย่างเข้มแข็งโดยภาครัฐสนับสนุนหรือเปิดโอกาส ให้องค์กรพัฒนาเอกชนได้เข้าร่วมกิจกรรมการพัฒนาต่าง ๆ มากขึ้นเป็นการอาศัยข้อได้เปรียบ

ขององค์กรพัฒนาเอกชนในด้านความยืดหยุ่นของกฎระเบียบความคล่องตัวของการทำงาน และความใกล้ชิดกับประชาชนในพื้นที่ขับเคลื่อนการพัฒนาให้บรรลุเป้าหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๖. ปรับบทบาทและวิธีการทำงานของบุคลากรภาครัฐที่เอื้อต่อการพัฒนาโดยรวม และส่งเสริมหน่วยงานในภูมิภาคเป็นแกนประสานเครือข่ายและเชื่อมโยงภาคส่วนต่าง ๆ ในระดับพื้นที่ โดยเฉพาะอย่างยิ่งจังหวัดต้องประสานความร่วมมือระหว่างภาคีการพัฒนาทั้งภาครัฐภาคเอกชน และภาคประชาสังคมในพื้นที่ เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปในทิศทางเดียวกันสามารถที่จะตอบสนอง ต่อยุทธศาสตร์ชาติรวมทั้งแก้ไขปัญหาและพัฒนาศักยภาพในพื้นที่ท้องถิ่นและชุมชน

๗. เสริมสร้างความร่วมมือกับประชาคมและองค์การระหว่างประเทศในการจัดเวที แลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์ระหว่างประเทศต่าง ๆ โดยเฉพาะในกรอบความร่วมมือกับประเทศ ในอนุภูมิภาคและในภูมิภาคนำไปสู่การสร้างความร่วมมือในประเด็นการพัฒนาสำคัญโดยเฉพาะ ประเด็นที่อยู่ภายใต้ข้อตกลงต่าง ๆ ให้มีความเชื่อมโยงและเกื้อหนุนการพัฒนาระหว่างกันรวมทั้ง ส่งเสริมความร่วมมือด้านวิชาการและการสร้างนวัตกรรมสนับสนุนการพัฒนาทั้งภายในประเทศ และระหว่างประเทศ

๒.๒ แนวคิด ทฤษฎีการจัดสวัสดิการสังคม

การจัดสวัสดิการสังคมมักเข้าใจว่าเป็นการจัดสรรด้านสวัสดิการโดยรัฐ เนื่องจากรัฐ มีหน้าที่ในการดูแลประชาชน เป็นผู้ปกครองที่ต้องบริหารประเทศให้ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดี และมีคุณภาพ ซึ่งโดยแท้จริงภาคประชาสังคมจะต้องมีส่วนร่วมด้วยเพราะการดำเนินงาน โดยรัฐในการจัดสวัสดิการสังคมส่วนใหญ่เป็นการให้บริการทางสังคม การช่วยเหลือทางสังคม และการประกันทางสังคมที่มีความชัดเจนในการดำเนินงานของรัฐในการให้สวัสดิการกับประชาชน และได้รับการตอบสนองความต้องการของประชาชนตามสิทธิขั้นพื้นฐานเพื่อให้เกิดการบริหารจัดการ ระบบสวัสดิการที่ยั่งยืน และเกิดสวัสดิการถ้วนหน้าโดยที่ได้รับการสนับสนุนจากรัฐและประชาชนพึ่งพิง ตนเองได้ทั้งในด้าน สุขภาพ การจัดสรรทรัพยากรหรือความมั่นคงทางอาชีพเพื่อเข้าสู่สังคมสวัสดิการ (Social Society) ในการลดความเหลื่อมล้ำและสร้างความเป็นธรรม ครอบคลุมเพียงพอและยั่งยืน มีคุณภาพเข้าถึงได้และมีส่วนร่วมจากทั้งภาคประชาชน ภาคเอกชน ภาคชุมชน ลดการพึ่งพิงจากรัฐ และเป็นการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการกำหนดสิทธิขั้นพื้นฐานและการจัดสวัสดิการ ของตนเองตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

๒.๒.๑ แนวคิดเกี่ยวกับสวัสดิการสังคมของ Titmuss

การจำแนกแนวคิดเกี่ยวกับสวัสดิการสังคมของ Titmuss ได้แบ่งแนวคิดการจัด สวัสดิการสังคมไว้ ๓ รูปแบบ ได้แก่

(๑) สวัสดิการที่รัฐบาลเข้าไปให้ความช่วยเหลือบรรเทาปัญหาเป็นครั้งคราว หรือชั่วคราวแก่บุคคลที่ประสบกับปัญหาความเดือดร้อนหรือประสบภัยพิบัติเกินกว่าที่บุคคลอื่น หรือครอบครัวสามารถจะช่วยเหลือได้สวัสดิการสังคมในรูปแบบนี้เรียกว่าสวัสดิการสังคมแบบชั่วคราว สวัสดิการสังคมแบบเก็บตก สวัสดิการสังคมแบบชะลอปัญหาหรือบรรเทาปัญหา หรือสวัสดิการสังคม

ส่วนที่เหลือแต่ไม่ว่าจะเรียกชื่อสวัสดิการสังคมในรูปแบบนี้ว่าอย่างไร รูปแบบสวัสดิการสังคมแบบนี้จะตั้งอยู่บนพื้นฐานความเชื่อที่ว่าบุคคลในสังคมจะได้รับการตอบสนองความต้องการขั้นพื้นฐานจากแหล่งที่สำคัญ ๒ แหล่ง คือ ครอบครัว (Family) และตลาด (Private Market)

(๒) สวัสดิการสังคมที่เป็นเสมือนกลไกชนิดหนึ่งในระบบเศรษฐกิจและถูกนำไปใช้เป็นเครื่องตอบแทนแก่บุคคลที่เป็นกำลังสำคัญในการผลักดันระบบเศรษฐกิจ เกณฑ์การจัดสรรสวัสดิการให้กับบุคคลว่าใครควรได้รับอะไร มากน้อยเท่าใดนั้นจะพิจารณาจากความสามารถในการทำงาน สถานภาพหรือบทบาทการทำงาน ผลผลิตภาพ และผลผลิตของงาน บุคคลใดมีความสามารถในการทำงานสูงสามารถสร้างผลผลิตภาพและผลผลิตที่น่าพึงพอใจแก่องค์กรหรือสถานภาพและบทบาทต่อการผลิตอย่างสูงก็จะได้รับสวัสดิการสังคมที่ดีกว่า มากกว่าบุคคลที่มีความสามารถในการทำงานต่ำหรือสถานภาพและบทบาทต่อการผลิตที่ต่ำกว่าสวัสดิการสังคมในรูปแบบนี้เรียกว่า สวัสดิการสังคมแบบสัมฤทธิ์ผลทางอุตสาหกรรม (Industrial Achievement Performance) ซึ่งผู้ที่ทำงานเท่านั้นจะได้รับสวัสดิการสังคม

(๓) สวัสดิการสังคมแบบสถาบัน ถือว่าสวัสดิการสังคมเป็นสถาบันทางสังคมหนึ่งที่จะก่อให้เกิดบูรณภาพในสังคม เป็นสวัสดิการสังคมที่ทำหน้าที่ให้ระบบสังคมดำเนินไปได้อย่างราบรื่นกล่าวคือ เมื่อสังคมใช้ระบบเศรษฐกิจตลาดเสรี (Free Market) ให้ความสำคัญกับทุนและการแข่งขันผู้ที่มีความสามารถสูงเท่านั้นที่จะชนะและได้รับประโยชน์จากสินค้าและบริการสูงสุด ส่วนผู้ที่พ่ายแพ้หรือด้อยโอกาสก็มีโอกาสน้อยที่จะเข้าถึงสินค้าและบริการที่ตอบสนองความต้องการขั้นพื้นฐานของตนได้บุคคลเหล่านี้จะกลายเป็นผู้ที่ประสบกับปัญหาความเดือดร้อนที่รัฐจำเป็นต้องเข้าไปบรรเทาความเดือดร้อน แนวคิดสวัสดิการสังคมแบบสถาบันมีความเหมาะสมกับระบบเศรษฐกิจเสรีควรที่จะดำเนินการควบคู่กันไปเพื่อเป็นการค้ำกับกระบวนการเปลี่ยนแปลงทางสังคมเศรษฐกิจที่ก่อให้เกิดความไม่เป็นธรรม

๒.๒.๒ แนวคิดเกี่ยวกับสวัสดิการสังคมของ Williams

การจำแนกแนวคิดเกี่ยวกับสวัสดิการสังคมของ Williams ได้เสนอแนวคิดสวัสดิการสังคมไว้ ๗ รูปแบบ ดังนี้

(๑) สวัสดิการสังคมต่อต้านมวลชนนิยม (Anti-Collectivism) ซึ่งพัฒนาขึ้นในสังคมที่ใช้ลัทธิเศรษฐกิจเสรีนิยม โดยเน้นการกระจายทรัพยากรและสินค้าและบริการผ่านระบบตลาดเสรีและลดบทบาทของรัฐบาลในการจัดสวัสดิการสังคม

(๒) สวัสดิการสังคมมวลชนนิยมแบบปฏิเสธแนวทางสังคมนิยม (Non-Socialist Collectivism) กล่าวคือ สวัสดิการสังคมรูปแบบนี้ไม่เห็นด้วยที่รัฐจะต้องจัดสวัสดิการให้แก่ประชาชนด้วยตนเองทั้งหมดเหมือนเช่นประเทศสังคมนิยม เพราะจะทำให้ประชาชนขาดความกระตือรือร้น

(๓) สวัสดิการสังคมสังคมนิยมแบบเฟเบียน (Fabian Socialism) ซึ่งเป็นรูปแบบในการจัดสวัสดิการสังคมที่ให้ความสำคัญกับความเสมอภาค การขจัดปัญหาความทุกข์ยากเดือดร้อนของคนในสังคมทั่วไป การรวมตัวกันของบุคคลแบบสหภาพแรงงานและความเป็นประชาธิปไตยและการรวมตัวกันของบุคคลแบบสหกรณ์ ฯลฯ

(๔) สวัสดิการสังคมรูปแบบ (Radical Social Administration) เน้นการกระจายความมั่งคั่งออกไปให้กว้างขวางที่สุด เห็นว่านโยบายสังคมควรจะต้องมีความสำคัญสูงกว่านโยบายเศรษฐกิจ โดยนโยบายทางสังคมควรถูกกำหนดให้เป็นกลยุทธ์ของการสร้างสรรค์และป้องกันสังคมมากกว่าการชดเชย การทดแทน หรืออุดหนุนของนโยบายเศรษฐกิจ หรืออีกนัยหนึ่งเป็นนโยบายสังคมเชิงรุก และนโยบายทางเศรษฐกิจจะต้องเป็นไปเพื่อสนับสนุนนโยบายทางด้านสังคม

(๕) สวัสดิการสังคมแบบเศรษฐกิจการเมือง (Political Economy of Welfare) มองสวัสดิการสังคมภายใต้ระบบทุนนิยมมาจากความขัดแย้งทางชนชั้น เห็นว่าสังคมที่เลือกใช้ระบบเศรษฐกิจแบบทุนนิยมและตลาดเสรีนั้นไม่ได้ให้ความสำคัญกับสวัสดิการของชนชั้นผู้ใช้แรงงาน ฉะนั้นสวัสดิการสังคมจะมากหรือน้อยก็ขึ้นอยู่กับ การต่อสู้และพลังอำนาจในการต่อรองของทั้งสองฝ่ายถ้าช่วงใดผู้ใช้แรงงานมีพลังอำนาจในการต่อสู้และต่อรองสูงสวัสดิการสังคมที่พวกเขาจะได้รับก็จะมากไปด้วยและตรงกันข้ามหากช่วงไหนเวลาใด ฝ่ายนายทุนมีพลังอำนาจในการต่อสู้และต่อรองสูงช่วงเวลานั้นสวัสดิการสังคมจะมีน้อย

(๖) สวัสดิการสังคมสตรีนิยม (Feminist Critique) สวัสดิการสังคมรูปแบบนี้เห็นว่า สตรีควรได้รับการปฏิบัติที่เท่าเทียมกันกับบุรุษในเรื่องของการได้รับสวัสดิการสังคม ดังนั้นสตรีจึงควรได้เข้าไปมีบทบาทในการกำหนดนโยบายสังคมที่เอื้อประโยชน์ต่อสตรีในสังคมให้เท่าเทียมกับบุรุษมากขึ้นไม่ให้มีการเลือกปฏิบัติที่แตกต่างกันระหว่างทั้งสองเพศสวัสดิการสังคมในรูปแบบนี้มุ่งเน้นความเป็นธรรมทางสังคมเป็นเป้าหมายหลัก

(๗) สวัสดิการสังคมต่อต้านการเหยียดผิว (Anti-racist Critique) สวัสดิการสังคมรูปแบบนี้เห็นว่า คนผิวสีและผิวดำควรได้รับการปฏิบัติในเรื่องสวัสดิการสังคมที่เป็นธรรมและเท่าเทียมกับคนผิวขาวในสังคม การละเว้นที่จะเลือกปฏิบัติเป็นสิ่งที่ไม่ถูกต้อง ฉะนั้นสวัสดิการที่คนดำและคนผิวสีได้รับจะต้องเป็นไปในมาตรฐานเดียวกับคนผิวขาว โดยรัฐจำเป็นต้องเข้ามาจัดสวัสดิการสังคมให้แก่ทุกคนในสังคม โดยตั้งอยู่บนพื้นฐานของความยุติธรรม ความเสมอภาคและความเท่าเทียม

๒.๓ นโยบายสวัสดิการสังคมและองค์ประกอบของการจัดสวัสดิการสังคม

๒.๓.๑ นโยบายสวัสดิการสังคม

(๑) นโยบายด้านความยุติธรรมในสังคม (social justice) คือ ขอบเขตทั้งด้านความยุติธรรมทางเศรษฐกิจ การเมือง (มีสิทธิ-ไม่มีสิทธิ-มีส่วนร่วม-ไม่มีส่วนร่วม) และความยุติธรรมจากกระบวนการยุติธรรม รวมไปถึงความเสมอภาคของกลุ่มคนและชนชั้นต่าง ๆ ในสังคม

(๒) นโยบายด้านศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์ในสังคม (social dignity) เช่น นโยบายเรื่องการจัดการแบ่งแยกแตกต่าง (discrimination) ระหว่างเพศ ระหว่างเชื้อชาติ ระหว่างศาสนา ระหว่างอาชีพ และระหว่างชนชั้น การแบ่งแยกแตกต่างทำให้คนบางกลุ่มถูกเปียดขับจากสังคม (social exclusion) ถูกรังเกียจเหยียดหยาม ถูกข่มเหง และได้รับการปฏิบัติที่ไม่เท่าเทียม

(๓) นโยบายด้านความมั่นคงทางสังคม (social security) ซึ่งทั้งหมดเป็นเรื่องสวัสดิการโดยตรง เพราะสวัสดิการเป็นหลักประกันที่สำคัญยิ่งของความมั่นคงในชีวิต ในประเทศอุตสาหกรรมก้าวหน้าหรือทุนนิยมก้าวหน้า โครงการความมั่นคงทางสังคม (social security scheme) ที่สำคัญที่สุดคือ โครงการประกันสังคม (social insurance scheme) ซึ่งเป็นการร่วมมือระหว่าง

รัฐบาล นายจ้างและลูกจ้าง โดยรัฐบาลเป็นกลไกเชื่อมโยงประสานและดำเนินงานให้มีขึ้น แต่โครงการสวัสดิการที่อยู่ในความรับผิดชอบของรัฐบาลมากที่สุดคือบริการ (social service) ได้แก่การศึกษา บริการสาธารณสุขความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน รวมไปถึงบริการสาธารณสุขอื่น ๆ ส่วนสุดท้ายที่รัฐบาลต้องรับผิดชอบโดยตรงด้านงบประมาณ แต่บริการคนเฉพาะกลุ่ม คือ การช่วยเหลือทางสังคม (social assistance) การช่วยเหลือคนชรา คนพิการ เด็กและเยาวชน

(๔) นโยบายสิทธิขั้นพื้นฐานของสังคม (social basic right) ในประเทศที่มีระบบเศรษฐกิจและการเมืองก้าวหน้ามั่นคง สิทธิเสรีภาพและระบบประชาธิปไตยเข้มแข็งถือว่าสิทธิพื้นฐานทางสังคมเป็นสิ่งที่ประชาชนทุกคนต้องมีไม่จำแนกกลุ่มคนและชนชั้น และสิทธิพื้นฐานนี้จะเป็นปัจจัยสำคัญที่สุดที่จะทำให้ทุกคนเข้าถึงความยุติธรรมทางสังคม ความมีศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์และเข้าถึงความมั่นคงทางสังคมและสวัสดิการต่าง ๆ ได้ในประเทศที่มีประชาธิปไตยเข้มแข็งสิทธิพื้นฐานทางสังคมจะกำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญอย่างละเอียดและชัดเจน มีตั้งแต่สิทธิที่จะได้รับหลักประกันของชีวิตหน้าที่การทำงานตั้งแต่เกิดจนตาย

(๕) นโยบายด้านการสร้างทุนทางสังคม (social capital building) ทุนทางสังคมจะเป็นตัวเชื่อมโยงประชาชนให้มีความกลมเกลียวและช่วยเหลือเกื้อกูลกัน องค์ประกอบการเชื่อมโยงมีปัจจัยหลัก คือ ประเพณีวัฒนธรรม ความไว้วางใจต่อกัน (Trust) และเครือข่ายเชื่อมโยง (network) ที่สร้างความสัมพันธ์เนื่องการทบทวนพิจารณาปัญหาจุดอ่อนของทุนนิยม และมองเป็นคุณค่าของทุนทางสังคมที่เคยเข้มแข็ง จึงได้มีความพยายามที่จะส่งเสริมแนะนำให้มีการรื้อฟื้นพัฒนาเพื่อนำมาแก้ปัญหาสังคมและเศรษฐกิจ ลดความรุนแรงของการแก่งแย่งแข่งขันในระบบทุนนิยมให้สังคมร่วมมือกันสร้างสรรค์แบ่งปันและเกื้อกูลต่อกันให้มากขึ้น โดยผ่านสายใยของครอบครัว ชุมชน ด้วยกลไกของประเพณีวัฒนธรรม ความไว้วางใจต่อกัน และการประสานสัมพันธ์ของเครือข่ายภาคประชาชน

(๖) นโยบายการมีส่วนร่วมจากคนในสังคมหรือการเป็นหุ้นส่วนทางสังคม (social partnership) การทำให้ทุกคนเป็นหุ้นส่วนทางสังคม เพื่อให้ทุกคนรับผิดชอบร่วมกันมองเห็นส่วนได้ส่วนเสียที่เกิดขึ้นในชุมชนและสังคม จะได้มีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาและพัฒนาให้ดีขึ้นในประเทศเยอรมัน เนเธอร์แลนด์และฝรั่งเศส โครงการรูปธรรมต่าง ๆ เพื่อแก้ปัญหาสังคมนั้น จะเป็นการร่วมมือร่วมใจกันระหว่างรัฐบาลชุมชน หน่วยงานพัฒนาเอกชน หรือมูลนิธิต่าง ๆ ผู้ปฏิบัติงานจะเป็นคนในชุมชนและนักพัฒนาเอกชน ส่วนงบประมาณสนับสนุนโดยรัฐและการบริจาคของชุมชนและธุรกิจ

๒.๓.๒ ระบบสวัสดิการสังคม^๓

สี่เสาหลักของระบบสวัสดิการสังคม (4 Pillars of Welfare System) มีดังนี้

(๑) การให้บริการสังคม (Social service) หมายถึง การที่รัฐให้บริการขั้นพื้นฐานกับประชาชนทุกคน เช่น การให้การศึกษาฟรี ๑๕ ปี การให้ประกันสุขภาพกับทุกคน และการให้บริการฝึกฝีมือแรงงาน เป็นต้น

^๓ สมชัย จิตสุชน และคณะ, 2554, น. 4

(๒) การประกันสังคม (Social security) หมายถึง ระบบที่ช่วยเหลือประชาชน ในกรณีที่ประสบปัญหาเป็นครั้งคราว เช่น ตกงาน พืชผลเสียหาย และราคาพืชผลต่ำ เป็นต้น สิทธิประโยชน์จากองค์ประกอบนี้มีลักษณะชั่วคราว แต่อาจมีบางโครงการที่มีลักษณะถาวร เช่น สิทธิได้รับประโยชน์จากการว่างงานในระบบประกันสังคม การได้ประโยชน์จะเกิดขึ้น ก็ต่อเมื่อผู้ประกันตนว่างงานลง แต่สิทธิในการได้รับการประกันมีลักษณะถาวรเท่าที่ผู้ประกันตน ยังอยู่ในระบบ

(๓) การช่วยเหลือทางสังคม (Social assistance) หมายถึง ระบบที่มุ่งดูแล ผู้ด้อยโอกาสเช่น คนพิการและผู้ป่วยเรื้อรังที่ไม่สามารถทำงานได้ เป็นต้น สิทธิประโยชน์ในระบบนี้ มีลักษณะกึ่งชั่วคราวกึ่งถาวร เนื่องจากผู้ที่มีสิทธิมักมีลักษณะถาวร เช่น พิการถาวร และป่วยถาวร เป็นต้น

(๔) การส่งเสริมสนับสนุนหุ้นส่วนทางสังคม (Social Partnership support) เป็นการบริหารจัดการเพิ่มเติมเพื่อให้ระบบสวัสดิการสังคมทำงานได้ดียิ่งขึ้น เช่น การส่งเสริมความ รับผิดชอบต่อสังคม และส่งเสริมความเท่าเทียมกันในการมีชีวิตในสังคม เป็นต้น

๒.๓.๓ องค์ประกอบของงานสวัสดิการสังคม^๔ ได้กล่าวถึง องค์ประกอบของงาน สวัสดิการสังคมโดยทั่วไปว่า มีการใช้ใน ๒ ลักษณะ คือ ลักษณะกว้างและลักษณะแคบ ดังนี้

(๑) องค์ประกอบของงานสวัสดิการสังคมในลักษณะกว้าง แบ่งเป็น ๗ ด้าน ได้แก่ การศึกษา (education) สุขภาพอนามัย (health) ที่อยู่อาศัย (housing) การทำงานและการมี รายได้ (employment and income maintenance) ความมั่นคงทางสังคม (social security) บริการสังคม (social services) และนันทนาการ (recreation)

(๒) องค์ประกอบของงานสวัสดิการสังคมในลักษณะแคบ แบ่งตาม พระราชบัญญัติความมั่นคงทางสังคมของสหรัฐอเมริกา แบ่งเป็น ๓ บริการ ได้แก่ บริการ ประกันสังคม (social insurance) บริการสงเคราะห์ประชาชน บริการประชาสงเคราะห์บริการ สาธารณูปการ (public assistance) และบริการสังคม (social services) สำหรับองค์ประกอบของงาน สวัสดิการสังคมในประเทศไทยมีรายละเอียดของบริการทั้ง ๓ ประเภท ดังนี้

(๑) บริการประกันสังคม (social insurance) เป็นบริการที่เกิดขึ้น ตามพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ ซึ่งกฎหมายดังกล่าวบังคับให้สถานประกอบการ ที่มีลูกจ้างตั้งแต่ ๑๐ คนขึ้นไปต้องจ่ายเงินสมทบเข้ากองทุนประกันสังคม การจ่ายเงินเข้ากองทุน ประกันสังคมประกอบด้วย ๓ ฝ่าย ได้แก่ นายจ้าง ลูกจ้าง และรัฐบาลในอัตราไม่เกินร้อยละ ๑.๕ เท่า ๆ กัน โดยครอบคลุมให้ลูกจ้างได้สิทธิประโยชน์จากกองทุนประกันสังคม ๗ กรณี ได้แก่ (๑) กรณี เจ็บป่วย ผู้ประกันตนมีสิทธิรักษาในโรงพยาบาลตามบัตรฟรี (๒) กรณีทุพพลภาพผู้ประกันตนมีสิทธิ ค่ารักษา ๔,๐๐๐ บาทต่อเดือนและเงินขาดรายได้ร้อยละ ๕๐ รายเดือนตลอดชีวิต (๓) กรณีตาย มีสิทธิ ได้รับค่าทำศพ ๔๐,๐๐๐ บาท (เงินสงเคราะห์กรณีตายตามระยะเวลาจ่ายเงินสมทบ) (๔) กรณีคลอด บุตร ผู้ประกันตนได้ค่าคลอด ๑๓,๐๐๐ บาท และเงินสงเคราะห์การหยุดงานเพื่อการคลอดบุตร (หญิง) (๕) กรณีสงเคราะห์บุตรผู้ประกันตนได้เงินสงเคราะห์บุตรคนละ ๔๐๐ บาทต่อเดือน คราวละไม่เกิน

^๔ ระพีพรรณ คำหอม (2545, น. 15-18)

๒ คน ตั้งแต่แรกเกิดถึง ๖ ขวบ (๖) กรณีชราภาพ ผู้ประกันตนอายุ ๕๕ ปีบริบูรณ์สิ้นสุดความเป็นผู้ประกันตนรับเงินบำนาญชราภาพ (จ่ายเงินสมทบไม่ครบ ๑๘๐ เดือน หรือตายหรือทุพพลภาพรับเงินบำนาญชราภาพ) (๗) กรณีว่างงานกรณีเลิกจ้างรับเงิน ร้อยละ ๕๐ ของค่าจ้าง ๑๘๐ วัน กรณีลาออกรับเงินร้อยละ ๓๐ ของค่าจ้าง ๙๐ วัน

(๒) บริการสงเคราะห์ประชาชน (public assistance) มีการใช้คำนี้ อยู่หลายคำ เช่น บริการประชาสงเคราะห์บริการสาธารณูปการ การสงเคราะห์แบบให้เปล่า เป็นต้น บริการในลักษณะนี้เป็นบริการหนึ่งที่รัฐให้การช่วยเหลือแก่ประชาชนหรือครอบครัวที่ไม่สามารถช่วยเหลือตัวเองได้โดยหน่วยงานที่ให้การช่วยเหลือจะมีเครื่องมือทดสอบความจำเป็น (means-test) ก่อนให้การช่วยเหลือบริการในลักษณะนี้ถือเป็นบริการทดแทนชั่วคราว เป็นการช่วยเหลือบรรเทาทุกข์ เฉพาะหน้า (relief) เช่น การให้เงิน (cashes) การให้สิ่งของหรือเครื่องอุปโภคบริโภค (kinds) การให้บริการอื่น ๆ ที่จำเป็น (services) ได้แก่ บริการให้คำแนะนำปรึกษา บริการให้ความรู้บริการฝึกอาชีพ บริการจัดหางานทำบริการจัดหาที่อยู่อาศัย เป็นต้น บริการนี้ถือเป็นเพียงส่วนหนึ่งของการจัดบริการสวัสดิการสังคมซึ่งมักจะทำให้เกิดการเข้าใจผิดต่อวิชาชีพสังคมสงเคราะห์ว่าเป็นการช่วยเหลือสงเคราะห์เฉพาะหน้าเท่านั้น เมื่อผู้ใช้บริการได้รับการช่วยเหลือเบื้องต้นไปแล้ว นักสังคมสงเคราะห์จำเป็นจะต้องใช้วิธีและกระบวนการทำงานอย่างต่อเนื่อง ร่วมกับผู้ใช้บริการ เพื่อพัฒนาให้ผู้ใช้บริการได้จัดการปัญหาและพัฒนาตนเองและสังคมในระยะยาวได้ต่อไป

(๓) บริการสังคม (social services) เป็นบริการที่รัฐ หรือเอกชน ที่มีความพร้อมทำหน้าที่จัดให้มีบริการสังคมขึ้น บริการสังคมจึงเป็นบริการทางเลือกที่รัฐเปิดโอกาสให้ภาคเอกชนและภาคประชาชนได้เข้ามามีส่วนรับผิดชอบสังคมโดยจัดบริการให้กับประชาชนแทนรัฐ บริการสังคมในลักษณะนี้จึงเป็นการใช้กลไกตลาดเข้ามาจัดการ บริการสังคมจึงเป็นบริการที่มุ่งส่งเสริมสวัสดิภาพของบุคคลในสังคมให้สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างเป็นสุขตามอัตภาพ ซึ่งผู้ใช้บริการสามารถเลือกใช้บริการได้ตามความต้องการของตนเอง เช่น บริการของโรงพยาบาลเอกชน บริการรักษาความปลอดภัย บริการสถาบันการศึกษาเอกชน บริการสังคมที่ดำเนินการโดยเอกชน จึงเป็นบริการทางเลือกให้กับประชาชนโดยไม่จำเป็นต้องรอใช้บริการของรัฐแต่เพียงอย่างเดียว อย่างไรก็ตาม บริการสังคมเป็นบริการที่มีการกระจายให้ทั้งภาครัฐและเอกชนดำเนินการจนทำให้ขาดการตรวจสอบ ควบคุมติดตามบริการดังกล่าวให้มีประสิทธิภาพ

๒.๔ รัฐสวัสดิการกับสังคมสวัสดิการ

๒.๔.๑ ความหมายสวัสดิการ^๔

สวัสดิการ (Welfare) จะเปลี่ยนไปตามเนื้อหาที่อ้างถึง อย่างไรก็ตาม สวัสดิการ มีความหมายได้น้อย ๓ ความหมาย ความหมายแรก หมายถึง สวัสดิภาพหรือสภาวะการเป็นอยู่ที่ดีหรือมีความหมายใกล้เคียงกับคำว่า การกินดีอยู่ดีหรือ well-being ซึ่งเป็นเป้าหมายของนโยบายสังคมทั้งในระดับบุคคลและรัฐคำว่ารัฐสวัสดิการจึงหมายถึงรัฐที่ถึงพร้อมซึ่งการอยู่ดีกินดีเลวิส (Lewis) ได้ใช้คำว่าสวัสดิการในความหมายนี้เมื่อกล่าวถึงเป้าหมายและวัตถุประสงค์ของนโยบายสังคมไว้ว่า “เป็นนโยบายที่มีเจตนาปรับปรุงสภาพการกินดีอยู่ดีทางสังคม (social well-being) หรือสวัสดิภาพ

^๔ สุรพล ปธานวนิช (2547, น. 18)

ของพลเมือง ในความหมายที่สอง สวัสดิการ หมายถึง สวัสดิการสังคมหรือสวัสดิการโดยรวม หรือแสดงนัยของการเป็นคำย่อของสวัสดิการสังคม ตัวอย่างของการใช้ความหมายในลักษณะนี้ได้แก่ นโยบายปฏิรูปสวัสดิการของสหรัฐอเมริกาซึ่งรวมถึงโปรแกรมด้านประกันสุขภาพอนามัยแสดมปีอาหารหรือบางกรณีกล่าวถึงคำว่าสวัสดิการสังคมไว้ภายใต้นโยบายปฏิรูปสวัสดิการ ซึ่ง Johnson, Schwartz and Taten และเลวิส ได้ใช้คำว่า สวัสดิการในความหมายของสวัสดิการสังคมไว้บางครั้ง เช่น ใช้คำว่านโยบายสวัสดิการ (welfare policies) และบริการด้านสวัสดิการ (welfare services) ในความหมายกว้างเป็นกรณีทั่วไปอันถือเป็นความหมายของสวัสดิการสังคม อีกความหมายหนึ่งที่ใช้กันคือ ความหมายของการเป็นสวัสดิการในระบบสงเคราะห์ที่ค่าใช้จ่ายจัดสรรจากภาษีไม่ใช้จากเงินสมทบ และผู้รับต้องผ่านการทดสอบความยากจน ความหมายนี้จึงแคบและเป็นเพียงองค์ประกอบหนึ่งของสวัสดิการสังคม มายเออร์ส เป็นผู้หนึ่งที่ใช้คำว่า สวัสดิการในความหมายแคบ โดยแยกความแตกต่างออกจากการประกันโดยชี้ให้เห็นชัดเจนว่า “ความหมายที่เหมาะสมของคำว่าสวัสดิการที่ใช้ในเรื่องความมั่นคงทางสังคม ก็คือ การสงเคราะห์” Johnson, Schwartz and Taten นักวิชาการชาวอเมริกันเรียกการสงเคราะห์ในภาษาอังกฤษว่า public welfare ซึ่งเป็นการใช้ในความหมายแคบที่เจาะจงเฉพาะการให้ความช่วยเหลือที่ต้องมีการทดสอบความจำเป็นหรือความยากจนของผู้รับบริการ

๒.๔.๒ รูปแบบการจัดสวัสดิการ^๖

รูปแบบสวัสดิการที่เกิดจากการจัดสวัสดิการมากกว่า ๑ รูปแบบขึ้นไป ถือเป็นรูปแบบใหม่ที่เกิดจากการจัดระเบียบโลกใหม่ของนักคิดสวัสดิการสังคมทั่วโลกเชื่อว่า หลังยุคโลกาภิวัตน์ได้ส่งผลให้ระบบสวัสดิการสังคมในอดีตที่ผ่านมาต้องปรับตัวใหม่ เนื่องจากความหลากหลายของชนเผ่าเชื้อชาติและวัฒนธรรมมีมากขึ้น การจัดสวัสดิการในรูปแบบนี้จึงให้ความสำคัญกับมนุษย์ทุกคนภายใต้หลักการ สิทธิความเท่าเทียม ความเป็นธรรม การมีส่วนร่วม และความต้องการของประชาชนในที่นี้หมายถึง ๓ ส่วนหลัก ดังนี้

(๑) สวัสดิการกระแสหลัก หมายถึงสวัสดิการโดยรัฐ เป็นการจัดสวัสดิการภาคบังคับของรัฐที่จัดให้กับประชาชน โดยคำนึงถึงความครอบคลุม ทัวถึง เป็นธรรมครบถ้วน รูปแบบที่จัดให้ เช่น การจัดบริการในรูปแบบของสถาบัน การจัดบริการโดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น การจัดสวัสดิการกระแสหลักนี้ส่วนใหญ่จะเป็นการจัดโดยผ่านกลไกระบบการเงินการคลังระบบภาษีของรัฐและโครงสร้างการบริหารงานขององค์กรเป็นหลัก เช่น รูปแบบสวัสดิการพื้นฐาน (ภาคบังคับ) รูปแบบสวัสดิการท้องถิ่น เป็นต้น

(๒) สวัสดิการกระแสรอง หมายถึง สวัสดิการทางเลือกที่เกิดขึ้นจากศักยภาพความเข้มแข็งของภาคชุมชน ภาคประชาชน และภาคพื้นถิ่น สวัสดิการในรูปแบบนี้จะเกิดขึ้นจากความสนใจความสมัครใจร่วมกันของกลุ่มเป้าหมาย เป็นรูปแบบที่ไม่เป็นทางการการจัดระบบสวัสดิการจึงขึ้นอยู่กับข้อตกลงร่วมกันประกอบด้วย

(๒.๑) สวัสดิการพื้นถิ่น หมายถึง การสร้างหลักประกันผ่านช่องทางของวัฒนธรรมให้กับคนในชุมชน เป็นสวัสดิการที่เกิดขึ้นจากฐานคิดด้านประเพณี

^๖ ทศนีย์ ลักษณ์าภิชนชัช, ๒๕๔๕

ด้านวัฒนธรรมเฉพาะถิ่นด้านภูมิปัญญาชาวบ้าน ด้านศาสนา ด้านจิตวิญญาณ และด้านอื่น ๆ เช่น กองบุญข้าว กองทุนซากาดในศาสนาอิสลาม เป็นต้น

(๒.๒) สวัสดิการชุมชน สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชนได้ให้ความหมายสวัสดิการชุมชน หมายถึง การสร้างหลักประกันเพื่อความมั่นคงของคนในชุมชน หมายถึงทุกอย่างที่จะทำให้คนในชุมชนมีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น ทั้งในรูปแบบของสิ่งของ เงินทุน น้ำใจ การช่วยเหลือเกื้อกูลเป็นเรื่องที่เกี่ยวกับวิถีชีวิตตั้งแต่เกิด แก่ เจ็บ ตาย เช่น กองทุนสัจจะออมทรัพย์ กองทุนออมวันละบาท กองทุนสวัสดิการผู้นำชุมชน กองทุนสวัสดิการผู้สูงอายุในชุมชน เป็นต้น

(๓) สวัสดิการท้องถิ่น หมายถึง สวัสดิการโดยรัฐที่เกิดจากการกระจายอำนาจจากส่วนกลางสู่ท้องถิ่น เป็นรูปแบบการจัดสวัสดิการร่วมระหว่างรัฐบาลกลางกับรัฐบาลท้องถิ่น โดยใช้แผน โครงการ กิจกรรมด้านสวัสดิการสังคมที่ตอบสนองกับความต้องการของแต่ละท้องถิ่น

๒.๔.๓ รัฐสวัสดิการ (Welfare State)

รัฐสวัสดิการ (Welfare State) หมายถึง รัฐหรือประเทศที่มีการจัดระบบสวัสดิการสังคมอย่างทั่วถึงทุกด้านให้แก่ทุกคนในสังคมอย่างถ้วนหน้า (Welfare for All) สวัสดิการต่าง ๆ ที่จัดขึ้นนั้นดำเนินงานโดยรัฐทั้งหมด รัฐสวัสดิการมีลักษณะทั่วไป ๓ ประการ คือ

๑) รัฐประกันรายได้ขั้นต่ำของทุกคนในสังคม โดยไม่คำนึงว่าคน ๆ นั้นจะเป็นใคร ทำงานอะไร มีทรัพย์สินมากน้อยแค่ไหน

๒) สร้างความมั่นคงในชีวิตให้แก่ทุกคน ทุกครัวเรือน โดยให้มีหลักประกันทางรายได้และอยู่รอดปลอดภัยจากภาวะวิกฤติต่าง ๆ

๓) ให้พลเมืองทุกคน โดยไม่เลือกกลุ่มคน ชนชั้น และสถานภาพ ได้รับบริการสังคม (social service) อย่างเสมอหน้ากัน ด้วยมาตรฐานที่ดีที่สุดเท่าเทียมกัน

รัฐสวัสดิการถูกสร้างสรรค์ขึ้นในช่วงหลังสงครามโลกครั้งที่สอง ในประเทศอังกฤษประเทศสวีเดน นอร์เวย์เดนมาร์ก เนเธอร์แลนด์และเยอรมัน ด้วยนโยบายสังคม (Social Policy) ของพรรคแรงงาน (Labour Party) พรรคสังคมนิยมประชาธิปไตย (Social Democrat Party) และพรรคสังคมนิยมในยุโรป (Socialism Party) เนื่องจากว่าพรรคเหล่านี้เป็นตัวแทนของคนชั้นล่างที่เป็นมนุษย์ค่าจ้าง (Wage Earners) และคนชั้นกลาง (Middle Class) ซึ่งเป็นคนส่วนใหญ่ของสังคมอุตสาหกรรม พรรคเหล่านี้จึงมีนโยบายเก็บภาษีก้าวหน้า เก็บภาษีทรัพย์สินและภาษีมรดก เพื่อให้รัฐบาลมีรายได้มาก ๆ แล้วนำรายได้นั้นมาจัดสรรเป็นสวัสดิการสังคมอย่างทั่วถึง เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตและสร้างความมั่งคั่งให้แก่คนในสังคม แต่นโยบายภาษีดังกล่าวกระทบต่อความมั่นคงของคนชั้นสูงและชนชั้นนายทุน นโยบายสร้างรัฐสวัสดิการจึงไม่สามารถเกิดขึ้นได้ในยุคที่อำนาจรัฐอยู่ภายใต้การยึดครองของพรรคนายทุนหรือพรรคของพวกเขา

การเกิดรัฐสวัสดิการ ตัวอย่างเช่น ประเทศสวีเดน เริ่มต้นมีสวัสดิการสังคมประเภทช่วยเหลือเฉพาะคนยากจน ตั้งแต่ ค.ศ.๑๘๔๗ กระแสสังคมนิยมกับการเกิดพรรคการเมืองใหม่อย่างพรรคสังคมนิยมประชาธิปไตย ใน ค.ศ.๑๘๘๙ ทำให้ค่อย ๆ เกิดการเปลี่ยนแปลงในระบบสวัสดิการสังคมให้ครอบคลุมประชาชนมากขึ้น ในพ.ศ. ๑๙๓๐มีการปฏิรูประบบสวัสดิการสังคมครั้งใหญ่ในประเทศสวีเดนได้มีการถกเถียงกันเป็นเวลานานถึง ๑๐ ปีว่าจะปฏิรูปไปเป็นแบบใดซึ่งประเด็น

ที่ถกเถียงกันมี ๒ เรื่องใหญ่ คือ ประเด็นที่หนึ่ง จะเป็นสวัสดิการแบบถ้วนหน้า หรือเป็นแบบให้เฉพาะคนจน และประเด็นที่สอง คือ รัฐจะหาเงินมาจากไหนเพื่อมาใช้จ่ายเรื่องสวัสดิการสังคม จะมาจากรายได้ภาษีอากร หรือมาจากการสมทบเงินของผู้ได้ประโยชน์ (เช่นระบบประกันสังคมของไทยในปัจจุบัน) ในที่สุดปีค.ศ. ๑๙๔๕ ก็ได้มีการสำรวจประชามติจากประชาชน ซึ่งพบว่าคนส่วนใหญ่ต้องการสวัสดิการสังคมแบบถ้วนหน้า และปีค.ศ. ๑๙๔๖ เป็นจุดเปลี่ยนประเทศเข้าสู่รัฐสวัสดิการแบบที่คนได้รับสวัสดิการสังคมถ้วนหน้า อย่างดีเท่าเทียมกัน โดยไม่ต้องสมทบเงิน เพราะรัฐใช้รายได้จากภาษีอากร (เก็บในอัตราที่สูง)

กรณีของประเทศอังกฤษ นโยบายด้านสวัสดิการสังคมของอังกฤษก่อนสงครามโลกครั้งที่ ๒ เปลี่ยนไปเปลี่ยนมาระหว่างแบบถ้วนหน้าไม่สมทบเงิน กับแบบสมทบเงิน (ตามแบบเยอรมัน) ในระหว่างสงครามโลกครั้งที่ ๒ มีการถกเถียงกันอย่างเข้มข้นว่าแนวทางการจัดสวัสดิการสังคมควรเป็นอย่างไร ในที่สุดก็สรุปว่า รัฐและประชาชนต้องร่วมกันรับผิดชอบสวัสดิการสังคม โดยรัฐช่วยจัดการให้มีสวัสดิการขั้นต่ำอัตราเดียว ประชาชนร่วมกันลงขันแบบอัตราเดียว แต่ถ้าเป็นคนจน รัฐก็ช่วยเหลือเพิ่มเติมแบบให้เปล่า ปีค.ศ. ๑๙๔๕ ได้ออกกฎหมายเกี่ยวกับสวัสดิการสังคมทั้งหมด ๘ ฉบับ มีการให้สวัสดิการแก่ประชาชนตั้งแต่เกิดจนตาย และนำประเทศเข้าสู่รัฐสวัสดิการตามแบบฉบับของอังกฤษ

เมื่อรัฐบาลไทยมีข้อจำกัดในการสร้างรัฐสวัสดิการหรือสวัสดิการถ้วนหน้า รัฐบาลไทยภายใต้การยึดครองของนายทุนจึงหันมาสนับสนุนระบบสวัสดิการชุมชน ซึ่งเป็นระบบช่วยเหลือกันเอง (Mutual Aid) เพราะช่วยให้รัฐลดภาระลงไปได้แต่คนส่วนใหญ่ทำมาหากินอยู่นอกภาคเกษตรจึงต้องอาศัยระบบสวัสดิการจากสถานประกอบการ และจากสิทธิตามกฎหมายคุ้มครองแรงงานและกฎหมายประกันสังคม ดังนั้น เงินออมเพื่อสวัสดิการของลูกจ้างคือกองทุนประกันสังคม เกิดขึ้นได้จาก ๓ ฝ่ายคือ ลูกจ้าง นายจ้าง และรัฐบาล การประกันสังคมเป็นระบบสวัสดิการที่มีความเป็นระบบมีความมั่นคงของระบบ และทุกคนในระบบต้องมีส่วนช่วยเหลือตนเอง คือการจ่ายเงินสมทบเข้ากองทุนเป็นระบบบังคับออม (forced saving) แต่การบริหารจัดการยังอยู่ภายใต้ราชการควบคุมจัดการโดยรัฐอย่างไรก็ตามการมีระบบประกันสังคมที่ครอบคลุมกว้างขวางมากขึ้นก็ได้หมายความว่าประเทศไทยได้กลายเป็นรัฐสวัสดิการไปแล้ว เพราะยังไม่ใช่สวัสดิการถ้วนหน้าของทุกกลุ่ม และคนส่วนใหญ่ก็ยังไม่มีส่วนหลักประกันทางรายได้และความมั่นคงในชีวิต

๒.๔.๔ สังคมสวัสดิการ (Welfare Society)^๗

สังคมสวัสดิการ (Welfare Society) ไม่ใช่สวัสดิการสังคม (Social Welfare) และมีความหมายที่แตกต่างไปจากรัฐสวัสดิการ (Welfare State) เพราะรัฐสวัสดิการโดยทั่วไปเป็นรัฐที่มีการจัดสวัสดิการแต่สังคมสวัสดิการเป็นสังคมที่มีสวัสดิการหลากหลายแต่ไม่ได้จัดโดยรัฐเพียงฝ่ายเดียว ดังนั้น สังคมสวัสดิการจึงหมายถึงสังคมที่มีสวัสดิการหลายรูปแบบจัดการโดยหลายสถาบัน แต่ละประเภท แต่ละสถาบันมีความเป็นอิสระต่อกัน สร้างสรรค์สวัสดิการบนพื้นฐานของความสามารถและความเหมาะสมของสถาบันนั้น

^๗ ณรงค์ เพ็ชรประเสริฐ, 2549, น. 120

บทที่ ๓ ผลการดำเนินงาน

การพิจารณาศึกษา เรื่อง “การจัดสวัสดิการเงินอุดหนุนเพื่อการเลี้ยงดูเด็กแรกเกิด ๐ - ๖ ปี” เพื่อจัดทำข้อเสนอแนะ ซึ่งคณะอนุกรรมการกิจการเด็ก เยาวชน และผู้ด้อยโอกาส ได้รับฟังข้อมูลจากหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

๓.๑ การรับฟังข้อมูลจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๓.๑.๑ คณะอนุกรรมการกิจการเด็ก เยาวชน และผู้ด้อยโอกาส ได้เชิญผู้แทนจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเข้าร่วมประชุม ประกอบด้วย

๑) ผู้แทนจากกรมกิจการเด็กและเยาวชน กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ เข้าร่วมประชุม จำนวน ๑ ครั้ง ประกอบด้วย

ครั้งที่ ๑ เข้าร่วมประชุม ครั้งที่ ๒๙/๒๕๖๓ วันพุธที่ ๑๖ กันยายน ๒๕๖๓ ณ ห้องประชุม หมายเลข ๒๕๐๑ ชั้น ๒๕ อาคารสุขประพฤติ กรุงเทพมหานคร (รายละเอียดปรากฏในภาคผนวก ก)

๒) ผู้แทนจากกรมกิจการเด็กและเยาวชน กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ เข้าร่วมประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ (Zoom) จำนวน ๒ ครั้ง

ครั้งที่ ๑ เข้าร่วมประชุม ครั้งที่ ๑๐/๒๕๖๔ วันพฤหัสบดีที่ ๑๑ พฤศจิกายน ๒๕๖๔ (ผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์) (รายละเอียดปรากฏในภาคผนวก ข)

ครั้งที่ ๒ เข้าร่วมประชุม ครั้งที่ ๒๗/๒๕๖๕ วันจันทร์ที่ ๔ กรกฎาคม ๒๕๖๕ (ผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์) (รายละเอียดปรากฏในภาคผนวก ค)

๓.๑.๒ คณะอนุกรรมการกิจการเด็กเยาวชนและผู้ด้อยโอกาสได้ทำหนังสือขอความอนุเคราะห์ข้อมูลที่เกี่ยวข้องจากกรมกิจการเด็กและเยาวชน กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ โดยวิธีการส่งข้อมูลตอบกลับมายังคณะกรรมการฯ ประกอบด้วย

ครั้งที่ ๑ ทำหนังสือขอความอนุเคราะห์ข้อมูลประกอบการพิจารณาศึกษาด่วนที่สุด ที่ สว (กมธ ๓) ๐๐๑๙/๒๖๕๓ ลงวันที่ ๑๗ พฤษภาคม ๒๕๖๕ (รายละเอียดปรากฏในภาคผนวก ง) ในประเด็นดังนี้

- ความคืบหน้าผลการดำเนินงานการผลักดันสวัสดิการเงินอุดหนุนเด็กเล็ก (๐ - ๖ ปี) แบบถ้วนหน้า ในปีงบประมาณ ๒๕๖๕
- แนวทางการดำเนินงานต่อที่ประชุมคณะกรรมการส่งเสริมการพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติที่เสนอต่อคณะรัฐมนตรี
- การจัดสรรงบประมาณตามโครงการเงินอุดหนุนเพื่อการเลี้ยงดูเด็กแรกเกิด ๐ - ๖ ปี
- ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินการ

ครั้งที่ ๒ ทำหนังสือขอความอนุเคราะห์ข้อมูลประกอบการพิจารณา
ศึกษาด่วนที่สุด ที่ สว (กมธ ๓) ๐๐๑๙/๒๗๖๓ ลงวันที่ ๒๐ มิถุนายน ๒๕๖๕ (รายละเอียด
ปรากฏในภาคผนวก จ) ในประเด็น ดังนี้

➤ การจัดสรรงบประมาณตามโครงการเงินอุดหนุนเพื่อการเลี้ยงดู
เด็กแรกเกิด ๐ - ๖ ปี กลุ่มเป้าหมายที่อยู่ในครัวเรือนที่มีรายได้น้อย ตามมติคณะรัฐมนตรี
เมื่อวันที่ ๒๖ มีนาคม ๒๕๖๒ จำนวน ๒,๖๕๕,๒๗๒ ราย ปัจจุบันมีเด็กได้รับเงินอุดหนุนเพื่อการเลี้ยง
ดูเด็กแรกเกิด จำนวน ๒,๓๔๕,๕๗๙ ราย นั้น ต้องการทราบว่าข้อมูลเด็กที่หายไป จำนวน ๓๐๙,๖๙๓
ราย เกิดจากสาเหตุใด

➤ ขอให้กรมกิจการเด็กและเยาวชนจัดทำข้อเสนอแนะที่มีต่อรัฐบาล
โดยแบ่งข้อเสนอแนะการจัดสวัสดิการเงินอุดหนุนเพื่อการเลี้ยงดูเด็กแรกเกิดแบบถ้วนหน้า
และการจัดสวัสดิการเงินอุดหนุนเพื่อการเลี้ยงดูเด็กแบบไม่ถ้วนหน้า

บทที่ ๔ ข้อเสนอแนะ

จากการพิจารณาศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับ “การจัดสวัสดิการเงินอุดหนุนเพื่อการเลี้ยงดูเด็กแรกเกิด ๐ - ๖ ปี” ของคณะกรรมการกิจการเด็ก เยาวชน และผู้ด้อยโอกาส ในคณะกรรมการการพัฒนาสังคม และกิจการเด็ก เยาวชน สตรี ผู้สูงอายุ ผู้พิการ และผู้ด้อยโอกาส วุฒิสภา สามารถนำมาเป็นข้อเสนอแนะ ดังนี้

ข้อเสนอแนะแบ่งออกเป็น ๓ แนวทาง ประกอบด้วย

๔.๑ แนวทางที่ได้ปฏิบัติในปัจจุบัน โดยให้จ่ายเงินอุดหนุนเพื่อการเลี้ยงดูเด็กแรกเกิดให้กับเด็กที่ครอบครัวมีรายได้ไม่เกิน ๑๐๐,๐๐๐ บาท ต่อคนต่อปี ซึ่งแนวทางนี้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องโดยตรงจะต้องเน้นการทำงานแบบเชิงรุกโดยแบ่งออกเป็น ๓ ร ได้แก่

๑. รุกถึงตัวเด็กโดยการลงพื้นที่ค้นหา/คัดกรองกลุ่มเป้าหมายที่อยู่ห่างไกลในครอบครัวยากจน ครอบครัวไม่มีบัญชีธนาคาร หรือไม่สามารถเข้าถึงบริการเครื่องกวดเงินอัตโนมัติ

๒. รุกทำความเข้าใจให้กับครอบครัวที่ยังเข้าไม่ถึงสวัสดิการโดยแจ้งกระบวนการ ขั้นตอน วิธีการการยื่นเอกสารเพื่อขอรับสิทธิ

๓. รุกในการประชาสัมพันธ์เพื่อการเชื่อมโยงครอบครัวให้เข้าถึงสิทธิ เพราะยังคงมีกลุ่มเป้าหมายที่ตกหล่นถึงร้อยละ ๓๐ ที่ยังเข้าไม่ถึงสวัสดิการเงินอุดหนุน จนทำให้สูญเสียโอกาสในการพัฒนาตนเองตามศักยภาพที่ควรจะเป็น

๔.๒ แนวทางการเพิ่มสิทธิแบบขั้นบันได โดยแนวทางนี้ควรมีการปรับเกณฑ์รายได้เฉลี่ยครัวเรือนจาก ๑๐๐,๐๐๐ บาท/คน/ปี เป็น ๑๕๐,๐๐๐ บาท/คน/ปี เป็น ๒๐๐,๐๐๐ บาท/คน/ปี ไปเรื่อย ๆ เพื่อเป็นการเพิ่มโอกาสให้กับครอบครัวที่มีรายได้น้อยให้เข้าสู่การได้รับสิทธิ โดยวิธีนี้จะทำให้งบประมาณของรัฐไม่ได้เพิ่มสูงอย่างมากแต่ค่อย ๆ เพิ่มขึ้นไป ดังตารางการคิดเกณฑ์รายได้เฉลี่ย

ตารางประมาณการจำนวนเป้าหมายและงบประมาณที่ต้องใช้

ปี พ.ศ.	2565	2566	2567	2568	2569	2570
➤ ปรับเกณฑ์รายได้ครอบครัวเพิ่มขึ้น						
เกณฑ์ปัจจุบัน (รายได้ครอบครัว 100,000 บาทต่อคนต่อปี)						
เด็กอายุต่ำกว่า 6 ปี (คน)	4,183,308	4,125,669	4,067,407	4,008,287	3,948,133	3,886,904
%รายได้ < 1 แสน/คน/ปี*	42.9%	42.1%	41.2%	40.4%	39.6%	38.8%
เด็กเป้าหมาย (คน)	1,795,139	1,734,977	1,676,286	1,618,883	1,562,696	1,507,692
งบประมาณ (ล้านบาท)	12,925	12,492	12,069	11,656	11,251	10,855
➤ ปรับเกณฑ์รายได้ครอบครัวเป็น 150,000 บาทต่อคนต่อปี						
เด็กอายุต่ำกว่า 6 ปี (คน)	4,183,308	4,125,669	4,067,407	4,008,287	3,948,133	3,886,904
%รายได้ < 1.5 แสน/คน/ปี*	68.6%	67.3%	65.9%	64.6%	63.3%	62.0%
เด็กเป้าหมาย (คน)	2,870,791	2,774,612	2,680,721	2,588,921	2,499,067	2,411,104
งบประมาณ (ล้านบาท)	20,670	19,977	19,301	18,640	17,993	17,360
➤ ปรับเกณฑ์รายได้ครอบครัวเป็น 200,000 บาทต่อคนต่อปี						
เด็กอายุต่ำกว่า 6 ปี (คน)	4,183,308	4,125,669	4,067,407	4,008,287	3,948,133	3,886,904
%รายได้ < 2 แสน/คน/ปี*	82.4%	80.8%	79.1%	77.6%	76.0%	74.5%
เด็กเป้าหมาย (คน)	3,447,349	3,331,854	3,219,107	3,108,870	3,000,969	2,895,341
งบประมาณ (ล้านบาท)	24,821	23,989	23,178	22,384	21,607	20,846
➤ ปรับเกณฑ์รายได้ครอบครัวเป็น 250,000 บาทต่อคนต่อปี						
เด็กอายุต่ำกว่า 6 ปี (คน)	4,183,308	4,125,669	4,067,407	4,008,287	3,948,133	3,886,904
%รายได้ < 2.5 แสน/คน/ปี*	89.2%	87.5%	85.7%	84.0%	82.3%	80.7%
เด็กเป้าหมาย (คน)	3,733,407	3,608,328	3,486,225	3,366,841	3,249,987	3,135,594
งบประมาณ (ล้านบาท)	26,881	25,980	25,101	24,241	23,400	22,576
➤ ปรับเกณฑ์รายได้ครอบครัวเป็น 300,000 บาทต่อคนต่อปี						
เด็กอายุต่ำกว่า 6 ปี (คน)	4,183,308	4,125,669	4,067,407	4,008,287	3,948,133	3,886,904
%รายได้ < 3 แสน/คน/ปี*	92.8%	90.9%	89.1%	87.3%	85.6%	83.9%
เด็กเป้าหมาย (คน)	3,880,664	3,750,652	3,623,733	3,499,639	3,378,177	3,259,272
งบประมาณ (ล้านบาท)	27,941	27,005	26,091	25,197	24,323	23,467
➤ ปรับเกณฑ์รายได้ครอบครัวเป็น 350,000 บาทต่อคนต่อปี						
เด็กอายุต่ำกว่า 6 ปี (คน)	4,183,308	4,125,669	4,067,407	4,008,287	3,948,133	3,886,904
%รายได้ < 3.5 แสน/คน/ปี*	94.9%	93.0%	91.1%	89.3%	87.5%	85.7%
เด็กเป้าหมาย (คน)	3,968,092	3,835,150	3,705,371	3,578,483	3,454,283	3,332,699

ปี พ.ศ.	2565	2566	2567	2568	2569	2570
งบประมาณ (ล้านบาท)	28,570	27,613	26,679	25,765	24,871	23,995
➤ ปรับเกณฑ์รายได้ครอบครัวเป็น 400,000 บาทต่อคนต่อปี						
เด็กอายุต่ำกว่า 6 ปี (คน)	4,183,308	4,125,669	4,067,407	4,008,287	3,948,133	3,886,904
%รายได้ < 4 แสน/คน/ปี*	96.2%	94.3%	92.4%	90.5%	88.7%	86.9%
เด็กเปราะบาง (คน)	4,023,542	3,888,743	3,757,151	3,628,489	3,502,554	3,379,271
งบประมาณ (ล้านบาท)	28,970	27,999	27,051	26,125	25,218	24,331
➤ ปรับเกณฑ์รายได้ครอบครัวเป็น 450,000 บาทต่อคนต่อปี						
เด็กอายุต่ำกว่า 6 ปี (คน)	4,183,308	4,125,669	4,067,407	4,008,287	3,948,133	3,886,904
%รายได้ < 4.5 แสน/คน/ปี*	97.3%	95.3%	93.4%	91.6%	89.7%	87.9%
เด็กเปราะบาง (คน)	4,070,178	3,933,816	3,800,699	3,670,546	3,543,151	3,418,439
งบประมาณ (ล้านบาท)	29,305	28,323	27,365	26,428	25,511	24,613
➤ ปรับเกณฑ์รายได้ครอบครัวเป็น 500,000 บาทต่อคนต่อปี						
เด็กอายุต่ำกว่า 6 ปี (คน)	4,183,308	4,125,669	4,067,407	4,008,287	3,948,133	3,886,904
%รายได้ < 5 แสน/คน/ปี*	97.9%	95.9%	94.0%	92.1%	90.3%	88.5%
เด็กเปราะบาง (คน)	4,093,623	3,956,475	3,822,591	3,691,688	3,563,560	3,438,130
งบประมาณ (ล้านบาท)	29,474	28,487	27,523	26,580	25,658	24,755

* สัดส่วนเด็กที่อยู่ในครัวเรือนรายได้ต่ำกว่าเป้าหมายที่กำหนด เป็นตัวเลขในปี 2564 และสมมติให้คงที่จนถึงปี 2565

หลังจากนั้นลดลงปีละ 2%

ที่มา: สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย

๔.๓ แนวทางการให้สิทธิแบบถ้วนหน้า โดยในปี ๒๕๖๕ จะมีเด็กอายุ ๐ - ๖ ปี จำนวนทั้งสิ้น ๔,๑๘๓,๓๐๘ คน หากให้เงินอุดหนุนให้กับเด็กอายุ ๐ - ๖ ปีทุกคน ในอัตรา ๖๐๐ บาท/คน/เดือน จะใช้งบประมาณ ๓๐,๑๒๐ ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ ๐.๑๖ ของ GDP และงบประมาณจะลดลงทุกปีเพราะจำนวนเด็กเกิดลดลง โดยในปี ๒๕๗๐ จะใช้งบประมาณ ๒๗,๙๘๖ ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ ๐.๑๒ ของ GDP การให้เงินอุดหนุนเพื่อการเลี้ยงดูเด็กแรกเกิดแบบถ้วนหน้า จึงจะไม่สร้างภาระผูกพันให้กับรัฐบาลในระยะยาว การปรับเงินอุดหนุนเป็นแบบถ้วนหน้าเป็นการพิจารณาความยั่งยืนทางการคลังไม่ได้มองเพียงต้นทุนเท่านั้น แต่ต้องพิจารณาถึงผลลัพธ์ที่ได้จากการใช้จ่ายงบประมาณด้วยการลงทุนในเด็กเล็กให้ผลตอบแทนสูงมากทั้งทางด้านเศรษฐกิจและด้านสังคม การปรับฐานกลุ่มเป้าหมายโครงการเป็นการจัดสวัสดิการแบบถ้วนหน้าย่อมเป็นการลงทุนอย่างทั่วถึงให้ประโยชน์แก่เด็กมากกว่าแบบเฉพาะเจาะจง ทำให้เด็กที่ได้รับความช่วยเหลือแบบถ้วนหน้า ไม่ตกหล่น

ดร.เจมส์ เฮคแมน (James J. Heckman) ศาสตราจารย์ด้านเศรษฐศาสตร์ แห่งมหาวิทยาลัยชิคาโก ผู้รับรางวัลโนเบล ๒๕๔๒ กล่าวไว้ว่า “การลงทุนพัฒนาเด็กปฐมวัย เป็นการลงทุนที่คุ้มค่าให้ผลตอบแทนแก่สังคมที่ดีที่สุดในระยะยาว โดยให้ผลตอบแทนกลับคืนมา ในอนาคต ๗ - ๑๐ เท่า”

ประเทศเราต้องการคนแบบใดในการพัฒนาประเทศในอนาคตหรือทักษะ ในศตวรรษที่ ๒๑ (21st Century Skill) ซึ่งลักษณะที่พึงประสงค์จะประกอบด้วยความพร้อมทางกาย ใจ ศิลธรรม สติปัญญา มีความมั่นคงทางการเงิน เศรษฐกิจสังคม สมาชิกชุมชนที่ เอื้ออาทรรับผิดชอบ ต่อสังคม แต่สิ่งที่ประเทศเราประสบ คือ เด็กเกิดน้อยแต่ด้อยคุณภาพ อัตราการเกิดลดลงอย่างต่อเนื่อง คุณภาพของเด็กไทยก็ด้อยลงอย่างต่อเนื่องเช่นเดียวกัน เช่น ระดับสติปัญญา (IQ) ปัญหาความฉลาด ทางอารมณ์ (EQ) ความกระตือรือร้น ความมุ่งมั่นขาดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ เป็นต้น

รัฐบาลได้จัดระบบสวัสดิการแบบถ้วนหน้า เช่น ระบบหลักประกันสุขภาพ ถ้วนหน้า (๓๐ บาท รักษาทุกโรค) การศึกษาขั้นพื้นฐานถ้วนหน้า เบี้ยยังชีพผู้พิการถ้วนหน้า เบี้ยยังชีพ ผู้สูงอายุถ้วนหน้า แต่เด็กปฐมวัย ซึ่งมีประมาณ ๔ ล้านเศษ ยังถูกมองข้าม

โครงการเงินอุดหนุนเพื่อการเลี้ยงดูเด็กแรกเกิด ๐- ๖ ปี ที่ดำเนินการมาระยะ หนึ่งแล้ว โดยมีเงื่อนไขการให้สวัสดิการแบบเฉพาะเจาะจง หรือเฉพาะครอบครัวยากจนเท่านั้น ซึ่งยังมีปัญหา อุปสรรค และระบบการคัดกรองคนจน และเกิด “ภาวะรั่วไหล” หรือคนที่ไม่ใช่ กลุ่มเป้าหมายแต่ได้รับเงิน (Inclusive error) และ “ภาวะตกหล่น” หรือการเข้าไม่ถึงกลุ่มเป้าหมาย ที่แท้จริง (Exclusive error) ยิ่งเพิ่มความเหลื่อมล้ำในสังคมที่เห็นได้ชัดเจน (ข้อมูลจาก TDRI)

ซึ่งแนวทางนี้ตรงกับข้อเสนอแนะเชิงนโยบายขององค์การทุนเพื่อเด็ก แห่งสหประชาชาติ (UNICEF) สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย (TDRI) และภาคประชาชน โดยเป็นการให้เงินอุดหนุนกับเด็กทุกคนในช่วงอายุ ๐ - ๖ ปี ซึ่งจะรวมทั้งเด็กในโครงการเงินอุดหนุน เพื่อการเลี้ยงดูเด็กแรกเกิดปัจจุบันและเด็กนอกโครงการฯ ด้วย แต่ไม่เสนอให้จ่ายเงินอุดหนุนย้อนหลัง ถึงเมื่อแรกเกิด เช่น เด็กที่อายุ ๓ ขวบบริบูรณ์ในวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๕ และไม่เคยได้รับเงินอุดหนุน มาก่อนจะได้รับเงินอุดหนุนไปอีก ๓ ปีจนอายุครบ ๖ ปีบริบูรณ์ แต่ไม่ได้รับเงินย้อนหลังในช่วงตั้งแต่เกิด จนถึงวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๕ และแนวทางนี้ทำให้ไม่ต้องมีการคัดกรองรายได้ของครอบครัวอีกต่อไป และจะขจัดปัญหาเด็กยากจนตกหล่นได้ดีที่สุดและเป็นไปอย่างทันที เหมาะกับช่วงเวลาการระบาดของ โควิดที่ยังมีเด็กที่ครอบครัวได้รับผลกระทบทางเศรษฐกิจแต่ไม่เคยได้รับเงินอุดหนุนมาก่อน

บรรณานุกรม

สืบค้นเมื่อวันที่ ๓ สิงหาคม ๒๕๖๕, จาก

<https://drive.google.com/file/d/1XSBMp8OCsauJqECOB-XZLB91-cRrNsEV/view>

สุรพล ปธานวนิช (2547, น. 18)

สมชัย จิตสุชน และคณะ, 2554, น. 4

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ , ๒๕๕๙, น.๒๐๙ – ๒๑๑.

ณรงค์ เพ็ชรประเสริฐ, 2549, น. 120

ทัศนีย์ ลักษณะภาชินชัช, 2545

ระพีพรรณ คำหอม (2545, น. 15-18)

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

บันทึกการประชุม

คณะอนุกรรมการกิจการเด็กและเยาวชน

ในคณะกรรมการการพัฒนาสังคม และกิจการเด็ก เยาวชน สตรี

ผู้สูงอายุ คนพิการ และผู้ด้อยโอกาส วุฒิสภา

ครั้งที่ ๒๘/๒๕๖๓

วันพุธที่ ๑๖ กันยายน ๒๕๖๓

ณ ห้องประชุม หมายเลข ๒๕๐๑ ชั้น ๒๕ อาคารสุขประพฤติ กรุงเทพมหานคร

อนุกรรมการผู้มาประชุม

๑. นายวัลลภ ตังคณานุรักษ์	ประธานคณะอนุคณะกรรมการ
๒. พลเอก ไพบยนต์ คำตันเจริญ	รองประธานคณะอนุกรรมการ คนที่หนึ่ง
๓. นางจิราภรณ์ เล้าเจริญ	รองประธานคณะอนุกรรมการ คนที่สอง
๔. นางงามจิต แต่สุวรรณ	อนุกรรมการ
๕. นายศุภชัย สถีรศิลป์	อนุกรรมการ
๖. นางสาวอัญชลี เกษสุริยงค์	อนุกรรมการ
๗. นายธนรัตน์ ธาราภรณ์	อนุกรรมการ
๘. นางเพชรรัตน์ มหาสิงห์	อนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

อนุกรรมการผู้ไม่มาประชุม

๑. นางทัศนีย์ ยุวานนท์	อนุกรรมการและที่ปรึกษา
๒. นางวรภัทร แสงแก้ว	อนุกรรมการ
๓. นายสายสิทธิ์ เจตสิกทัต	อนุกรรมการ
๔. นายธนวัฒน์ พรหมโชติ	อนุกรรมการและเลขานุการ

ผู้เข้าร่วมประชุม

๑. นางณัฐนันท์ สว่างวงศ์	อนุกรรมการกิจการสตรี ผู้มีความหลากหลายทางเพศและผู้ด้อยโอกาส
๒. นางระเบียบ ปัทมติก	อนุกรรมการกิจการสตรี ผู้มีความหลากหลายทางเพศและผู้ด้อยโอกาส
๓. เรืออากาศเอก ใฝ่ วสยางกูร	ผู้ช่วยดำเนินงานของสมาชิกวุฒิสภา พลเอก ไพบยนต์ คำตันเจริญ

ผู้ชี้แจง

กรมกิจการเด็กและเยาวชน กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

๑. นางภาวินี สุ่มลตรี

รักษาการในตำแหน่งผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านเยาวชน

๒. นางสุชาดา เก่งสุวรรณ

นักสังคมสงเคราะห์ชำนาญการ

เริ่มประชุมเวลา ๐๘.๓๐ นาฬิกา

เมื่ออนุกรรมการมาครบองค์ประชุมแล้ว นายวัลลภ ตังคณานุรักษ์ ประธานคณะอนุคณะกรรมการ ได้กล่าวเปิดการประชุมและดำเนินการประชุมตามระเบียบวาระการประชุม สรุปได้ดังนี้

ระเบียบวาระที่ ๑ เรื่องที่ประธานแจ้งต่อที่ประชุม จำนวน ๒ เรื่อง ดังนี้

๑. ประธานคณะอนุกรรมการ ได้แจ้งให้ที่ประชุมทราบว่า เนื่องจากนายสายสิทธิ์ เจตสิกทัต อนุกรรมการ ได้รับการแต่งตั้งจากคณะกรรมการพัฒนาสังคมฯ ให้ดำรงตำแหน่งเป็นนักวิชาการประจำคณะอนุกรรมการ จึงได้ขอลาออกจากคณะอนุกรรมการกิจการเด็กและเยาวชน ในการนี้ ที่ประชุมคณะอนุกรรมการ จึงเห็นควรแต่งตั้งนายอัครเดช สุพรรณฝ้าย เป็นอนุกรรมการ แทนตำแหน่งที่ว่าง

ที่ประชุมรับทราบ

๒. ประธานคณะอนุกรรมการ ได้แจ้งให้ที่ประชุมทราบเกี่ยวกับแนวทางการพิจารณาศึกษาว่า ประเด็นที่คณะอนุกรรมการจะดำเนินการพิจารณาศึกษามี จำนวน ๘ เรื่อง ดังนี้

๑. การดำเนินงานของสภาเด็กและเยาวชนภายใต้พระราชบัญญัติส่งเสริมการพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๐ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๐

๒. ความรุนแรงต่อเด็กในครอบครัว

๓. เด็กและเยาวชนที่กระทำความผิดและถูกส่งตัวเข้าสถานพินิจและคุ้มครองเด็ก

๔. ข้อเสนอต่อการแก้ไขร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. ....

๕. สวัสดิการเด็กแรกเกิด - ๖ ปี กรณีติดตามปัญหาเกี่ยวกับข้อมูลเด็กแรกเกิด เงินอุดหนุนสำหรับเด็กแรกเกิดรวมถึงสวัสดิการที่เกี่ยวข้อง

๖. การตั้งครรภ์ในวัยรุ่น (แม่วัยใส) พร้อมทั้งศึกษาร่างพระราชบัญญัติป้องกันการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น (นายเจตน์ ศิริธรรานนท์)

๗. การเดินทางของเด็กบนท้องถนน ศึกษากรณีรถมอเตอร์ไซด์ และรถจักรยาน ในเมืองใหญ่

๘. ความปลอดภัยของเด็กในพื้นที่สาธารณะ กรณีเด็กกับเครื่องเล่น คาร์ซีทสำหรับเด็ก

ที่ประชุมรับทราบ

ระเบียบวาระที่ ๒ รับรองบันทึกการประชุม

ที่ประชุมคณะอนุกรรมการได้ตรวจสอบบันทึกการประชุมโดยละเอียดรอบคอบแล้ว จึงมีมติรับรองบันทึกการประชุม ครั้งที่ ๒๘/๒๕๖๓ วันศุกร์ที่ ๑๑ กันยายน ๒๕๖๓ โดยไม่มีการแก้ไข

ระเบียบวาระที่ ๓ เรื่องเสนอเพื่อพิจารณา

- พิจารณาแนวทางการดำเนินการและการจัดสรรงบประมาณตามโครงการเงินอุดหนุนเพื่อการเลี้ยงดูเด็กแรกเกิด - ๖ ปี และการเตรียมความพร้อมการถ่ายโอนภารกิจของกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในส่วนที่เกี่ยวข้องกับภารกิจของกรมกิจการเด็กและเยาวชน โดยเชิญผู้แทนจากกรมกิจการเด็กและเยาวชน เข้าร่วมประชุม

ลำดับแรก ประธานคณะอนุกรรมการ ได้กล่าวต่อที่ประชุมว่า สืบเนื่องจากในการประชุมครั้งที่ผ่านมา ที่ประชุมได้พิจารณาเกี่ยวกับแนวทางการดำเนินการและการจัดสรรงบประมาณตามโครงการเงินอุดหนุนเพื่อการเลี้ยงดูเด็กแรกเกิด - ๖ ปี และเพื่อให้ที่ประชุมได้รับทราบข้อมูลอย่างละเอียดรอบคอบ ในการประชุมครั้งนี้ จึงได้เชิญผู้แทนจากกรมกิจการเด็กและเยาวชน กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ มาให้ข้อมูลเพิ่มเติมต่อที่ประชุม ได้แก่

๑) นางภาวิณี สุมลตรี	รักษาการในตำแหน่งผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านเยาวชน
๒) นางสุชาดา เก่งสุวรรณ	นักสังคมสงเคราะห์ชำนาญการ

จากนั้น ได้เรียนเชิญให้ นางภาวิณี สุมลตรี รักษาการในตำแหน่งผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านเยาวชน ให้ข้อมูลต่อที่ประชุม ดังนี้

๑. โครงการเงินอุดหนุนเพื่อการเลี้ยงดูเด็กแรกเกิด - ๖ ปี

แนวทางการดำเนินงาน

กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ได้รับความร่วมมือจากองค์การทุนเพื่อเด็กแห่งสหประชาชาติ (UNICEF) สำนักงานกองทุนสนับสนุนการส่งเสริมสุขภาพ (สสส.) สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย (TDRI) และ Economic Policy Research Institute (EPRI) ออกแบบและดำเนินการติดตามประเมินผล กระทั่งโครงการเงินอุดหนุนเพื่อการเลี้ยงดูเด็กแรกเกิด ปี ๒๕๖๑ พบว่า

- ๑) เด็กที่ได้รับเงินอุดหนุนมีภาวะโภชนาการที่ดีกว่าเด็กที่ไม่ได้รับเงินอุดหนุน
- ๒) เด็กที่ได้รับเงินอุดหนุนสามารถเข้าถึงการบริการสังคม และบริการทางการแพทย์มากกว่าเด็กที่อยู่ในครอบครัวที่ไม่ได้รับเงินอุดหนุน
- ๓) กลุ่มแม่ในครัวเรือนที่ได้รับเงินอุดหนุนมีอำนาจในการตัดสินใจเกี่ยวกับการใช้จ่ายในครัวเรือนมากกว่าแม่ที่ไม่ได้รับเงินอุดหนุน เป็นการเสริมสร้างพลังของสตรี

อย่างไรก็ตาม พบว่า การจ่ายเงินอุดหนุนเพื่อการเลี้ยงดูเด็กแรกเกิดที่อยู่ในครอบครัวยากจน ทำให้เด็กในกลุ่มเป้าหมายตกหล่น ร้อยละ ๓๐ เนื่องจาก การขาดความรู้ความเข้าใจคุณสมบัติของกลุ่มเป้าหมาย ความสับสนในขั้นตอนการรับสิทธิ การลงทะเบียน ความยุ่งยากของกระบวนการรับรองสถานะครัวเรือน เอกสารทางราชการไม่ครบ และบางครอบครัวอยู่ห่างไกล ประสบปัญหาการเดินทาง ประกอบกับสถานการณ์เร่งด่วน ส่งผลต่อการพัฒนาและคุ้มครองเด็ก ๒ เหตุการณ์สำคัญคือ ประเทศไทยกำลังเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ เนื่องจากจำนวนเด็กและวัยแรงงานลดลงอย่างต่อเนื่อง ขณะที่ผู้สูงอายุมีจำนวนเพิ่มขึ้นซึ่งประเทศไทยจะเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุอย่างสมบูรณ์ คือมีผู้สูงอายุมากกว่าร้อยละ ๒๐ ของประชากรทั้งหมดในปี ๒๕๖๖ และสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ ส่งผลให้ครอบครัวมีรายได้ลดลงอย่างมาก ขณะที่รายจ่ายในการดูแลเด็กเล็กในครอบครัวเพิ่มขึ้น เนื่องจาก ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กของรัฐ หรือโรงเรียนปิด จึงเกิดกลุ่มครัวเรือนที่มีรายได้น้อยใหม่จำนวนมากขึ้น ครอบครัวเด็กเล็กได้รับผลกระทบรุนแรงกว่าครอบครัวที่ไม่มีเด็กเล็ก

ต่อมากระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ได้นำเสนอ เรื่อง การจัดสวัสดิการเงินอุดหนุนเพื่อการเลี้ยงดูเด็กแรกเกิดแบบถ้วนหน้า เมื่อวันที่ ๒ กรกฎาคม ๒๕๖๓ ต่อคณะกรรมการส่งเสริมการพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติได้มีมติในการประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๖๓ ที่ประชุมเห็นชอบ ดังนี้

๑. เห็นชอบในหลักการในการให้เงินอุดหนุนเด็กอายุ (๐ - ๖ ปี) แบบถ้วนหน้าโดยจะเริ่มดำเนินการตั้งแต่ปีงบประมาณ ๒๕๖๕ เป็นต้นไป

๒. มอบหมายให้กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์แต่งตั้งคณะทำงานเตรียมความพร้อมการจัดสวัสดิการเงินอุดหนุน เพื่อการเลี้ยงดูเด็กแรกเกิดแบบถ้วนหน้า โดยมีผู้แทนจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ร่วมเป็นคณะทำงาน

๓. ให้กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ นำเสนอแนวทางการดำเนินงานต่อที่ประชุมคณะกรรมการส่งเสริมการพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ อีกครั้ง ก่อนเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณา

กรมกิจการเด็กและเยาวชน ได้มีคำสั่งแต่งตั้งคณะทำงานเตรียมความพร้อมการจัดสวัสดิการเงินอุดหนุนเพื่อการเลี้ยงดูเด็กแรกเกิด (๐ - ๖ ปี) แบบถ้วนหน้า ลงวันที่ ๑๖ กรกฎาคม ๒๕๖๓ เพื่อจัดทำข้อมูลแนวทางการจัดสวัสดิการเงินอุดหนุนฯ เสนอต่อคณะกรรมการระดับชาติด้านการพัฒนาเด็ก โดยการมีส่วนร่วมจากหน่วยงาน และภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง อาทิ กรมการปกครอง กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กรมอนามัย สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักพัฒนาสังคม กรุงเทพมหานคร สำนักงานสถิติแห่งชาติ องค์การทุนเพื่อเด็กแห่งสหประชาชาติ ประเทศไทย สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย และผู้แทนภาคประชาสังคม

การจัดสรรงบประมาณโครงการเงินอุดหนุนเพื่อการเลี้ยงดูเด็กแรกเกิด

ในปีงบประมาณ ๒๕๖๔ กรมกิจการเด็กและเยาวชน ขอจัดสรรงบประมาณสำหรับเด็กแรกเกิด - ๖ ปี ที่มีสัญชาติไทย อยู่ในครัวเรือนที่มีรายได้เฉลี่ยไม่เกิน ๑๐๐,๐๐๐ บาท ต่อคน ต่อปี และอาศัยอยู่กับผู้ปกครองที่อยู่ในครัวเรือนที่มีรายได้น้อย และไม่อยู่ในสถานสงเคราะห์ของหน่วยงานของรัฐ หรือเอกชน รายละ ๖๐๐ บาท ต่อคน ต่อเดือน เป็นจำนวนเงิน ๑๔,๕๘๘,๗๖๙,๖๐๐ ล้านบาท จำนวน ๑,๙๔๗,๕๙๐ คน (ข้อมูลประมาณการ จำนวนประชากร ของสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ)

หากโครงการเงินอุดหนุนเพื่อการเลี้ยงดูเด็กแรกเกิด เป็นแบบถ้วนหน้า ในปี ๒๕๖๔ จะมีเด็กอายุ ๐ - ๖ ปี จำนวน ๔,๒๑๓,๓๘๗ คน หากให้เงินอุดหนุนแก่เด็กทุกคน จำนวน ๖๐๐ บาท ต่อเดือน จะต้องใช้งบประมาณ จำนวน ๓๐,๓๓๖.๓๘๘ คน ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๐.๑๗ ของ GDP ในปี ๒๕๖๕ จะมีเด็กอายุ ๐ - ๖ ปี จำนวน ๔,๑๕๓,๕๒๙ คน หากให้เงินอุดหนุนแก่เด็กทุกคน จำนวน ๖๐๐ บาท ต่อเดือน จะต้องใช้งบประมาณ ๒๙,๙๐๕.๔๑๑ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๐.๑๖ ของ GDP และงบประมาณจะลดลง เพราะจำนวนเด็กเกิดลดลงทุกปี และในปี ๒๕๗๐ จะใช้งบประมาณ ๒๗,๖๙๔.๒๙๑ ล้านบาทหรือคิดเป็นร้อยละ ๐.๑๒ ของ GDP และหลังจากนั้นจำนวนเด็กที่ลดลงทุกปี ส่งผลให้โครงการเงินอุดหนุนฯ จะไม่สร้างภาระผูกพันให้กับรัฐบาลในระยะยาว (ข้อมูลประมาณการ จำนวนประชากร ของสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ)

๒. การเตรียมความพร้อมการถ่ายโอนภารกิจของกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในส่วนที่เกี่ยวข้องกับภารกิจของกรมกิจการเด็กและเยาวชน

ขณะนี้ กรมกิจการเด็กและเยาวชน โดยศูนย์ปฏิบัติการโครงการเงินอุดหนุนเพื่อการเลี้ยงดูเด็กแรกเกิด อยู่ระหว่างการจัดจ้างมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ เพื่อจัดทำคู่มือการปฏิบัติงานเพื่อการถ่ายโอนภารกิจโครงการเงินอุดหนุนเพื่อการเลี้ยงดูเด็กแรกเกิดให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้สอดคล้องกับแนวทางการดำเนินงานในร่างแผนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๒ - ๒๕๖๕ ระบุให้ส่วนราชการที่จะต้องถ่ายโอนภารกิจตามแผนการปฏิบัติการกำหนดขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ต้องจัดทำคู่มือการปฏิบัติงาน มาตรฐานบริการสาธารณะ รวมทั้งการฝึกอบรมเตรียมความพร้อมให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อให้้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถจัดทำบริการสาธารณะได้อย่างมีคุณภาพและมีมาตรฐาน เพื่อให้การขับเคลื่อนการถ่ายโอนภารกิจโครงการเงินอุดหนุนเพื่อการเลี้ยงดูเด็กแรกเกิดให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

ในปี ๒๕๖๓ มีการพิจารณาเพื่อกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยที่ประชุมคณะกรรมการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ครั้งที่ ๒/๒๕๖๓ เห็นชอบให้บรรจุโครงการเงินอุดหนุนเพื่อการเลี้ยงดูเด็กแรกเกิด และสภาเด็กและเยาวชนในแผนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและแผนปฏิบัติการกำหนดขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๒ - ๒๕๖๕

อย่างไรก็ดี ในปีดังกล่าวมีการคาดการณ์ว่า จะมีจำนวนเด็กแรกเกิดทั้งสิ้นประมาณ ๑ ล้านคน แต่ข้อเท็จจริงปรากฏว่า มีจำนวนเด็กแรกเกิดมากกว่าจำนวนที่คาดการณ์ไว้ทำให้จำนวนประชากรมากกว่างบประมาณที่ตั้งไว้เป็นเหตุให้งบประมาณไม่เพียงพอ ทั้งนี้ รวมไปถึงการให้เงินอุดหนุนเพื่อการเลี้ยงดูเด็กแรกเกิดย้อนหลังด้วย ดังนั้น เพื่อเป็นการแก้ปัญหาดังกล่าวควรกำหนดจำนวนเด็กแรกเกิดและงบประมาณให้สอดคล้องกัน และมีความชัดเจนมากกว่านี้

จากนั้น ที่ประชุมคณะอนุกรรมการได้กล่าวแสดงความคิดเห็น ตั้งข้อสังเกต และข้อเสนอแนะสรุปสาระสำคัญ ได้ดังนี้

๑. เหตุใดมติคณะรัฐมนตรี วันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๕๘ จึงกำหนดให้จ่ายเงินอุดหนุนเพื่อการเลี้ยงดูเด็กแรกเกิดต่อครอบครัวที่มีรายได้ไม่เกิน ๓๖,๐๐๐ บาท/คน/ปี จำนวนเงินดังกล่าวมีฐานคิดมาจากอะไร

ต่อประเด็นนี้ นางภาวิณี สุมลตรี รักษาการในตำแหน่งผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านเยาวชน ได้ให้ข้อมูลว่า สำหรับการคำนวณดังกล่าวจะนำรายได้ของสมาชิกในครัวเรือนทุกคนมารวมกันแล้วหารด้วยจำนวนสมาชิกต้องได้ไม่เกิน ๓๖,๐๐๐ บาท/ปี

๒. ตามมติคณะรัฐมนตรี วันที่ ๒๒ มีนาคม ๒๕๕๙ กำหนดว่า ให้ขยายเงินอุดหนุน ๖๐๐ บาท/คน/เดือน และขยายอายุเด็กเป็น ๐ - ๖ ปี (นาร่อง e - Payment) ฐานประชากรในกรณีดังกล่าวมีทั้งสิ้นกี่ราย

สำหรับประเด็นนี้ นางภาวิณี สุมลตรี รักษาการในตำแหน่งผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านเยาวชน ได้ให้ข้อมูลว่า ฐานประชากรนำมาจากผลการประมาณการจากบัตรสวัสดิการแห่งรัฐของสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ คือ ยึดจำนวนประชากรจากบัตรสวัสดิการแห่งรัฐเป็นหลัก

๓. กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นประสบปัญหาเกี่ยวกับการจ่ายเงินเบี้ยคนชราและเบี้ยคนพิการหรือไม่อย่างไร เนื่องจากปัจจุบันมีการถ่ายโอนภารกิจจากกระทรวงการพัฒนาสังคมฯ ไปยังองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพียงบางส่วนเท่านั้น

ต่อกรณีดังกล่าว นางภาวิณี สุมลตรี รักษาการในตำแหน่งผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านเยาวชน ได้ให้ข้อมูลว่า ในเรื่องนี้ยังคงพบปัญหาเกี่ยวกับความไม่ชัดเจนในการประมาณการณ์จำนวนของผู้สูงอายุและคนพิการและหน่วยงานที่ทำหน้าที่ในการตั้งงบประมาณที่จะต้องจ่ายให้แก่บุคคลดังกล่าว รวมถึงยังมีปัญหาในส่วนของกระบวนการหรือขั้นตอนที่ล่าช้าในการประสานงานระหว่างกระทรวงการพัฒนาสังคมฯ และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น การลงทะเบียนและการนำเข้าสู่ข้อมูลที่ยังไม่ถูกต้องตรงกัน และปัญหาอื่น ๆ อีกหลายประการ ดังนั้น เพื่อให้กลุ่มเป้าหมายได้รับประโยชน์ตามนโยบายของรัฐ ควรมีการเร่งแก้ปัญหาการสำรวจจำนวนประชากรมิให้ตกหล่นไม่ว่าจะเป็นจำนวนของผู้ลงทะเบียนบัตรสวัสดิการแห่งรัฐ ผู้สูงอายุ ผู้พิการ และเด็กแรกเกิด โดยเฉพาะบัตรสวัสดิการแห่งรัฐ เนื่องจากบัตรฯ ดังกล่าวนั้นสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้ในหลายเรื่อง

๔. เนื่องจากนโยบายการจัดสวัสดิการเงินอุดหนุนเด็กเล็ก (๐ - ๖ ปี) เป็นการขับเคลื่อนงานร่วมกับภาคีเครือข่ายผ่านคณะกรรมการระดับชาติ เหตุใดจึงขยายนโยบายดังกล่าวเป็นแบบถ้วนหน้า กรณีนี้จะขัดกับวัตถุประสงค์เดิมที่ตั้งไว้หรือไม่

ต่อกรณีดังกล่าว นางภาวิณี สุมลตรี รักษาการในตำแหน่งผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านเยาวชน ได้ให้ข้อมูลว่า จากการประเมินผลเกี่ยวกับความยากจนประกอบงานวิจัยพบว่า ยังมีกลุ่มคนยากจนที่ตกการสำรวจอยู่จำนวนมาก จึงเป็นเหตุให้มีการขยายนโยบายดังกล่าวให้เป็นแบบถ้วนหน้า ทั้งนี้ เพื่อเป็นการเชื่อมโยงกับนโยบายบัตรสวัสดิการแห่งรัฐ เป็นการช่วยเหลือกลุ่มผู้มีรายได้น้อยได้อย่างแท้จริง เกิดความคุ้มค่าและเกิดประโยชน์ต่อประเทศชาติในอนาคต โดยไม่ขัดต่อวัตถุประสงค์เดิมที่ตั้งไว้แต่อย่างใด

๕. รัฐสวัสดิการในส่วนของเบี้ยคนชรา และเบี้ยคนพิการ ที่รัฐจะต้องรับผิดชอบมีจำนวนเท่าไร

ต่อกรณีดังกล่าว นางภาวิณี สุมลตรี รักษาการในตำแหน่งผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านเยาวชน ได้ให้ข้อมูลว่า ในปี ๒๕๖๔ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นผู้ตั้งงบประมาณในส่วนของเบี้ยคนชราและเบี้ยคนพิการ แต่ยังคงพบปัญหาหลายประการเกี่ยวกับกระบวนการและขั้นตอนต่าง ๆ ซึ่งยังไม่ทราบสาเหตุของปัญหาดังกล่าวอย่างแน่ชัด อย่างไรก็ตาม กระทรวงการพัฒนาสังคมฯ กรมบัญชีกลาง และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในฐานะหน่วยงานที่รับผิดชอบควรหาแนวทางในการแก้ปัญหาพร้อมกันเพื่อให้การดำเนินการเกิดความชัดเจนต่อไป

มติที่ประชุม

- ที่ประชุมรับทราบแนวทางการดำเนินการและการจัดสรรงบประมาณตามโครงการเงินอุดหนุนเพื่อการเลี้ยงดูเด็กแรกเกิด - ๖ ปี และการเตรียมความพร้อมการถ่ายโอนภารกิจของกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในส่วนที่เกี่ยวข้องกับภารกิจของกรมกิจการเด็กและเยาวชนจากผู้แทนกรมกิจการเด็กและเยาวชน

ระเบียบวาระที่ ๔ เรื่องอื่น ๆ

- นัดประชุมคณะกรรมการครั้งต่อไป

ที่ประชุมเห็นควรให้นัดประชุมคณะกรรมการครั้งต่อไป ในวันพฤหัสบดีที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๓ เวลา ๐๘.๓๐ นาฬิกา ณ ห้องประชุม หมายเลข ๒๕๐๑ ชั้น ๒๕ อาคารสุขประพฤติ กรุงเทพมหานคร

มติที่ประชุม

- ที่ประชุมรับทราบ

เมื่อได้เวลาอันสมควรแล้ว ประธานคณะกรรมการ ได้กล่าวขอบคุณอนุกรรมการ และผู้เข้าร่วมประชุมทุกท่าน และปิดการประชุม

เลิกประชุมเวลา ๐๘.๓๐ นาฬิกา

นางสาวธรรมรัตน์ ศรีทองกุล นิติกรชำนาญการ

ผู้จัดบันทึกการประชุม

นางสาวภิรมย์ นิลทัพ

ปฏิบัติหน้าที่กำกับดูแลการปฏิบัติราชการของ

กลุ่มงานคณะกรรมการการพัฒนาสังคมฯ

ผู้ตรวจ/ทาน

วันศุกร์ที่ ๑๘ กันยายน ๒๕๖๓

ภาคผนวก ข

บันทึกการประชุม

คณะกรรมการกิจการเด็ก เยาวชน และผู้ด้อยโอกาส
ในคณะกรรมการการพัฒนาสังคม และกิจการเด็ก เยาวชน สตรี

ผู้สูงอายุ คนพิการ และผู้ด้อยโอกาส วุฒิสภา

ครั้งที่ ๑๐/๒๕๖๔

วันพฤหัสบดีที่ ๑๑ พฤศจิกายน ๒๕๖๔

(ผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์)

อนุกรรมการผู้มาประชุม

๑. นายวัลลภ ตังคณานุรักษ์	ประธานคณะกรรมการ (ผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์)
๒. พลเอก ไชยยนต์ คำตันเจริญ	รองประธานคณะกรรมการ คนที่หนึ่ง (ผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์)
๓. นายศุภชัย สถีรศิลป์	อนุกรรมการ (ผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์)
๔. นางงามจิต แต่สุวรรณ	อนุกรรมการ (ผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์)
๕. นายสถาวร จันทร์ผ่องศรี	อนุกรรมการ (ผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์)
๖. นายอัครเดช สุพรรณฝ้าย	อนุกรรมการ (ผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์)
๗. นายสำราญ อรุณธาดา	อนุกรรมการ (ผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์)
๘. นายธนรัตน์ ธาราภรณ์	อนุกรรมการ (ผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์)
๙. นางณัฐนันท์ สว่างวงศ์	อนุกรรมการ (ผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์)
๑๐. นางจิตตินันท์ ศิริอังกานนท์	อนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ (ผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์)

อนุกรรมการผู้ลาประชุม

๑. นางจิราภรณ์ เล้าเจริญ	รองประธานคณะกรรมการ คนที่สอง
๒. นางวรภัทร แสงแก้ว	อนุกรรมการและเลขานุการ

ที่ปรึกษาคณะกรรมการผู้มาประชุม

นางทัศนีย์ ยวนนนท์	ประธานที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการ (ผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์)

ผู้ชี้แจง

กรมกิจการเด็กและเยาวชน

๑. นางปิยะวดี พงศ์ไทย	ผู้อำนวยการศูนย์ปฏิบัติการโครงการเงินอุดหนุน เพื่อการเลี้ยงดูเด็กแรกเกิด (ผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์)
๒. นางสาวกัญติสร เมธาสกุลวงศ์	นักพัฒนาสังคมชำนาญการ (ผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์)

เริ่มประชุมเวลา ๑๓.๓๐ นาฬิกา

เมื่ออนุกรรมการมาครบองค์ประชุมแล้ว นายวัลลภ ตังคณานุรักษ์ ประธานคณะอนุกรรมการ ได้กล่าวเปิดประชุม และดำเนินการประชุมตามระเบียบวาระการประชุมสรุปได้ดังนี้

ระเบียบวาระที่ ๑ เรื่องที่ประธานแจ้งต่อที่ประชุม

- ไม่มี -

ระเบียบวาระที่ ๒ รับรองบันทึกการประชุม

ที่ประชุมมีมติแก้ไขรับรองบันทึกการประชุม ครั้งที่ ๙/๒๕๖๔ วันพฤหัสบดีที่ ๔ พฤศจิกายน ๒๕๖๔ ดังนี้

- หน้า ๓ (๓) แก้ไข “เพิ่มประสิทธิ” เป็น “เพิ่มประสิทธิภาพ”
- หน้า ๔ (๓) แก้ไข “ทำให้” เป็น “ทำให้”
- หน้า ๖ แก้ไข “กำลัง” และ “จัดทำ” เป็น “กำลัง” และ “จัดทำ”
- หน้า ๘ แก้ไข “คนจนที่ตกหล่นบางรายที่ยังไม่ชื่อ” เป็น “คนจนที่ตกหล่นบางรายที่ยังไม่มีชื่อ”

ที่ประชุมรับทราบ

ระเบียบวาระที่ ๓ เรื่องเสนอเพื่อพิจารณา

- พิจารณาศึกษาทางเลือกเชิงนโยบายในการเปลี่ยนผ่านโครงการเงินอุดหนุนเพื่อการเลี้ยงดูเด็กแรกเกิดให้เป็นแบบถ้วนหน้า

โดยเชิญนางปิยะวดี พงศ์ไทย ผู้อำนวยการศูนย์ปฏิบัติการโครงการเงินอุดหนุนเพื่อการเลี้ยงดูเด็กแรกเกิด และ นางสาวกัญตสร เมธาสกุลวงศ์ นักพัฒนาสังคมชำนาญการ กรมกิจการเด็กและเยาวชน กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ เข้าร่วมประชุม

นายวัลลภ ตังคณานุรักษ์ ประธานคณะอนุกรรมการ ได้กล่าวต่อที่ประชุมว่า เมื่อคราวประชุมครั้งที่ผ่านมา ที่ประชุมได้มีการพิจารณาศึกษาทางเลือกเชิงนโยบายในการเปลี่ยนผ่านโครงการเงินอุดหนุนเพื่อการเลี้ยงดูเด็กแรกเกิดให้เป็นแบบถ้วนหน้า โดยมีการพิจารณาประเด็นเงินอุดหนุนเพื่อการเลี้ยงดูเด็กแรกเกิดให้เป็นแบบถ้วนหน้า จำนวน ๔ แนวทาง จึงได้เชิญหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเข้าร่วมประชุมเพื่อชี้แจงข้อมูลต่อไป

นางปิยะวดี พงศ์ไทย ผู้อำนวยการศูนย์ปฏิบัติการโครงการเงินอุดหนุนเพื่อการเลี้ยงดูเด็กแรกเกิด ได้นำเสนอข้อมูลต่อที่ประชุมว่า กรมกิจการเด็กและเยาวชน ร่วมกับ สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย (TDRI) เพื่อจัดทำนโยบายในการเปลี่ยนผ่านโครงการเงินอุดหนุนเพื่อการเลี้ยงดูเด็กแรกเกิดให้เป็นแบบถ้วนหน้า จำนวน ๔ แนวทาง ดังนี้

๑. ขยายความคุ้มครองไปสู่เด็กแรกเกิด อายุ ๐ - ๖ ปี ทุกคน เริ่มตั้งแต่ปีงบประมาณ ๒๕๖๕ ซึ่งแนวทางนี้จะขจัดปัญหาเด็กยากจนตกหล่นได้ดีที่สุดและทันที

๒. ขยายความคุ้มครองไปสู่เด็กทุกคนที่เกิดตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๔ ส่วนเด็กที่เกิดก่อนหน้าให้ยังคงจำนวนผู้รับเงินอุดหนุนตามเกณฑ์รายได้ครอบครัวที่ใช้อยู่ในปัจจุบัน คือ ครอบครัวที่มีรายได้เฉลี่ยไม่เกิน ๑๐๐,๐๐๐ บาท ต่อคน ต่อปี แนวทางนี้จะทำให้งบประมาณที่จะใช้ในปีแรกเพิ่มไม่มากแล้วทยอยปรับเพิ่มจนเท่ากับแนวทางแรกเมื่อผ่านไป ๖ ปี เช่นเดียวกับจำนวนเด็กยากจนตกหล่นที่จะไม่หมดไปทันที แต่จะทยอยปรับลดลงจนหมดไปใน ๖ ปี

๓. เปลี่ยนเกณฑ์การคัดกรองครอบครัวที่มีเด็กแรกเกิด อายุ ๐ - ๖ ปี โดยให้เงินอุดหนุนกับทุกครอบครัวยกเว้นครอบครัวที่ไม่ผ่านเกณฑ์การคัดเลือก “ความมีฐานะ” โดยอาจแยกเป็น ๒ กรณี ดังนี้คือ ๓.๑) ตั้งเป้าว่าจะครอบคลุมเด็กจำนวน ๖๖% ในปีงบประมาณ ๒๕๖๕, ๘๓% ในปีงบประมาณ ๒๕๖๖ และ ๑๐๐% ในปีงบประมาณ ๒๕๖๗ แนวทางนี้จะทำให้งบประมาณที่ใช้ทยอยเพิ่มเช่นกัน และเท่ากับวิธีแรกเมื่อเวลาผ่านไป ๓ ปี และ ๓.๒) คงจำนวนเด็กที่ครอบคลุมเป็นร้อยละ ๘๐% ตลอดไป ทั้งสองแนวทางจะทำให้จำนวนเด็กยากจนตกหล่นใกล้ศูนย์ตั้งแต่ปีแรกที่ดำเนินการคือ ปีงบประมาณ ๒๕๖๕ เหตุเพราะการคัดกรองรายได้สามารถกระทำโดยการเปรียบเทียบกับฐานข้อมูล “ผู้มีฐานะ” ที่รัฐบาลมีอยู่แล้วไม่ต้องมีการรายงานรายได้จากผู้ลงทะเบียนแต่อย่างใด

๔. ปรับเกณฑ์รายได้ครอบครัวในปัจจุบันจากเฉลี่ยครัวเรือนละไม่เกิน ๑๐๐,๐๐๐ บาท ต่อคน ต่อปี ให้สูงขึ้น โดยคาดหวังเพื่อลดจำนวนเด็กยากจนตกหล่น โดยแยกเป็น ๔ กรณี ดังนี้ ๔.๑) ปรับเกณฑ์รายได้ขึ้นเป็น ๒๐๐,๐๐๐ บาท ต่อคน ต่อปี ๔.๒) ปรับเกณฑ์รายได้ขึ้นเป็น ๓๐๐,๐๐๐ บาท ต่อคน ต่อปี ๔.๓) ปรับเกณฑ์รายได้ขึ้นเป็น ๔๐๐,๐๐๐ บาท ต่อคน ต่อปี และ ๔.๔) ปรับเกณฑ์รายได้ขึ้นเป็น ๕๐๐,๐๐๐ บาท ต่อคน ต่อปี วิธีการนี้จะสามารถลดจำนวนเด็กยากจนตกหล่นได้บางส่วน เพราะยังต้องมีกระบวนการคัดกรองรายได้ซึ่งมักจะพบการตกหล่นเด็กยากจนเสมอ

สำหรับรายละเอียดแต่ละแนวทาง รวมทั้งการประมาณการงบประมาณที่ต้องใช้ในปีงบประมาณ ๒๕๖๕ - ๒๕๖๙ ดังนี้

แนวทางที่ ๑ : ถ้วนหน้าทันทีตั้งแต่ปีงบประมาณ ๒๕๖๕

แนวทางนี้ตรงกับข้อเสนอแนะเชิงนโยบายขององค์การทุนเพื่อเด็กแห่งสหประชาชาติ (UNICEF) สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย (TDRI) และภาคประชาชน โดยเป็นการให้เงินอุดหนุนกับเด็กทุกคนในช่วงอายุแรกเกิด อายุ ๐ - ๖ ปี ซึ่งจะรวมทั้งเด็กในโครงการเงินอุดหนุนเพื่อการเลี้ยงดูเด็กแรกเกิดปัจจุบัน และเด็กนอกโครงการฯ ด้วย แต่ไม่เสนอให้จ่ายเงินอุดหนุนย้อนหลังถึงเมื่อแรกเกิด เช่น เด็กที่อายุ ๓ ขวบบริบูรณ์ ในวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๔ และไม่เคยได้รับเงินอุดหนุนมาก่อน จะได้รับเงินอุดหนุนต่อไปอีก ๓ ปี จนถึงอายุครบ ๖ ปีบริบูรณ์ แต่ไม่ได้รับเงินย้อนหลังในช่วงตั้งแต่เกิดจนถึงวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๔ แนวทางนี้ทำให้ไม่ต้องมีการคัดกรองรายได้ของครอบครัวอีกต่อไป และจะขจัดปัญหาเด็กยากจนตกหล่นได้ดีที่สุดและเป็นไปอย่างทันที เหมาะกับช่วงเวลาการระบาดของโควิดที่ยังมีเด็กที่ครอบครัวได้รับผลกระทบทางเศรษฐกิจแต่ไม่เคยได้รับเงินอุดหนุนมาก่อน

แนวทางที่ ๒ : ถ้วนหน้าเฉพาะเด็กเกิดใหม่ตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๔

แนวทางนี้จะเริ่มให้เงินอุดหนุนฯ กับ 'เด็กทุกคน' ที่เกิดในวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๔ หรือหลังจากนั้น และให้ต่อเนื่องจนถึงอายุ ๖ ปีบริบูรณ์ ส่วนเด็กในช่วงวัยแรกเกิดอายุ ๐ - ๖ ปี ที่เกิดก่อนวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๔ แยกเป็นสองกลุ่ม กลุ่มย่อยที่เคยได้รับเงินอุดหนุนจะได้รับต่อเนื่อง จนถึงอายุ ๖ ปี ส่วนกลุ่มที่ไม่เคยไม่รับเงินอุดหนุนจะยังคงไม่ได้รับเงินอุดหนุนต่อไป ยกเว้นเด็ก ที่เข้าเกณฑ์ อยู่ในครอบครัวที่มีรายได้ต่ำกว่า ๑๐๐,๐๐๐ บาท ต่อคน ต่อปี วิธีนี้จะทำให้รัฐบาล ต้องจัดสรรงบประมาณเพิ่มเติมเมื่อเทียบกับเกณฑ์ปัจจุบันเฉพาะเด็กเกิดใหม่ตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๔ ที่ครอบครัวมีรายได้เฉลี่ยสูงกว่า ๑๐๐,๐๐๐ บาท ต่อคน ต่อปี จะมีการจัดสรรงบประมาณเพิ่มขึ้น เพื่อให้เท่ากับแนวทางที่ ๑ เมื่อเวลาผ่านไป ๖ ปี คือในปีงบประมาณ ๒๕๗๐ แนวทางนี้จะยังคงมีเด็ก ยากจนตกหล่นต่อไปในระยะแรก ซึ่งรวมถึงครอบครัวเด็กเล็กปัจจุบันที่ได้รับผลกระทบจากการระบาด โควิด และไม่เคยได้รับเงินอุดหนุนมาก่อน แต่ในระยะยาวจำนวนเด็กตกหล่นจะค่อย ๆ ลดลงจนครอบคลุม อย่างถ้วนหน้าทั้งหมดในปีงบประมาณ ๒๕๗๐ และไม่ต้องมีการคัดกรองรายได้ของครอบครัว

สำหรับเด็กที่เกิดตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๔ ทำให้เริ่มต้นดำเนินการได้ทันที และไม่ซับซ้อน แต่อาจยังต้องเปิดช่องการร้องเรียนเพื่อขอรับเงินอุดหนุนสำหรับเด็กที่เกิดก่อนหน้า แต่ยังไม่ได้รับเงินอุดหนุนซึ่งอาจรวมถึงครอบครัวที่ไม่ผ่านเกณฑ์แต่ได้รับผลกระทบจากการระบาด โควิด 2019

แนวทางที่ ๓ : ถ้วนหน้าหลังคัดกรองครอบครัวมีฐานะออก

แนวทางนี้เหมาะกับการแก้ปัญหาเด็กยากจนตกหล่นอย่างทันทีในขณะที่งบประมาณ ที่ใช้สามารถทยอยปรับขึ้นได้ ทำได้โดยกำหนดแรกเริ่มให้เด็กในช่วงอายุ ๐ - ๖ ปีทุกคนได้รับเงินอุดหนุน เด็กแรกเกิด แล้วทำการยกเว้นเด็กในครอบครัวที่มีฐานะเพียงพอจะเลี้ยงดูได้โดยไม่ต้องรับ ความช่วยเหลือจากภาครัฐ วิธีการดำเนินงานคือนำฐานข้อมูลผู้ปกครองของเด็กอายุช่วงนี้ทุกคน มาทำการตรวจสอบกับฐานข้อมูลที่สามารถตรวจสอบได้ว่าผู้ปกครองเป็นผู้มีฐานะหรือไม่ หากมีข้อบ่งชี้ ว่ามีฐานะ เช่น เป็นเจ้าของบ้านและที่ดินมูลค่าสูง เป็นผู้มีเงินได้พึงประเมินสูงในการเสียภาษี ปีที่ผ่านมา มีเงินฝากในสถาบันการเงินมากระดับหนึ่ง ฯลฯ ก็ตัดสิทธิในการได้รับเงินอุดหนุนฯ

แนวทางนี้เป็นแนวทางเดียวกับที่รัฐบาลเคยใช้ในการคัดกรองผู้มีฐานะออกจากผู้มีสิทธิ ถือครองบัตรสวัสดิการแห่งรัฐ ซึ่งกระทรวงการคลังใช้ฐานข้อมูล ๒๖ ฐานข้อมูล ดังนั้น การดำเนินการ ตามวิธีการนี้จะต้องได้รับความร่วมมือจากกระทรวงการคลังอย่างต่อเนื่อง หรือให้กระทรวงการคลัง ถ่ายทอดวิธีการและฐานข้อมูลให้กระทรวงการพัฒนาการสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

การใช้แนวทางนี้สามารถกระทำได้ ๒ วิธี คือ วิธีที่หนึ่ง คือ กำหนดเกณฑ์ในการคัดออก เช่น หากบ้านหรือที่ดินในครอบครองของผู้ปกครองเด็กมีมูลค่ารวมกันเกิน ๒ ล้านบาท หรือมีเงินได้ พึงประเมินในปีที่ผ่านมารวมกันเกิน ๑.๒ ล้านบาท (เฉลี่ยเดือนละ ๑๐๐,๐๐๐ บาท) หรือเกณฑ์อื่น ๆ เด็กในครอบครัวนั้นจะไม่ได้รับเงินอุดหนุนฯ วิธีที่สอง คือ ตั้งเป้าสัดส่วนเด็กเล็กที่จะได้รับเงินอุดหนุนฯ เช่น ร้อยละ ๘๐ แล้วทำการคัดแยกเด็กเล็กในครอบครัวที่ฐานะดีที่สุดด้วยเกณฑ์ความมีฐานะต่าง ๆ เรื่อยลงมาจนครบ ๒๐% ที่เหลือไม่ถูกคัดแยกก็จะได้รับเงินอุดหนุนฯ คิดเป็นร้อยละ ๘๐ ของเด็กในเกณฑ์ อายุทั้งหมด

แนวทางที่ ๔ : ปรับเพิ่มเกณฑ์รายได้ครอบครัวจากปัจจุบัน รายได้ครัวเรือนเฉลี่ยไม่เกิน ๑๐๐,๐๐๐ บาท ต่อคน ต่อปี

แนวทางนี้ยังคงมีกระบวนการคัดกรองเหมือนปัจจุบัน แต่ยกระดับเกณฑ์รายได้ขึ้นจะทำให้มีเด็กแรกเกิดจำนวนมากขึ้นได้รับเงินอุดหนุนฯ อย่างไรก็ตามแนวทางนี้ยังจะทำให้มีเด็กยากจนตกหล่นอยู่ต่อไป เนื่องจากกระบวนการคัดกรองมักจะมีขีดพลาดเสมอ

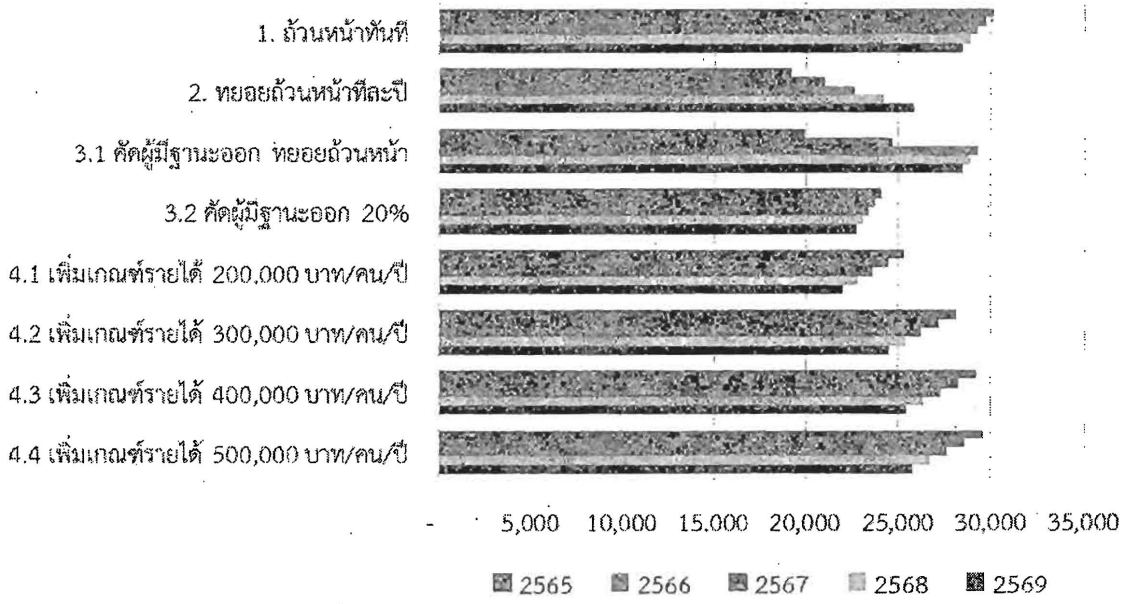
ประมาณการงบประมาณแต่ละแนวทางเลือก

ปี พ.ศ.	๒๕๖๕	๒๕๖๖	๒๕๖๗	๒๕๖๘	๒๕๖๙
แนวทางที่ ๑	กรณีให้เงินอุดหนุน ๖๐๐ บาท/คน/เดือน แบบถ้วนหน้าทันที				
กลุ่มเป้าหมาย (คน)	๔,๑๘๓,๓๐๘	๔,๑๒๕,๖๖๙	๔,๐๖๗,๔๐๗	๔,๐๐๘,๒๘๗	๓,๙๔๘,๑๓๓
งบประมาณ (ล้านบาท)	๓๐,๑๒๐	๒๙,๗๐๕	๒๙,๒๘๕	๒๘,๘๖๐	๒๘,๔๒๗
แนวทางที่ ๒	ถ้วนหน้าเฉพาะเด็กเกิดใหม่ตั้งแต่วันที่ ๑ ต.ค. ๒๕๖๔				
เป้าหมายเด็กเกิดตั้งแต่ ต.ค.๖๔	๖๗๕,๓๖๔	๑,๓๓๘,๗๘๖	๑,๙๙๑,๗๐๑	๒,๖๓๔,๐๙๘	๓,๒๖๕,๘๖๖
ประมาณการเด็กรายได้ต่ำกว่า ๑ แสน ในปี ๒๕๖๔	๑๘๖,๗๒๕	๑๘๖,๗๒๕	๑๘๖,๗๒๕	๑๘๖,๗๒๕	๑๘๖,๗๒๕
เด็กที่รับเงินปัจจุบัน (มีย.๖๔)	๑,๘๘๖,๖๓๙	๑,๓๙๔,๙๔๑	๙๖๗,๓๐๒	๕๓๘,๐๐๑	๑๓๑,๕๗๘
กลุ่มเป้าหมาย (คน)	๒,๖๗๕,๗๐๒	๒,๙๒๐,๔๕๒	๓,๑๕๕,๗๒๘	๓,๓๕๕,๘๒๕	๓,๕๘๕,๑๖๙
งบประมาณ (ล้านบาท)	๑๙,๒๕๘	๒๑,๐๒๗	๒๒,๖๔๙	๒๔,๑๘๔	๒๕,๘๐๖
แนวทางที่ ๓	ถ้วนหน้าหลังคัดกรองครอบครัวมีฐานะออก				
๓.๑ ค่อยๆ ให้ครอบคลุมเด็กมากขึ้น					
เด็กอายุต่ำกว่า ๖ ปี (คน)	๔,๑๘๓,๓๐๘	๔,๑๒๕,๖๖๙	๔,๐๖๗,๔๐๗	๔,๐๐๘,๒๘๗	๓,๙๔๘,๑๓๓
เด็กเป้าหมาย (๖๖%, ๘๓%, ๑๐๐%)	๒,๗๖๐,๙๘๓	๓,๔๒๔,๓๐๕	๔,๐๖๗,๔๐๗	๔,๐๐๘,๒๘๗	๓,๙๔๘,๑๓๓
งบประมาณ (ล้านบาท)	๑๙,๘๗๙	๒๔,๖๕๕	๒๙,๒๘๕	๒๘,๘๖๐	๒๘,๔๒๗
๓.๒ ครอบคลุมเด็ก ๘๐% ตลอดไป					
เด็กอายุต่ำกว่า ๖ ปี (คน)	๔,๑๘๓,๓๐๘	๔,๑๒๕,๖๖๙	๔,๐๖๗,๔๐๗	๔,๐๐๘,๒๘๗	๓,๙๔๘,๑๓๓
เด็กเป้าหมาย (๘๐%ของเด็กทั้งหมด)	๓,๓๔๖,๖๔๖	๓,๓๐๐,๕๓๕	๓,๒๕๓,๙๒๖	๓,๒๐๖,๖๒๙	๓,๑๕๙,๕๐๖
งบประมาณ (ล้านบาท)	๒๕,๐๙๖	๒๓,๗๖๔	๒๓,๔๒๘	๒๓,๐๘๘	๒๒,๗๔๑
แนวทางที่ ๔	ปรับเกณฑ์รายได้ครอบครัว				
เด็กอายุต่ำกว่า ๖ ปี (คน)	๔,๑๘๓,๓๐๘	๔,๑๒๕,๖๖๙	๔,๐๖๗,๔๐๗	๔,๐๐๘,๒๘๗	๓,๙๔๘,๑๓๓
๔.๑ เกณฑ์รายได้ ๒๐๐,๐๐๐ บาท/คน/ปี					
%รายได้ < ๒ แสน/คน/ปี*	๘๔.๐%	๘๒.๓%	๘๐.๗%	๗๙.๑%	๗๗.๕%
เด็กเป้าหมาย (คน)	๓,๕๑๔,๔๖๑	๓,๓๙๖,๗๑๘	๓,๒๘๑,๗๕๕	๓,๑๖๙,๓๗๒	๓,๐๕๙,๓๙๒
งบประมาณ (ล้านบาท)	๒๕,๓๐๔	๒๔,๕๕๖	๒๓,๖๒๙	๒๒,๘๒๐	๒๒,๐๒๘
๔.๒ เกณฑ์รายได้ ๓๐๐,๐๐๐ บาท/คน/ปี					
%รายได้ < ๓ แสน/คน/ปี*	๙๓.๔%	๙๑.๕%	๘๙.๗%	๘๗.๙%	๘๖.๑%
เด็กเป้าหมาย (คน)	๓,๙๐๕,๓๒๒	๓,๗๗๔,๔๘๓	๓,๖๔๖,๗๕๗	๓,๕๒๑,๘๗๖	๓,๓๙๘,๖๔๑
งบประมาณ (ล้านบาท)	๒๘,๑๑๘	๒๗,๑๖๖	๒๖,๒๕๗	๒๕,๓๕๘	๒๔,๔๗๗

๔.๓ เกณฑ์รายได้ ๔๐๐,๐๐๐ บาท/คน/ปี					
%รายได้ < ๔ แสน/คน/ปี*	๙๗.๐%	๙๕.๑%	๙๓.๒%	๙๑.๓%	๘๙.๕%
เด็กเป่าหมาย (คน)	๔,๐๔๘,๘๔๑	๓,๙๒๒,๘๕๙	๓,๗๙๐,๑๑๓	๓,๖๖๐,๓๒๒	๓,๕๓๓,๒๘๒
งบประมาณ (ล้านบาท)	๒๙,๒๒๔	๒๘,๒๔๕	๒๗,๒๘๙	๒๖,๓๕๔	๒๕,๔๔๐
๔.๔ เกณฑ์รายได้ ๕๐๐,๐๐๐ บาท/คน/ปี					
%รายได้ < ๕ แสน/คน/ปี*	๙๘.๒%	๙๖.๓%	๙๔.๓%	๙๒.๔%	๙๐.๖%
เด็กเป่าหมาย (คน)	๕,๓๐๘,๘๙๕	๕,๑๗๑,๒๓๖	๕,๐๓๖,๘๕๒	๔,๙๐๕,๔๖๑	๔,๗๖๖,๘๕๕
งบประมาณ (ล้านบาท)	๒๙,๕๘๔	๒๘,๕๙๓	๒๗,๖๒๕	๒๖,๖๗๙	๒๕,๗๕๓

หมายเหตุ : สัดส่วนเด็กที่อยู่ในครัวเรือนรายได้ต่ำกว่าค่าเป้าหมาย เป็นตัวเลขในปี ๒๕๖๒ และสมมติให้คงที่จนถึงปี ๒๕๖๕ หลังจากนั้นลดลงปีละ ๒%

ประมาณการงบประมาณสำหรับโครงการเงินอุดหนุนเพื่อการเลี้ยงดูเด็กแรกเกิด (ล้านบาท)

ประมาณการงบประมาณสำหรับโครงการเงินอุดหนุนเพื่อการเลี้ยงดูเด็กแรกเกิด (ล้านบาท)

กลุ่มเป้าหมาย (คน)	๒๕๖๕	๒๕๖๖	๒๕๖๗	๒๕๖๘	๒๕๖๙
๑. ถ้วนหน้าทันที	๓๐,๑๒๐	๒๙,๗๐๕	๒๙,๒๘๕	๒๘,๘๖๐	๒๘,๔๒๗
๒. ทายอดถ้วนหน้าที่ละปี	๑๙,๒๕๘	๒๑,๐๒๗	๒๒,๖๔๙	๒๔,๑๘๔	๒๕,๘๐๖
๓.๑ คัดผู้มีฐานะออก ทายอดถ้วนหน้า	๑๙,๘๗๙	๒๔,๖๕๕	๒๙,๒๘๕	๒๘,๘๖๐	๒๘,๔๒๗
๓.๒ คัดผู้มีฐานะออก ๒๐%	๒๔,๐๙๖	๒๓,๗๖๔	๒๓,๔๒๘	๒๓,๐๘๘	๒๒,๗๔๑
๔.๑ เพิ่มเกณฑ์รายได้ ๒๐๐,๐๐๐ บาท/คน/ปี	๒๕,๓๐๔	๒๔,๔๕๖	๒๓,๖๒๙	๒๒,๘๒๐	๒๒,๐๒๘
๔.๒ เพิ่มเกณฑ์รายได้ ๓๐๐,๐๐๐ บาท/คน/ปี	๒๘,๑๑๘	๒๗,๑๗๖	๒๖,๒๕๗	๒๕,๓๕๘	๒๔,๔๗๗
๔.๓ เพิ่มเกณฑ์รายได้ ๔๐๐,๐๐๐ บาท/คน/ปี	๒๙,๒๒๔	๒๘,๒๔๕	๒๗,๒๘๙	๒๖,๓๕๔	๒๕,๔๔๐
๔.๔ เพิ่มเกณฑ์รายได้ ๕๐๐,๐๐๐ บาท/คน/ปี	๒๙,๕๘๔	๒๘,๕๙๓	๒๗,๖๒๕	๒๖,๖๗๙	๒๕,๗๕๓

การเปรียบเทียบแต่ละแนวทาง

แนวทาง	การตกหล่นคนจน	งบประมาณปี ๒๕๖๕ (ล้านบาท)
๑. ถ้วนหน้าทันที	ไม่มี	๓๐,๑๒๐
๒. ทายอดถ้วนหน้าที่ละปี	ยังมี แต่ทยอยลดลงจนหมดไป	๑๙,๒๕๘
๓.๑ คัดผู้มีฐานะออก ทายอดถ้วนหน้า	จำนวนน้อยมาก ตั้งแต่ปีแรก	๑๙,๘๗๙
๓.๒ คัดผู้มีฐานะออก ๒๐%	จำนวนน้อยมาก ตั้งแต่ปีแรก	๒๔,๐๙๖
๔.๑ เพิ่มเกณฑ์รายได้ ๒๐๐,๐๐๐ บาท	ยังมีตกหล่นตลอดไป	๒๕,๓๐๔
๔.๒ เพิ่มเกณฑ์รายได้ ๓๐๐,๐๐๐ บาท	ยังมีตกหล่นตลอดไป	๒๘,๑๑๘
๔.๓ เพิ่มเกณฑ์รายได้ ๔๐๐,๐๐๐ บาท	ยังมีตกหล่นตลอดไป	๒๙,๒๒๔
๔.๔ เพิ่มเกณฑ์รายได้ ๕๐๐,๐๐๐ บาท	ยังมีตกหล่นตลอดไป	๒๙,๕๘๔

จากนั้น นายวัลลภ ตังคณานุรักษ์ ประธานคณะอนุกรรมการ ได้ตั้งข้อสังเกต ต่อที่ประชุมว่า แนวทางการจัดสรรงบประมาณสำหรับโครงการเงินอุดหนุนเพื่อการเลี้ยงดูเด็กแรกเกิด มีทั้งจุดแข็งและจุดอ่อน ถ้าดำเนินการ ตามแนวทางที่ ๒ แบบทยอยถ่วงหน้ารายปี อาจขัดต่อรัฐธรรมนูญ เนื่องจากเกิดปัญหาความเหลื่อมล้ำในเรื่องของการจัดสรรงบประมาณในแต่ละปี ส่วนแนวทางที่ ๓.๑ คัดผู้มีฐานะออก ทยอยถ่วงหน้า และแนวทางที่ ๓.๒ คัดผู้มีฐานะออก ๒๐% อาจจะต้องนำผลวิจัย หรือผลงานทางวิชาการนำมาประกอบในการดำเนินการตามนโยบายดังกล่าว ส่วนแนวทาง ๔.๑ ถึง ๔.๔ มีหลักเกณฑ์ไม่ซ้ำซ้อน และสามารถเพิ่มฐานประชากรในการรับเงินอุดหนุนมากขึ้น แต่ก็ยังไม่สามารถ แก้ปัญหาจำนวนเด็กตกหล่นได้ โดยในปัจจุบันมีกลุ่มเด็กยากจนที่ตกหล่นจากนโยบายนี้เป็นจำนวนมาก

นายศุภชัย สถีรศิลป์ อนุกรรมการ ได้ให้ความเห็นต่อที่ประชุมว่า จากการพิจารณา นโยบายในการเปลี่ยนผ่านโครงการเงินอุดหนุนเพื่อการเลี้ยงดูเด็กแรกเกิดให้เป็นแบบถ่วงหน้า เห็นด้วย กับแนวทางที่ ๑ คือแนวทางการจัดสรรแบบถ่วงหน้าทันทีตั้งแต่ปีงบประมาณ ๒๕๖๕ เนื่องจากทำให้เด็ก ทุกคนสามารถเข้าถึงและได้รับเงินอุดหนุนจากโครงการนี้แบบถ่วงหน้า

นางงามจิต แต่สุวรรณ อนุกรรมการ ได้ตั้งข้อสังเกตต่อที่ประชุมว่า จากการพิจารณา แนวทางที่ ๑ การจัดสรรแบบถ่วงหน้าทันทีตั้งแต่ปีงบประมาณ ๒๕๖๕ ต้องพิจารณารายได้หรือฐาน เงินเดือนของผู้ปกครองหรือไม่ และครอบคลุมไปยังพ่อแม่ที่เป็นข้าราชการหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ ด้วยหรือไม่ และสำหรับกรณีเด็กเร่ร่อนที่ไม่มีบัตรประจำตัวประชาชน แล้วเกิดการตั้งครุฑ กระทบการพัฒนาสังคมฯ หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้มีการประสานไปยังโรงพยาบาลหรือไม่ ซึ่งในประเด็นดังกล่าวอาจทำให้เด็กกลุ่มนี้ตกหล่นและไม่สามารถได้รับสิทธิจากนโยบายนี้

นายวัลลภ ตังคณานุรักษ์ ประธานคณะอนุกรรมการ ได้ให้ข้อสังเกตเพิ่มเติมว่า สำหรับแนวทางที่ ๑ การจัดสรรแบบถ่วงหน้าทันทีตั้งแต่ปีงบประมาณ ๒๕๖๕ เด็กทุกคนทุกกลุ่มมีสิทธิ ได้รับเงินอุดหนุนฯ ตามนโยบายดังกล่าวอยู่แล้ว

นางปิยะวดี พงศ์ไทย ผู้อำนวยการศูนย์ปฏิบัติการโครงการเงินอุดหนุนเพื่อการเลี้ยงดู เด็กแรกเกิด ได้ให้ข้อมูลต่อที่ประชุมว่า โครงการอุดหนุนฯ ดังกล่าวมีระบบการยืนยันสิทธิ เพื่อให้เด็กทุกคน ได้รับสิทธิ และมีระบบการสละสิทธิสำหรับกลุ่มเด็กที่มีฐานะ ซึ่งนโยบายทางการจัดสรรงบประมาณสำหรับ โครงการเงินอุดหนุนเพื่อการเลี้ยงดูเด็กแรกเกิดจะพิจารณาจัดสรรเงินอุดหนุนเฉพาะเด็กที่มีสัญชาติไทย และถ้าในอนาคตนโยบายนี้มีความชัดเจนมากยิ่งขึ้น หน่วยงานที่เกี่ยวข้องจะดำเนินการออกระเบียบ และคู่มือเพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติต่อไป

นายสถาวร จันทร์ผ่องศรี อนุกรรมการ ได้ตั้งข้อสังเกตต่อที่ประชุมว่า เป้าหมาย ของการดำเนินการตามนโยบาย คือการผลักดันและจัดสรรงบประมาณสำหรับเด็กแรกเกิด - ๖ ปี แบบถ่วงหน้า ดังนั้นจะเห็นได้ว่า แนวทางที่ ๒ การจัดสรรแบบ ถ่วงหน้าเฉพาะเด็กเกิดใหม่ ตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๔ ควรจะกำหนดคกฏเกณฑ์หรือรายได้ระดับต่ำ และเข้าไปช่วยเหลือ แบบครอบครัวและควรแก้ปัญหาแบบถ่วงหน้าก่อน

นางปิยะวดี พงศ์ไทย ผู้อำนวยการศูนย์ปฏิบัติการโครงการเงินอุดหนุนเพื่อการเลี้ยงดูเด็กแรกเกิด ได้ให้ข้อมูลต่อที่ประชุมว่า จากการตรวจสอบข้อมูลพบว่า กลุ่มที่ยากจนไม่สามารถเข้าถึงสวัสดิการของรัฐ และจากการวิจัยพบว่าการค้นหาความเป็นไปได้ยาก จึงทำให้เกิดการขยายฐานในการช่วยเหลือเพื่อช่วยเหลือเด็กทุกคน ซึ่งมาจากฐานความคิดในการช่วยเหลือเด็กยากจนแบบถ่วงหน้า

มติที่ประชุม : ที่ประชุมมีมติรับทราบข้อมูลทางเลือกเชิงนโยบายในการเปลี่ยนผ่านโครงการเงินอุดหนุนเพื่อการเลี้ยงดูเด็กแรกเกิดให้เป็นแบบถ่วงหน้า และมอบหมายฝ่ายเลขานุการรวบรวมข้อมูลเพื่อประกอบการจัดทำรายงานการพิจารณาศึกษาต่อไป

จากนั้น นางจิตตินันท์ ศิริอังคานนท์ อนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ ได้นำเสนอความคืบหน้าการดำเนินการกิจกรรม “วุฒิสภา ศรัทธาความดี” ดังนี้

๑. กลุ่มขานตาครอสข้างถนน จังหวัดนครราชสีมา จิตอาสาที่อยากเห็นคนเร่ร่อนคนไร้บ้าน ผู้อาศัยหลบนอนตามที่สาธารณะ ได้รับการเหลียวแลและแก้ไขปัญหามาจากกลุ่มบุคคลที่มาจากหลากหลายอาชีพ เช่น เจ้าของธุรกิจ อาจารย์มหาวิทยาลัย พนักงานห้างร้าน เจ้าหน้าที่หน่วยงานภาครัฐอื่นๆ นักเรียน นักศึกษา ตำรวจ โดยมีนายศิริชัย ภักดี อาชีพ เจ้าของร้านจิ้มจุ่มและมินิมาร์ท เป็นประธานกลุ่มๆ ที่มาของการจัดตั้งกลุ่ม เกิดจากการเพิ่มจำนวนรวมทั้งการเกิดผู้อาศัยหลบนอนตามที่สาธารณะรายใหม่เข้ามาในพื้นที่จังหวัดนครราชสีมาเพิ่มขึ้น เนื่องจากพื้นที่จังหวัดเป็นทางผ่านในการเดินทาง การแวะพักชั่วคราว การเข้ามาขอทานในช่วงเทศกาล หรือเข้ามาอาศัยหลบนอนตามที่สาธารณะ ซึ่งนอกเหนือจากปัญหาปากท้องของคนเหล่านี้แล้วแต่ละคนยังมีปัญหาเฉพาะรายของตนเองอีกจำนวนมาก ได้แก่ โรคประจำตัว บ่วยเรื้อรัง ปัญหาครอบครัว มีอาการทางจิต ความพิการ เป็นต้น ซึ่งเป็นจุดเปราะบางต่อการถูกชักนำเข้าสู่กระบวนการของยาเสพติด หรือกระบวนการค้ามนุษย์ ดังนั้น ในปี พ.ศ. ๒๕๕๕ กลุ่มขานตาครอสข้างถนน จึงหารือร่วมกับบ้านมิตรไมตรีเพื่อวางแผนทางสำรวจข้อมูลผู้อาศัยหลบนอนตามที่สาธารณะในเขตพื้นที่เทศบาลนครนครราชสีมา เพื่อจัดทำแผนที่กลุ่มเสี่ยงวิเคราะห์ข้อมูล คัดกรอง แยกประเภทของกลุ่มเป้าหมาย เพื่อให้คำแนะนำช่วยเหลือเบื้องต้น และส่งเสริมให้ได้รับสิทธิขั้นพื้นฐาน และบริการทางสังคมจากภาครัฐ รวมทั้งข้อมูลที่ได้จากการสำรวจยังนำมาเป็นข้อมูลพื้นฐานให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินงานให้การช่วยเหลือต่อไป

๒. นายบุญ นาหอม หรือ “น้ำโด้ด” นักกัญญ์ หัวใจแกร่ง ผู้พิการแขนขามาแต่กำเนิด แต่ไม่ย่อท้อต่อชีวิตหาเลี้ยงชีพด้วยวิธีต่าง ๆ ขณะอยู่กรุงเทพฯ คุณโด้ดตัดสินใจไปเป็นขอทานกว่า ๒ ปี แต่ก็รู้สึกว่าการได้เงินของเขามาเฉย ๆ ไม่มีอะไรตอบแทน จึงตัดสินใจไปสมัครร้องเพลง กว่า ๒๐ ปี จากนั้นเข้าร่วมโครงการรณรงค์เมาไม่ขับกับธนาคารไทยพาณิชย์ ทำให้มีรายได้เดือนละกว่า ๘,๐๐๐ บาท จึงมีเงินไปลงทุนซื้อมาขายสลากกินแบ่งรัฐบาลมาขาย แต่เหนือสิ่งอื่นใดชายคนนี้มีจิตใจที่งดงามและเสียสละ เพราะเขาสมัครเป็นอาสาสมัครมูลนิธิกัญญ์ไตรคุณธรรมพร้อมทำหน้าที่ด้วยความเต็มใจ และไม่เคยเรียกร้องสิ่งใดตอบแทน โดยทำหน้าที่เป็นคนรับแจ้งเหตุและขับรถไปรับผู้บาดเจ็บตามจุดต่าง ๆ และได้ปฏิบัติหน้าที่มานานกว่า ๒๐ ปี จนถึงปัจจุบัน (ปัจจุบัน อายุ ๕๐ ปี)

มติที่ประชุม : ที่ประชุมรับทราบความคืบหน้าการดำเนินกิจกรรม “วุฒิสภา ศรัทธาความดี” และเห็นควรนำเสนอไปยังคณะกรรมการฯ เพื่อให้ความเห็นชอบและกำหนดวันเดินทางเพื่อลงพื้นที่มอบโล่ต่อไป

ระเบียบวาระที่ ๔ เรื่องอื่น ๆ

ที่ประชุมกำหนดให้นัดประชุมคณะกรรมการฯ ครั้งต่อไป ในวันอังคารที่ ๑๖ พฤศจิกายน ๒๕๖๔ เวลา ๐๙.๐๐ นาฬิกา ผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์

เมื่อได้เวลาอันพอสมควรแล้ว นายวัลลภ ตังคณานุรักษ์ ประธานคณะกรรมการ ได้กล่าวขอบคุณกรรมการและผู้เข้าร่วมประชุมทุกท่าน และปิดการประชุม

เลิกประชุมเวลา ๑๔.๑๕ นาฬิกา

นายปิยะพงษ์ น้อยเจริญ
นักวิชาการสนับสนุนงานวิชาการ/ผู้จัดบันทึกการประชุม
นางสาวภิรมย์ นิลทัพ
นิติกรชำนาญการพิเศษ ปฏิบัติหน้าที่กำกับดูแลการปฏิบัติราชการ
ของกลุ่มงานคณะกรรมการการพัฒนาสังคมฯ/ทาน
วันศุกร์ที่ ๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๖๔

ภาคผนวก ค

บันทึกการประชุม

คณะอนุกรรมการกิจการเด็ก เยาวชน และผู้ด้อยโอกาส
ในคณะกรรมการการพัฒนาสังคม และกิจการเด็ก เยาวชน สตรี
ผู้สูงอายุ คนพิการ และผู้ด้อยโอกาส วุฒิสภา
ครั้งที่ ๒๗/๒๕๖๕
วันจันทร์ที่ ๔ กรกฎาคม ๒๕๖๕
(ผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์)

อนุกรรมการผู้มาประชุม

๑. นายวัลลภ ตังคณานุรักษ์	ประธานคณะกรรมการ (ผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์)
๒. พลเอก ไพบยนต์ คำทันเจริญ	รองประธานคณะอนุกรรมการ คนที่หนึ่ง (ผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์)
๓. นางจิราภรณ์ เล้าเจริญ	รองประธานคณะอนุกรรมการ คนที่สอง (ผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์)
๔. นายศุภชัย สติรศิลป์	อนุกรรมการ (ผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์)
๕. นางงามจิต แต่สุวรรณ	อนุกรรมการ (ผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์)
๖. นายอัครเดช สุพรรณฝ้าย	อนุกรรมการ (ผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์)
๗. นายสำราญ อรุณธาดา	อนุกรรมการ (ผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์)
๘. นางวรภัทร แสงแก้ว	อนุกรรมการ (ผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์)
๙. นายธนรัตน์ ธาราภรณ์	อนุกรรมการ (ผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์)
๑๐. นายศุภภากร ปทุมรัตนธาร	อนุกรรมการ (ผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์)
๑๑. นางณัฐนันท์ สว่างวงศ์	อนุกรรมการและเลขานุการ (ผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์)
๑๒. นางเพชรรัตน์ มหาสิงห์	อนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ (ผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์)

ที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการผู้ลาประชุม

นางทัศนีย์ ยุวานนท์

ประธานที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการ

เริ่มประชุมเวลา ๑๐.๐๐ นาฬิกา

เมื่ออนุกรรมการมาครบองค์ประชุมแล้ว นายวัลลภ ตังคณานุรักษ์ ประธานคณะอนุกรรมการ ประธานในที่ประชุมได้กล่าวเปิดประชุม และดำเนินการประชุมตามระเบียบวาระการประชุม สรุปได้ดังนี้

ระเบียบวาระที่ ๑ เรื่องที่ประธานแจ้งต่อที่ประชุม

นายวัลลภ ตังคณานุรักษ์ ประธานคณะกรรมการจัดงานฯ แจ้งต่อที่ประชุมว่า วันนี้และวันอังคารมีการถ่ายรูปรูปสมาชิกสำหรับใช้ในกิจกรรม “วุฒิสภา สืบสาน อนุรักษ์ศิลป์ ผ้าถิ่นไทย” เพื่อรวบรวมจัดทำบอร์ดนิทรรศการ ณ บริเวณหน้าห้องประชุมวุฒิสภา ตั้งแต่เวลา ๐๘.๐๐ นาฬิกา

: ที่ประชุมรับทราบ

ระเบียบวาระที่ ๒ รับรองบันทึกการประชุม

ที่ประชุมมีมติรับรองบันทึกการประชุมครั้งที่ ๒๖/๒๕๖๕ วันจันทร์ที่ ๒๗ มิถุนายน ๒๕๖๕ โดยมีการแก้ไข ดังนี้

- หน้าที่ ๖ บรรทัดที่ ๑๑ จาก “๒) กลุ่มย่อยที่ไม่เคยไม่รับเงินอุดหนุนจะยังคงไม่ได้รับเงินอุดหนุนต่อไป” แก้ไขเป็น “๒) กลุ่มย่อยที่ไม่เคยได้รับเงินอุดหนุนจะยังคงไม่ได้รับเงินอุดหนุนต่อไป”

ระเบียบวาระที่ ๓ พิจารณาเรื่องสืบเนื่อง

๓.๑ ติดตามประเด็นข้อเสนอแนะการจัดสวัสดิการเงินอุดหนุนเพื่อการเลี้ยงดูเด็กแรกเกิด โดยเชิญ นางภาวิณี สุมลตรี ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านเยาวชน ผู้แทนกรมกิจการเด็กและเยาวชน กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ เข้าร่วมประชุม

ลำดับแรก นางภาวิณี สุมลตรี ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านเยาวชน ผู้แทนกรมกิจการเด็กและเยาวชน กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ได้นำเสนอข้อเสนอแนะ ๓ แนวทาง สรุปสาระสำคัญ ดังนี้

แนวทางที่ ๑ ถ่วงน้ำหนักตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ เป็นการให้เงินอุดหนุนกับเด็กทุกคนในช่วงอายุ ๐ - ๖ ปี ซึ่งจะรวมทั้งเด็กในโครงการเงินอุดหนุนเพื่อการเลี้ยงดูเด็กแรกเกิด ปัจจุบันและเด็กนอกโครงการฯ ด้วย แต่ไม่เสนอให้จ่ายเงินอุดหนุนย้อนหลังถึงเมื่อแรกเกิด เช่น เด็กที่อายุ ๓ ขวบบริบูรณ์ในวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๔ และไม่เคยได้รับเงินอุดหนุนมาก่อน จะได้รับเงินอุดหนุนไปอีก ๓ ปี จนอายุครบ ๖ ปีบริบูรณ์ แต่ไม่ได้รับเงินย้อนหลังในช่วงตั้งแต่เกิดจนถึงวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๔ แนวทางนี้ทำให้ไม่ต้องมีการคัดกรองรายได้ของครอบครัวอีกต่อไปและจะขจัดปัญหาเด็กยากจนตกหล่นได้ดีที่สุดและเป็นไปอย่างทันที เหมาะกับช่วงเวลาการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ ที่ยังมีเด็กที่ครอบครัวได้รับผลกระทบทางเศรษฐกิจแต่ไม่เคยได้รับเงินอุดหนุนมาก่อน

แนวทางที่ ๒ ถ่วงน้ำหนักเฉพาะเด็กที่เกิดใหม่ตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๔ แนวทางนี้จะเริ่มให้เงินอุดหนุนเพื่อการเลี้ยงดูเด็กแรกเกิดกับเด็กทุกคนที่เกิดในวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๔ เป็นต้นไป และให้ต่อเนื่องจนถึงอายุ ๖ ปีบริบูรณ์ ส่วนเด็กในช่วงวัย ๐ - ๖ ปีที่เกิดก่อนวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๔ แยกเป็นสองกลุ่มย่อย

- กลุ่มย่อยที่เคยได้รับเงินอุดหนุนจะได้รับต่อเนื่องจนถึงอายุ ๖ ปี
- กลุ่มย่อยที่ไม่เคยไม่รับเงินอุดหนุนจะยังคงไม่ได้รับเงินอุดหนุนต่อไป

วิธีนี้จะทำให้รัฐบาลต้องจัดสรรงบประมาณเพิ่มเติมเมื่อเทียบกับเกณฑ์ปัจจุบันเฉพาะเด็กเกิดใหม่ตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๔ ที่ครอบครัวมีรายได้เฉลี่ยครัวเรือนสูงกว่า ๑๐๐,๐๐๐ บาท ต่อคนต่อปี งบประมาณจะทยอยปรับขึ้นจนเท่ากับแนวทางที่ ๑ เมื่อเวลาผ่านไป ๖ ปี คือในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๗๐

แนวทางที่ ๓ ถ้าวินิจฉัยหลังคัดกรองครอบครัวที่มีฐานะออก แนวทางนี้เป็นแนวทางเดียวกับที่รัฐบาลเคยใช้ในการคัดกรองผู้มีฐานะออกจากผู้มีสิทธิถือครองบัตรสวัสดิการแห่งรัฐ

หลังจากนั้นที่ประชุมได้ร่วมกันตั้งข้อสังเกต ดังนี้

๑) การคัดกรองเด็กที่มีฐานะออก แล้วจะได้เด็กเพิ่มตามแนวทางที่ ๓ ได้อย่างไร และมีการใช้ฐานใดในการคัดกรองเด็กเข้าใหม่ เช่น เดิมใช้เกณฑ์ในการคัดกรองเฉลี่ยเดือนละ ๑๐๐,๐๐๐ บาท หากมีการคัดกรองเด็กเข้าใหม่จะใช้เกณฑ์ใหม่ในการคัดกรองใหม่เพิ่มขึ้นเป็น ๑๕๐,๐๐๐ บาท หรือ ๑๘๐,๐๐๐ บาท ใช่หรือไม่

ต่อประเด็นนี้ ผู้ชี้แจง ตอบข้อสังเกตว่า ปัจจุบันคิดจากรายได้เฉลี่ย ซึ่งที่ผ่านมาเกณฑ์ในการคัดกรองไม่ได้พิจารณาจากมูลค่าทรัพย์สินแต่พิจารณาจากรายได้เฉลี่ยของครัวเรือนเป็นเกณฑ์ในการคัดออก เช่น หากบ้านหรือที่ดินในครอบครองของผู้ปกครองเด็กมีมูลค่ารวมกันเกิน ๒ ล้านบาท หรือมีเงินได้พึงประเมิน ในปีที่ผ่านมารวมกันเกิน ๑.๒ ล้านบาท (เฉลี่ยเดือนละ ๑๐๐,๐๐๐ บาท) หรือเกณฑ์อื่น ๆ เด็กในครอบครัวนั้นจะไม่ได้รับเงินอุดหนุนฯ โดยเป้าหมายครอบคลุมเด็ก ร้อยละ ๖๖ ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ ร้อยละ ๘๓ ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ และร้อยละ ๑๐๐ ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ (เพิ่มขึ้นปีละ ๑๗%)

๒) กลุ่มเป้าหมายใดที่เป็นกลุ่มแรกจะไม่ได้รับเงินเลยตามแนวทางที่ ๓

ต่อประเด็นนี้ ผู้ชี้แจง ตอบข้อสังเกตว่า เด็กกลุ่มแรกที่จะไม่ได้รับเงินตามแนวทางที่ ๓ แบ่งเป็น ๒ กลุ่ม คือ

๒.๑ หากบ้านหรือที่ดินในครอบครองของผู้ปกครองมีมูลค่ารวมกันเกิน ๒ ล้านบาท (แต่ต่ำกว่า ๒ ล้านบาทได้ทุกคน)

๒.๒ ผู้ปกครองทั้ง ๒ คน มีเงินเดือนรวมกันเกิน ๑๐๐,๐๐๐ บาท ต่อเดือน

๓) แนวทางที่ ๓ ที่กำหนดกลุ่มเป้าหมายเพิ่มการรับสิทธิปีละ ๑๗% นั้น เป็นไปตามนี้ใช่หรือไม่

ต่อประเด็นนี้ ผู้ชี้แจง ตอบข้อสังเกตว่า ได้รับสิทธิตามแนวทางที่ ๓

๔) กรณีเด็กตกหล่นมีวิธีการอย่างไรเพื่อที่จะได้รับสิทธิครบถ้วนมากที่สุด

ต่อประเด็นนี้ ผู้ชี้แจง ตอบข้อสังเกตว่า ใช้วิธีการประชาสัมพันธ์ ชี้เป้าเฝ้าระวัง โดยใช้ อพม. สภาเด็กและเยาวชนเป็นตัวกลางในการสื่อสาร

๕) กรณีครอบครัวที่มีรายได้เฉลี่ยเกิน ๑๐๐,๐๐๐ บาท ซึ่งเคยได้รับสิทธิอยู่แล้วจะมีวิธีการคัดออกอย่างไร หรือครอบครัวที่ตกงานทันทีจะมีสิทธิเข้ารับตามเกณฑ์ได้อย่างไร

ต่อประเด็นนี้ ผู้ชี้แจง ตอบข้อสังเกตว่า ก็เห็นปัญหาแต่ตรวจสอบยากเนื่องจากปัจจุบันยังไม่ได้มีการตรวจสอบกรณีนี้ ซึ่งที่ผ่านมาได้มีการวางแผนว่าจะไปอิงข้อมูลบัตรสวัสดิการแห่งรัฐ แต่เนื่องจากบัตรสวัสดิการแห่งรัฐเป็นฐานรายได้แบบบุคคล ส่วนเงินอุดหนุนเพื่อการเลี้ยงดูเด็กแรกเกิดเป็นฐานรายได้แบบครัวเรือน จึงไม่สามารถใช้ฐานข้อมูลเดียวกันได้

ต่อมา นายธนรัตน์ ธาราภรณ์ อนุกรรมการ ได้นำเสนอข้อเท็จจริง ดังนี้
ตนเองพบบุคคลตกหล่นที่อาศัยอยู่ใต้สะพานลอยซึ่งเป็นกลุ่มชาเล้งและมีทะเบียนบ้านอยู่ภูมิลำเนา
ต่างจังหวัด อยู่ในเขตพื้นที่ที่จะขึ้นทะเบียนรับสิทธิแห่งใดก็ได้ ซึ่งที่ผ่านมาตนเองได้พบบุคคลจำนวน
๒ ราย ไปขึ้นทะเบียนที่เขตสายไหม มีเอกสารให้กรอกเพื่อนำไปทำการตรวจสอบ โดยส่งต่อไปยัง
กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์เป็นฝ่ายตรวจสอบคัดกรองใช้เวลา ๒ เดือน
กว่าจะอนุมัติ ต้องการทราบว่ากระทรวงการพัฒนาสังคมฯมีวิธีการตรวจสอบข้อมูลอย่างไร ได้มีการลง
ไปตรวจสอบข้อมูลโดยตรงที่ผู้มาขอรับสิทธิหรือไม่ หรือสำนักงานเขตเป็นผู้จัดทำเอกสารให้ทั้งหมด

ต่อประเด็นนี้ ผู้ชี้แจง ตอบข้อสังเกตว่า การตรวจสอบข้อมูลขอความร่วมมือ
ไปยังองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และสำนักงานเขตในการตรวจสอบข้อมูล ในขั้นตอนการตรวจสอบ
จำเป็นต้องใช้เวลา แต่หากได้รับสิทธิจะสามารถย้อนหลังให้ตั้งแต่วันที่ขึ้นรับสิทธิลงทะเบียน

ข้อเสนอของคณะอนุกรรมการ กรณีการคิดคำนวณกรอบค่าเป้าหมาย
จากฐานรายได้ครัวเรือนแบบถ่วงหน้าควรมีการปรับเกณฑ์รายได้ครอบครัวเป็นแบบขั้นบันได
จาก ๑๐๐,๐๐๐ บาท ในปีงบประมาณ ๒๕๖๕ เป็น ๑๕๐,๐๐๐ บาท ในปีงบประมาณ ๒๕๖๖ เพื่อให้
ครอบครัวคนรุ่นใหม่ได้รับสิทธิเพิ่มขึ้น

มติที่ประชุม : ที่ประชุมรับทราบและมอบหมายให้ผู้ชี้แจงคิดคำนวณกรอบ
ค่าเป้าหมายจากฐานรายได้ครัวเรือนแบบถ่วงหน้าควรมีการปรับเกณฑ์รายได้ครอบครัว เป็น
๑๕๐,๐๐๐ บาท และส่งข้อมูลกลับมายังคณะอนุกรรมการเพื่อนำมาเป็นข้อมูลประกอบการ
พิจารณาศึกษาต่อไป

๓.๒ โครงการมอบโล่ วุฒิสภา ได้แก่ โครงการเด็กและเยาวชน ตันกล้าคนดีของสังคม

ลำดับแรก นางจิตตินันท์ ศิริอังกานนท์ ฝ่ายเลขานุการ ได้นำเสนอ ดังนี้

นางสาวไชนันท์ กาแลซา” ปัจจุบันอายุ ๒๑ ปี ขณะศึกษาอยู่ในระดับ
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖ (ปี ๒๕๖๒) ที่จังหวัดยะลา ได้รับการคัดเลือกเป็น “ประธานสภานักเรียน
โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม” จึงได้เชิญชวนนักเรียนจากโรงเรียนต่างๆ ร่วมทำกิจกรรม
เพื่อสังคม และในปี ๒๕๖๒ - ๒๕๖๓ ได้รับการคัดเลือกให้เป็น “หัวหน้าโครงการจิตอาสาปลูกพลัง
สภานักเรียน จังหวัดยะลา” โดยได้รับการสนับสนุนจาก สำนักงานกองทุนสนับสนุนการส่งเสริม
สุขภาพ (สสส.) และกลุ่มลูกเหล็ก ซึ่งกิจกรรมที่กลุ่มได้ดำเนินงานอย่างต่อเนื่องมีทั้งการส่งเสริม
สุขภาพทั้งร่างกายและจิตใจ เช่น กิจกรรมมอบอุปกรณ์กีฬาให้แก่เด็กๆ กิจกรรมจิตอาสาในโรงเรียน
กิจกรรมรวมพลังแยกขยะ ให้ความรู้ทั้งด้านการจัดการแยกขยะและการประดิษฐ์สิ่งของจากขยะ
รีไซเคิลเพื่อเพิ่มมูลค่า ที่อำเภอบันนังสตา ด้านกิจกรรมเสริมสร้างจิตใจประกอบด้วย กิจกรรมลงมือ
(ธรรม) พบปะพูดคุยกับผู้นำศาสนาและร่วมกันทำความสะอาดมัสยิดในอำเภอยะหา กิจกรรมอนุรักษ์
วัฒนธรรมท้องถิ่น ให้ความรู้ความเข้าใจและตระหนักถึงความสำคัญของกีฬาพื้นบ้าน และ “กิจกรรม
จิตอาสาฟื้นฟูตลาดริมน้ำท่าแพ-ท่าสาป” ซึ่งประสบปัญหาน้ำท่วมและเต็มไปด้วยขยะ จากการทำ
กิจกรรมดังกล่าว ทำให้พบว่าเยาวชนในจังหวัดยะลา มีศักยภาพและมีการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง
นักเรียนและสภานักเรียนโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดยะลา ได้มีโอกาสแลกเปลี่ยน
ทัศนคติกับเพื่อนต่างสถาบัน ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาศักยภาพของตัวเอง ตลอดจนส่งผลดี
ต่อการพัฒนาจังหวัดยะลาอย่างมีประสิทธิภาพในอนาคต และในปี ๒๕๖๔ - ๒๕๖๕ สภานักเรียน

โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม ได้รับการสนับสนุนงบประมาณจาก สสส. เพื่อจัดทำ “โครงการ WAY OUT สานรักสานสัมพันธ์สร้างสรรค์สถานักเรียน จังหวัดยะลา” โดยมีกิจกรรมที่น่าสนใจ เช่น การให้ความรู้เกี่ยวกับการป้องกันโรคโควิด ๑๙ รวมทั้งการสร้างแรงบันดาลใจด้านการศึกษาต่อให้แก่เด็กนักเรียนในอำเภอกาบัง ซึ่งเป็นโรงเรียนที่อยู่ในพื้นที่ห่างไกล และส่วนใหญ่ไม่ได้ศึกษาต่อในระดับมัธยมศึกษาต่อไป

แม้ว่าปัจจุบัน “นางสาวไชนับ กาแลซา” จะศึกษาอยู่ในระดับมหาวิทยาลัยแล้ว (มหาวิทยาลัยเกริก กรุงเทพฯ) แต่ก็ยังคงเข้าร่วมกิจกรรมของสถานักเรียนโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดยะลา อย่างต่อเนื่อง โดยมีความคาดหวังว่าสถานักเรียนโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดยะลา จะมีการสานต่อเจตนาจากรุ่นสู่รุ่น เพื่อการพัฒนาอย่างต่อเนื่องและเกิดการร่วมมือในการพัฒนากับสภาเครือข่ายอื่นๆ ในพื้นที่จังหวัดยะลา ในการปรับกระบวนการจัดกิจกรรมที่แปลกใหม่อย่างสร้างสรรค์เพื่อการพัฒนาที่ดียิ่งขึ้น

นางงามจิต แต่สุวรรณ อนุกรรมาธิการ เสนอความเห็นที่เห็นว่า สิ่งที่น่าชื่นชม นางสาวไชนับ กาแลซา คือ น้องเป็นบุคคลที่ไม่หยุดนิ่ง พยายามมองในองค์รวม เช่น สิ่งแวดล้อม วัฒนธรรม สังคม และศาสนา รวมถึงต่อยอดให้น้อง ๆ รุ่นต่อๆ ไปเพื่อสร้างเครือข่ายในการทำมาดีต่อสังคมอีกด้วย

มติที่ประชุม : ที่ประชุมรับทราบ

ระเบียบวาระที่ ๔ เรื่องอื่น ๆ

ที่ประชุมมีมติให้นัดประชุมคณะอนุกรรมาธิการครั้งต่อไป ในวันจันทร์ที่ ๑๑ กรกฎาคม ๒๕๖๕ เวลา ๑๐.๐๐ นาฬิกา (ผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์)

เมื่อได้เวลาอันพอสมควรแล้ว นายวัลลภ ตั้งคณานุรักษ์ ประธานคณะอนุกรรมาธิการ ประธานในที่ประชุม ได้กล่าวขอบคุณอนุกรรมาธิการและผู้เข้าร่วมประชุมทุกท่าน และปิดการประชุม

เลิกประชุมเวลา ๑๐.๔๕ นาฬิกา

นางเพชรรัตน์ มหาสิงห์
 วิทยากรชำนาญการ ผู้จัดบันทึกการประชุม
 นางสาวภิรมย์ นิลทัพ
 นิติกรชำนาญการพิเศษ ปฏิบัติหน้าที่กำกับดูแลการปฏิบัติราชการ
 ของกลุ่มงานคณะกรรมาธิการการพัฒนาสังคมฯ/ทาน
 วันอังคารที่ ๕ กรกฎาคม ๒๕๖๕

ภาคผนวก ง

ด่วนมาก

ที่ พม ๐๓๐๙/๕๘๘๙

กรมกิจการเด็กและเยาวชน
๖๑๘/๑ ถนนนิคมมักกะสัน
เขตราชเทวี กทม. ๑๐๔๐๐

๑๖ มิถุนายน ๒๕๖๕

เรื่อง ข้อมูลประกอบการพิจารณาศึกษาของคณะกรรมการกิจการเด็ก เยาวชน และผู้ด้อยโอกาส
ในคณะกรรมการการพัฒนาสังคม และกิจการเด็ก เยาวชน สตรี ผู้สูงอายุ คนพิการ
และผู้ด้อยโอกาส วุฒิสภา

เรียน ประธานคณะกรรมการการพัฒนาสังคม และกิจการเด็ก เยาวชน สตรี ผู้สูงอายุ คนพิการ
และผู้ด้อยโอกาส วุฒิสภา

อ้างถึง หนังสือคณะกรรมการการพัฒนาสังคมฯ วุฒิสภา ด่วนที่สุด ที่ สว (กมธ ๓) ๐๐๑๙/๒๖๕๓
ลงวันที่ ๑๗ พฤษภาคม ๒๕๖๕

ตามหนังสือที่อ้างถึง คณะกรรมการการพัฒนาสังคม และกิจการเด็ก เยาวชน สตรี ผู้สูงอายุ
คนพิการ และผู้ด้อยโอกาส วุฒิสภา ขอความอนุเคราะห์กรมกิจการเด็กและเยาวชน จัดส่งข้อมูลเกี่ยวกับ
แนวทางการดำเนินการและการจัดสรรงบประมาณตามโครงการเงินอุดหนุนเพื่อการเลี้ยงดูเด็กแรกเกิด ๐ - ๖ ปี
ประเด็นการจัดสวัสดิการเงินอุดหนุนเพื่อการเลี้ยงดูเด็กแรกเกิดแบบถ้วนหน้า ในประเด็นดังนี้

๑. ความคืบหน้าผลการดำเนินงานการผลักดันสวัสดิการเงินอุดหนุนเด็กเล็ก (๐ - ๖ ปี)
แบบถ้วนหน้า ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕

๒. แนวทางการดำเนินงานต่อที่ประชุมคณะกรรมการส่งเสริมการพัฒนาเด็กและเยาวชน
แห่งชาติที่เสนอต่อคณะรัฐมนตรี

๓. การจัดสรรงบประมาณตามโครงการเงินอุดหนุนเพื่อการเลี้ยงดูเด็กแรกเกิด ๐ - ๖ ปี

๔. ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินการ

ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

ในการนี้ กรมกิจการเด็กและเยาวชน ขอนำเรียนการดำเนินงาน ดังนี้

๑. กรมกิจการเด็กและเยาวชน กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์
ได้มีหนังสือขอความเห็นสำนักงานงบประมาณและหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง เกี่ยวกับการจัดสวัสดิการเงิน
อุดหนุนฯ แบบถ้วนหน้า ตามมติคณะกรรมการส่งเสริมการพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ
โดยสำนักงานงบประมาณได้ให้ความเห็นว่าการปรับเปลี่ยนเกณฑ์การจัดสวัสดิการเงินอุดหนุนฯ
แบบถ้วนหน้าไม่สอดคล้องกับหลักเกณฑ์การจัดสวัสดิการแก่ผู้มีรายได้น้อย และยังเป็นภาระเพิ่มภาระ
งบประมาณรายจ่ายประจำที่เพิ่มขึ้นจำนวนมาก ประกอบกับในปัจจุบันรัฐบาลยังมีภาระค่าใช้จ่าย

ที่จะต้องดำเนินการแก้ไขปัญหาและเยียวยาผู้ได้รับผลกระทบด้านเศรษฐกิจและสังคม อันเนื่องมาจากการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัส โควิด ๒๐๑๙ ดังนั้น จึงเห็นควรที่กระทรวงการ พัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จะชะลอการเสนอเรื่องการจัดสวัสดิการการเงินอุดหนุนฯ แบบถ้วน หน้าต่อคณะรัฐมนตรีไว้ก่อน และขอให้กระทรวงการพัฒนาสังคมฯ จัดทำข้อเสนอแนวทางการบริหาร จัดการงบประมาณของกระทรวงให้รองรับภารกิจตามที่เสนอก่อน

๒. แนวทางการจัดสวัสดิการการเงินอุดหนุนเพื่อการเลี้ยงดูเด็กแรกเกิด (๐ - ๖ ปี) แบบถ้วนหน้า ตามมติคณะกรรมการส่งเสริมการพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ ครั้งที่ ๒/๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๒๙ กันยายน ๒๕๖๓ มีดังนี้

๒.๑ แนวคิด : การลดความเหลื่อมล้ำ ไม่ทิ้งใครไว้ข้างหลัง หลักสิทธิความเท่าเทียมกัน ตามอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก การลงทุนทรัพยากรมนุษย์ที่คุ้มค่าและรองรับสังคมผู้สูงอายุ การจัดสรร งบประมาณเงินอุดหนุนเพื่อการเลี้ยงดูเด็กแรกเกิดแบบถ้วนหน้า (จัดสรรจากรายได้ที่เพิ่มขึ้นของรัฐบาล จากการฟื้นตัวของภาวะเศรษฐกิจ จัดสรรรายได้ที่เพิ่มขึ้นจากการเพิ่มภาษีบางประเภท และจัดสรรจากภารกิจ อื่นของรัฐบาล)

๒.๒ กระบวนการ

- ๑) การยืนยันสิทธิ การเปลี่ยนแปลงผู้รับสิทธิ และการสิ้นสุดสิทธิ
- ๒) การบริหารงบประมาณ ได้แก่ การตั้งงบประมาณ และวิธีการจ่ายเงิน
- ๓) การพัฒนาระบบฐานข้อมูลและสารสนเทศ
- ๔) การติดตามและประเมินผล

๕) การสนับสนุนการปฏิบัติงาน ได้แก่ การจัดทำระเบียบและคู่มือการดำเนินงาน การพัฒนาศักยภาพบุคลากร การประชาสัมพันธ์รองรับการจัดสวัสดิการการเงินอุดหนุนเพื่อการเลี้ยงดูเด็กแรกเกิด แบบถ้วนหน้า

๓. ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ กรมกิจการเด็กและเยาวชน ได้เสนอขอรับการจัดสรรงบประมาณ เงินอุดหนุนเพื่อการเลี้ยงดูเด็กแรกเกิดแบบถ้วนหน้า และได้รับการจัดสรรงบประมาณเงินอุดหนุนเพื่อการเลี้ยงดู เด็กแรกเกิด สำหรับกลุ่มเป้าหมายเด็กที่อยู่ในครัวเรือนที่มีรายได้น้อย ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๖ มีนาคม ๒๕๖๒ จำนวน ๒,๖๕๕,๒๗๒ ราย เป็นเงิน ๑๖,๖๕๙,๘๘๙,๙๐๐ บาท ปัจจุบันมีเด็กได้รับเงินอุดหนุน เพื่อการเลี้ยงดูเด็กแรกเกิด จำนวน ๒,๓๔๕,๕๗๙ ราย (ข้อมูล ณ เดือนมิถุนายน ๒๕๖๕) และเบิกจ่ายเงินประจำปี งบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ ไปแล้ว จำนวนทั้งสิ้น ๑๓,๒๑๐,๗๔๔,๖๐๐ บาท (ตุลาคม ๒๕๖๔ - มิถุนายน ๒๕๖๕)

ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ กรมกิจการเด็กและเยาวชนได้เสนอขอรับการจัดสรรงบประมาณ เงินอุดหนุนเพื่อการเลี้ยงดูเด็กแรกเกิดแบบถ้วนหน้า และได้รับการจัดสรรงบประมาณกรอบเงินอุดหนุนฯ จำนวน ๒,๕๗๙,๐๔๖ คน เป็นเงิน ๑๖,๓๒๑,๑๗๖,๐๐๐ บาท

ทั้งนี้ กรมกิจการเด็กและเยาวชนได้เตรียมการรองรับนโยบายการจ่ายเงินอุดหนุนเพื่อการ เลี้ยงดูเด็กแรกเกิด แบบถ้วนหน้า และให้สอดคล้องกับการพัฒนาเทคโนโลยีในปัจจุบันและอนาคต โดยมีการปรับปรุงการดำเนินงานโครงการเงินอุดหนุนเพื่อการเลี้ยงดูเด็กแรกเกิด ดังนี้

๓.๑ การพัฒนาและเพิ่มประสิทธิภาพฐานข้อมูลโครงการเงินอุดหนุนเพื่อการเลี้ยงดูเด็กแรกเกิด รองรับบริการให้บริการผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ ซึ่งสามารถรองรับกลุ่มเป้าหมายเด็กแรกเกิด - ๖ ปี ทุกคน จุดเด่น คือ ผู้ปกครองสามารถยื่นขอรับสิทธิผ่าน Mobile Application ซึ่งเชื่อมโยงกับข้อมูลทะเบียนราษฎร กรมการปกครอง

เพื่อยืนยันตัวตนของผู้รับสิทธิ ลดความผิดพลาดในการนำเข้าสู่ข้อมูล ลดจำนวนเอกสาร ลดระยะเวลาการดำเนินการ เงินอุดหนุนเข้าบัญชีผู้ปกครองที่ลงทะเบียนได้โดยตรงผ่านบริการ Prompt Pay และได้รับการแจ้งเตือนผ่าน Mobile Application ตลอดจนเชื่อมโยงฐานข้อมูลกับฐานข้อมูลสวัสดิการอื่น เพื่อการพัฒนาศักยภาพและคุ้มครองสิทธิของเด็กและครอบครัวให้เข้าสู่บริการของภาครัฐได้อย่างทั่วถึง

๓.๒ การเชื่อมโยงฐานข้อมูลเด็กที่ได้รับเงินอุดหนุนฯ กับกระทรวงสาธารณสุข เพื่อติดตาม การเข้าสู่การคัดกรองพัฒนาการของเด็ก ภาวะโภชนาการ การฉีดวัคซีน การติ่มนมแม่ และการเข้าถึงบริการ ด้านสาธารณสุขด้านอื่น ๆ ซึ่งในอนาคตหากมีการปรับนโยบายเงินอุดหนุนเป็นแบบถ้วนหน้า จะทำให้เป็น ภาพรวมของการเข้าสู่บริการด้านสุขภาพของเด็กตั้งแต่แรกเกิด - ๖ ปี ได้อย่างเป็นรูปธรรม

๓.๓ การเชื่อมโยงฐานข้อมูลเด็กที่ได้รับเงินอุดหนุนฯ กับกระทรวงศึกษาธิการ เพื่อติดตาม การเข้าสู่ระบบการศึกษาตั้งแต่ระดับอนุบาลขึ้นไป ที่อยู่ในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ โรงเรียนสาธิตในสังกัด กระทรวงการอุดมศึกษาฯ และที่เข้ารับบริการสถานพัฒนาเด็กปฐมวัย

๓.๔ การปรับปรุงระเบียบกรมกิจการเด็กและเยาวชน ว่าด้วยการจ่ายเงินอุดหนุนเพื่อการเลี้ยงดู เด็กแรกเกิด พ.ศ. ๒๕๖๒ และคู่มือการปฏิบัติงานโครงการเงินอุดหนุนเพื่อการเลี้ยงดูเด็กแรกเกิด ซึ่งใช้อยู่ ในปัจจุบันให้รองรับการดำเนินงานโครงการผ่านระบบดิจิทัล

ทั้งนี้ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ โดยรัฐมนตรีว่าการกระทรวง การพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (นายจุติ ไกรฤกษ์) ได้ให้ความสำคัญอย่างยิ่งต่อการจัดสวัสดิการ เงินอุดหนุนเพื่อการเลี้ยงดูเด็กแรกเกิด (๐ - ๖ ปี) แบบถ้วนหน้า และได้มีการหารือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เป็นระยะ เนื่องจากสอดคล้องกับหลักการดำเนินงานของรัฐบาล คือ “การไม่ทิ้งใครไว้ข้างหลัง” (Leave No One Behind) อย่างไรก็ตามจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ ส่งผลให้ประเทศไทย มีการเติบโตทางเศรษฐกิจลดลงอย่างมาก และรัฐบาลมีภาระค่าใช้จ่ายสูงขึ้น แต่ยืนยันว่าไม่ละทิ้งแนวคิด ขับเคลื่อนการจัดสวัสดิการเด็กเล็กให้เป็นแบบถ้วนหน้า แม้ว่าขณะนี้ยังไม่มียกสวัสดิการแบบถ้วนหน้า แต่ก็นับว่าสามารถดูแลเด็กแรกเกิด - ๖ ปี ทั้งประเทศได้เกินครึ่งหนึ่ง โดยในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ มีการจ่ายเงินอุดหนุนเพื่อการเลี้ยงดูเด็กแรกเกิดได้ ร้อยละ ๕๔ และในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ (ณ เดือนพฤษภาคม ๒๕๖๕) จ่ายเงินอุดหนุนฯ ได้ร้อยละ ๕๖

๔. ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินการ ได้แก่ ความสับสนในขั้นตอนการรับสิทธิ และการลงทะเบียน ความซับซ้อนของกระบวนการรับรองสถานะความยากจน ครอบครัวที่ยากจน บางครอบครัวไม่มีบัญชีธนาคารหรือไม่สามารถเข้าถึงบริการเครื่องกวดเงินอัตโนมัติ เอกสารทางราชการ ไม่ครบถ้วน บางครอบครัวที่อยู่ห่างไกลประสบปัญหาในการเดินทาง กระบวนการคัดเลือกกลุ่มเป้าหมาย มีความยุ่งยากและก่อให้เกิดความขัดแย้ง การรับรองสถานะของครัวเรือนไม่สามารถรับประกันได้ว่าผู้ได้รับการ รับรองสมควรได้สิทธิจริง การประมาณการงบประมาณเงินอุดหนุนเพื่อการเลี้ยงดูเด็กแรกเกิดมักคลาดเคลื่อน ทำให้เกิดปัญหา งบประมาณขาดช่วง ปัญหาเหล่านี้ทำให้ประเทศไทยเสียโอกาสในการสร้างเด็กและแรงงาน ที่มีคุณภาพในอนาคต และในที่สุดทำให้กระทบต่อการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศในระยะยาว และสามารถแก้ไข ได้โดยเปลี่ยนนโยบายเป็นแบบถ้วนหน้า

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นางจตุพร โรจนพานิช)

อธิบดีกรมกิจการเด็กและเยาวชน

ศูนย์ปฏิบัติการโครงการเงินอุดหนุนเพื่อการเลี้ยงดูเด็กแรกเกิด

โทรศัพท์ ๐๙ ๙๙๕๒ ๘๒๖๒ (วาร์ณิ) โทรสาร ๐ ๒๒๕๓ ๙๑๑๙

ภาคผนวก จ

ด่วนมาก

ที่ พม ๐๓๐๙/๖๒๑๕

กรมกิจการเด็กและเยาวชน
๖๑๘/๑ ถนนนิคมมักกะสัน
เขตราชเทวี กทม. ๑๐๕๐๐

๒๕ มิถุนายน ๒๕๖๕

เรื่อง ข้อมูลประกอบการพิจารณาศึกษา (เพิ่มเติม) ของคณะกรรมการกิจการเด็ก เยาวชน และผู้ด้อยโอกาส ในคณะกรรมการพัฒนาสังคม และกิจการเด็ก เยาวชน สตรี ผู้สูงอายุ คนพิการ และผู้ด้อยโอกาส วุฒิสภา

เรียน ประธานคณะกรรมการพัฒนาสังคม และกิจการเด็ก เยาวชน สตรี ผู้สูงอายุ คนพิการ และผู้ด้อยโอกาส วุฒิสภา

อ้างถึง หนังสือคณะกรรมการพัฒนาสังคมฯ วุฒิสภา ส่วนที่สุด ที่ สว (กมธ ๓) ๐๐๑๙/๒๗๖๓ ลงวันที่ ๒๐ มิถุนายน ๒๕๖๕

ตามหนังสือที่อ้างถึง คณะกรรมการพัฒนาสังคม และกิจการเด็ก เยาวชน สตรี ผู้สูงอายุ คนพิการ และผู้ด้อยโอกาส วุฒิสภา ได้พิจารณาข้อมูลประกอบการพิจารณาศึกษาของคณะกรรมการกิจการเด็ก เยาวชน และผู้ด้อยโอกาส ในคณะกรรมการพัฒนาสังคมฯ วุฒิสภา ที่กรมกิจการเด็กและเยาวชนจัดส่งให้ ตามหนังสือกรมกิจการเด็กและเยาวชนด่วนมาก ที่ พม ๐๓๐๙/๕๘๘๙ ลงวันที่ ๑๖ มิถุนายน ๒๕๖๕ แล้วมีข้อสังเกต และขอความอนุเคราะห์กรมกิจการเด็กและเยาวชนจัดส่งข้อมูลเพิ่มเติม ดังนี้

๑. การจัดสรรงบประมาณตามโครงการเงินอุดหนุนเพื่อการเลี้ยงดูเด็กแรกเกิด ๐ - ๖ ปี กลุ่มเป้าหมายที่อยู่ในครัวเรือนที่มีรายได้น้อย ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๖ มีนาคม ๒๕๖๒ จำนวน ๒,๖๕๕,๒๗๒ ราย ปัจจุบันมีเด็กได้รับเงินอุดหนุนเพื่อการเลี้ยงดูเด็กแรกเกิด จำนวน ๒,๓๔๕,๕๗๙ ราย นั้น ต้องการทราบว่าข้อมูลเด็กที่หายไป จำนวน ๓๐๙,๖๙๓ ราย เกิดจากสาเหตุใด

๒. ขอให้กรมกิจการเด็กและเยาวชนจัดทำข้อเสนอแนะที่มีต่อรัฐบาล โดยแบ่งข้อเสนอแนะการจัดสวัสดิการเงินอุดหนุนเพื่อการเลี้ยงดูเด็กแรกเกิดแบบถ้วนหน้า และการจัดสวัสดิการเงินอุดหนุนเพื่อการเลี้ยงดูเด็กแบบไม่ถ้วนหน้า เพื่อเป็นข้อมูลประกอบการพิจารณาต่อไป ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

ในการนี้ กรมกิจการเด็กและเยาวชน ขอนำเรียนการดำเนินงาน ดังนี้

๑. การจัดสรรงบประมาณตามโครงการเงินอุดหนุนเพื่อการเลี้ยงดูเด็กแรกเกิด ๐ - ๖ ปี กลุ่มเป้าหมายที่อยู่ในครัวเรือนที่มีรายได้น้อย ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๖ มีนาคม ๒๕๖๒ จำนวน ๒,๖๕๕,๒๗๒ ราย ซึ่งเป็นกรอบค่าเป้าหมายจากสำนักงบประมาณ โดยคิดคำนวณจากรายได้เฉลี่ยครัวเรือนไม่เกิน ๑๐๐,๐๐๐ บาท เด็กแรกเกิด ๐ - ๖ ปี รายละเอียดปรากฏตามตารางที่ ๑

ตารางที่ ๑ แสดงการคิดคำนวณกรอบค่าเป้าหมายจากฐานรายได้เฉลี่ยครัวเรือนไม่เกิน ๑๐๐,๐๐๐ บาท
เด็กแรกเกิด ๐ - ๖ ปี (ที่มา : สำนักงบประมาณ, ๒๕๖๔)

ช่วงการเกิด	ปีงบประมาณ	เด็กแรกเกิด ๐ - ๖ ปี ฐานรายได้เฉลี่ยครัวเรือน ๑๐๐,๐๐๐ บาท/คน/ปี			หมายเหตุ
		อายุ (ปี)	จำนวนเด็ก (ราย)	จำนวนเงิน (ล้านบาท)	
(๑ ต.ค.๖๔ - ๓๐ ก.ย.๖๕)	๒๕๖๕	อายุ ๐ ปี (แรกเกิด- ๑๑ เดือน)	๓๐๖,๗๗๓	๑,๑๙๖.๔๑๔๗	ประมาณการ
(๑ ต.ค.๖๓ - ๓๐ ก.ย.๖๔)	๒๕๖๔	อายุ ๑ ปี (๑ ปี- ๑ ปี๑๑ เดือน)	๓๒๘,๕๒๗	๒,๓๖๕.๓๙๔๔	
(๑ ต.ค.๖๒ - ๓๐ ก.ย.๖๓)	๒๕๖๓	อายุ ๒ ปี (๒ ปี- ๒ ปี๑๑ เดือน)	๓๘๘,๗๒๕	๒,๗๙๘.๘๒๐๐	
(๑ ต.ค.๖๑ - ๓๐ ก.ย.๖๒)	๒๕๖๒	อายุ ๓ ปี (๓ ปี- ๓ ปี๑๑ เดือน)	๔๒๐,๘๖๖	๓,๐๓๐.๒๓๕๒	ข้อมูลจริง
(๑ ต.ค.๖๐ - ๓๐ ก.ย.๖๑)	๒๕๖๑	อายุ ๔ ปี (๔ ปี- ๔ ปี ๑๑ เดือน)	๔๒๒,๖๓๗	๓,๐๔๒.๙๘๖๔	
(๑ ต.ค.๕๙ - ๓๐ ก.ย.๖๐)	๒๕๖๐	อายุ ๕ ปี (๕ ปี- ๕ ปี ๑๑ เดือน)	๔๑๒,๓๙๓	๒,๙๖๙.๒๒๙๖	
(๑ ต.ค.๕๘ - ๓๐ ก.ย. ๕๙)	๒๕๕๙	อายุ ๖ ปี	๓๔๑,๐๖๓	๑,๒๕๖.๔๐๙๖	
	รวมทั้งสิ้น		๒,๖๒๐,๙๘๔	๑๖,๖๕๙.๔๘๙๙	

ปัจจุบันมีเด็กได้รับเงินอุดหนุนเพื่อการเลี้ยงดูเด็กแรกเกิด จำนวน ๒,๓๔๕,๕๗๙ ราย ข้อมูลเด็กที่หายไป จำนวน ๓๐๙,๖๓๓ ราย นั้น เกิดเนื่องจากการประมาณการจำนวนเด็กที่อายุครบ ๖ ปี ที่ได้สิ้นสุดสิทธิ ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ โดยปรากฏว่า ปัจจุบันยอดสะสม (ตุลาคม ๒๕๖๔ - มิถุนายน ๒๕๖๕) เด็กอายุครบ ๖ ปี ที่สิ้นสุดสิทธิ มีจำนวน ๒๘๙,๙๓๓ ราย

๒. ข้อเสนอแนะแนวทางการจัดสวัสดิการเงินอุดหนุนเพื่อการเลี้ยงดูเด็กแรกเกิด ดังนี้

๒.๑ ข้อเสนอแนะการจัดสวัสดิการเงินอุดหนุนเพื่อการเลี้ยงดูเด็กแรกเกิดแบบถ้วนหน้า

๑) แนวทางที่ ๑ ถ้วนหน้าที่ตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ เป็นการให้เงินอุดหนุนกับเด็กทุกคนในช่วงอายุ ๐ - ๖ ปี ซึ่งจะรวมทั้งเด็กในโครงการเงินอุดหนุนเพื่อการเลี้ยงดูเด็กแรกเกิดปัจจุบัน และเด็กนอกโครงการฯ ด้วย แต่ไม่เสนอให้จ่ายเงินอุดหนุนย้อนหลังถึงเมื่อแรกเกิด เช่น เด็กที่อายุ ๓ ขวบ บริบูรณ์ในวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๔ และไม่เคยได้รับเงินอุดหนุนมาก่อน จะได้รับเงินอุดหนุนไปอีก ๓ ปี จนอายุครบ ๖ ปีบริบูรณ์ แต่ไม่ได้รับเงินย้อนหลังในช่วงตั้งแต่เกิดจนถึงวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๔ แนวทางนี้ทำให้ไม่ต้องมีการคัดกรองรายได้ของครอบครัวอีกต่อไป และจะขจัดปัญหาเด็กยากจนตกหล่นได้ดีที่สุดและเป็นไปอย่างทันที เหมาะกับช่วงเวลาการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ ที่ยังมีเด็กที่ครอบครัวได้รับผลกระทบทางเศรษฐกิจแต่ไม่เคยได้รับเงินอุดหนุนมาก่อน

๒) แนวทางที่ ๒ ถ้วนหน้าเฉพาะเด็กที่เกิดใหม่ตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๔ แนวทางนี้จะเริ่มให้เงินอุดหนุนเพื่อการเลี้ยงดูเด็กแรกเกิดกับเด็กทุกคนที่เกิดในวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๔ เป็นต้นไป และให้ต่อเนื่องจนถึงอายุ ๖ ปีบริบูรณ์ ส่วนเด็กในช่วงวัย ๐ - ๖ ปีที่เกิดก่อนวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๔ แยกเป็นสองกลุ่มย่อย กลุ่มย่อยที่เคยได้รับเงินอุดหนุนจะได้รับต่อเนื่องจนถึงอายุ ๖ ปี ส่วนกลุ่มย่อยที่ไม่เคยไม่ได้รับเงินอุดหนุนจะยังคงไม่ได้รับเงินอุดหนุนต่อไป วิธีนี้จะทำให้รัฐบาลต้องจัดสรรงบประมาณเพิ่มเติมเมื่อเทียบกับเกณฑ์ปัจจุบันเฉพาะเด็กเกิดใหม่ตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๔ ที่ครอบครัวมีรายได้เฉลี่ยครัวเรือนสูงกว่า ๑๐๐,๐๐๐ บาท ต่อคน ต่อปี งบประมาณจะค่อย ๆ ททย่อยปรับขึ้นจนเท่ากับแนวทางที่ ๑ เมื่อเวลาผ่านไป ๖ ปี คือในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๗๐

แนวทางนี้จะยังคงมีเด็กยากจนตกหล่นต่อไปในระยะแรก ซึ่งรวมถึงครอบครัวเด็กเล็กปัจจุบันที่ได้รับผลกระทบจากการแพร่ระบาดโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ และไม่เคยได้รับเงินอุดหนุนมาก่อน แต่จำนวนเด็กตกหล่นจะค่อย ๆ ลดลงจนถึงปีงบประมาณ ๒๕๗๐ เช่นกัน แนวทางนี้ไม่ต้องการคัดกรองรายได้ของครอบครัวสำหรับเด็กที่เกิดตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๔ แต่อาจยังต้องเปิดช่องการร้องเรียนขอรับเงินอุดหนุนสำหรับเด็กที่เกิดก่อนหน้าแต่ยังไม่ได้รับเงินอุดหนุน

๓) แนวทางที่ ๓ ถ้วนหน้าหลังคัดกรองครอบครัวที่มีฐานะออก แนวทางนี้เหมาะกับการแก้ปัญหาเด็กยากจนตกหล่นอย่างทันทีในขณะที่งบประมาณที่ใช้สามารถทยอยปรับขึ้นได้ วิธีการกำหนดแรกเริ่มให้เด็กในช่วงอายุ ๐ - ๖ ปี ทุกคนได้รับเงินอุดหนุนเด็กแรกเกิด ยกเว้นเด็กในครอบครัวที่มีฐานะเพียงพอจะเลี้ยงดูเด็กได้โดยไม่ต้องรับความช่วยเหลือจากภาครัฐ วิธีการดำเนินงาน คือ นำฐานข้อมูลผู้ปกครองของเด็กอายุช่วงนี้ทุกคนมาทำการตรวจสอบกับฐานข้อมูลที่สามารถกำหนดได้ว่าผู้ปกครองเป็นผู้มีฐานะหรือไม่ หากมีข้อบ่งชี้ว่ามีฐานะ เป็นเจ้าของบ้านและที่ดินมูลค่าสูง เป็นผู้มีเงินได้พึงประเมินสูงในการเสียภาษีที่ผ่านมา มีเงินฝากในสถาบันการเงินมากระดบหนึ่ง ฯลฯ ก็ตัดสิทธิในการได้รับเงินอุดหนุน

แนวทางนี้เป็นแนวทางเดียวกับที่รัฐบาลเคยใช้ในการคัดกรองผู้มีฐานะออกจากผู้มีสิทธิถือครองบัตรสวัสดิการแห่งรัฐ ซึ่งกระทรวงการคลังใช้ฐานข้อมูล ๒๖ ฐานข้อมูลในการคัดกรองผู้มีฐานะต้อออก ดังนั้นการดำเนินการตามวิธีการนี้จะต้องได้รับความร่วมมือจากกระทรวงการคลังตลอดเวลา หรือให้กระทรวงการคลังถ่ายทอดวิธีการและฐานข้อมูลให้กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

การใช้แนวทางนี้สามารถกระทำได้ ๒ วิธี คือ วิธีที่หนึ่ง คือ กำหนดเกณฑ์ในการคัดออก เช่น หากบ้านหรือที่ดินในครอบครองของผู้ปกครองเด็กมีมูลค่ารวมกันเกิน ๒ ล้านบาท หรือมีเงินได้พึงประเมินในปีที่ผ่านมารวมกันเกิน ๑.๒ ล้านบาท (เฉลี่ยเดือนละ ๑๐๐,๐๐๐ บาท) หรือเกณฑ์อื่น ๆ เด็กในครอบครัวนั้นจะไม่ได้รับเงินอุดหนุนฯ โดยเป้าหมายครอบครัวเด็ก ร้อยละ ๖๖ ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ ร้อยละ ๘๓ ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ และร้อยละ ๑๐๐ ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ วิธีที่สอง คือ ตั้งเป้าสัดส่วนเด็กเล็กในครอบครัวที่มีฐานะที่จะถูกคัดออก เช่น ร้อยละ ๒๐ แล้วทยอยตัดเด็กเล็กในครอบครัวที่ฐานะดีที่สุดเรื่อยลงมาจนครบร้อยละ ๒๐ ที่เหลือไม่ถูกคัดออกก็จะได้รับเงินอุดหนุน รายละเอียดแนวทางที่ ๑ - ๓ ปรากฏตามตารางที่ ๒

ตารางที่ ๒ แสดงข้อเสนอแนะการจัดสวัสดิการเงินอุดหนุนเพื่อการเลี้ยงดูเด็กแบบถ้วนหน้า
(ที่มา : สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย, ๒๕๖๔)

แนวทางที่	เงื่อนไข	ปีงบประมาณ				
		พ.ศ. ๒๕๖๕	พ.ศ. ๒๕๖๖	พ.ศ. ๒๕๖๗	พ.ศ. ๒๕๖๘	พ.ศ. ๒๕๖๙
๑.	กรณีให้เงินอุดหนุน ๖๐๐ บาท/คน/เดือน แบบถ้วนหน้าทันที					
	กลุ่มเป้าหมาย (คน)	๔,๑๘๓,๓๐๘	๔,๑๒๕,๖๖๙	๔,๐๖๗,๔๐๗	๔,๐๐๘,๒๘๗	๓,๙๔๘,๑๓๓
	งบประมาณ (ล้านบาท)	๓๐,๑๒๐	๒๕,๗๐๕	๒๕,๒๘๕	๒๘,๘๖๐	๒๘,๔๒๗
๒.	ถ้วนหน้าเฉพาะเด็กเกิดใหม่ ตั้งแต่วันที่ ๑ ต.ค. ๖๕					
	เป้าหมายเด็กเกิดตั้งแต่ ต.ค. ๖๕	๖๗๕,๓๖๔	๑,๓๓๘,๗๘๖	๑,๙๙๑,๗๐๑	๒,๖๓๔,๐๙๘	๓,๒๖๕,๘๖๖
	กลุ่มเป้าหมาย (คน)	๒,๔๘๔,๙๔๔	๒,๗๒๗,๕๕๕	๒,๙๕๓,๒๕๘	๓,๑๖๗,๐๕๕	๓,๓๙๘,๘๒๐
	งบประมาณ (ล้านบาท)	๑๙,๔๔๐	๒๑,๓๒๖	๒๒,๙๕๔	๒๔,๔๘๕	๒๖,๐๒๕
๓.	ถ้วนหน้าหลังคัดกรองครอบครัว มีฐานะออก					
	๓.๑ ค่อยๆ ให้ครอบคลุมเด็กมากขึ้น					
	เด็กอายุต่ำกว่า ๖ ปี (คน)	๔,๑๘๓,๓๐๘	๔,๑๒๕,๖๖๙	๔,๐๖๗,๔๐๗	๔,๐๐๘,๒๘๗	๓,๙๔๘,๑๓๓
	เด็กเป้าหมาย (ร้อยละ ๖๖ ร้อยละ ๘๓ และ ร้อยละ ๑๐๐)	๒,๗๖๐,๙๘๓	๓,๔๒๔,๓๐๕	๔,๐๖๗,๔๐๗	๔,๐๐๘,๒๘๗	๓,๙๔๘,๑๓๓
	งบประมาณ (ล้านบาท)	๑๙,๘๗๙	๒๔,๖๕๕	๒๕,๒๘๕	๒๘,๘๖๐	๒๘,๔๒๗
	๓.๒ ครอบคลุมเด็ก ร้อยละ ๘๐ ตลอดไป					
	เด็กอายุต่ำกว่า ๖ ปี (คน)	๔,๑๘๓,๓๐๘	๔,๑๒๕,๖๖๙	๔,๐๖๗,๔๐๗	๔,๐๐๘,๒๘๗	๓,๙๔๘,๑๓๓
	เด็กเป้าหมาย (ร้อยละ ๘๐ ของเด็กทั้งหมด)	๓,๓๔๖,๖๔๖	๓,๓๐๐,๕๓๕	๓,๒๕๓,๙๒๖	๓,๒๐๖,๖๒๙	๓,๑๕๘,๕๐๖
	งบประมาณ (ล้านบาท)	๒๔,๐๙๖	๒๓,๗๖๔	๒๓,๔๒๘	๒๓,๐๘๘	๒๒,๗๔๑

๒.๒ ข้อเสนอแนะการจัดสวัสดิการเงินอุดหนุนเพื่อการเลี้ยงดูเด็กแบบไม่ถ้วนหน้าโดยปรับ
เกณฑ์รายได้เฉลี่ยครัวเรือน ไม่เกิน ๑๐๐,๐๐๐ บาท ต่อคน ต่อปี แนวทางนี้ยังคงมีกระบวนการคัดกรอง
เหมือนปัจจุบัน แต่ยกระดับเกณฑ์รายได้ขึ้น จะทำให้มีเด็กแรกเกิดจำนวนมากขึ้นได้รับเงินอุดหนุนฯ อย่างไรก็ตาม
แนวทางนี้ยังจะทำให้มีเด็กยากจนตกหล่นอยู่ต่อไป เนื่องจากกระบวนการคัดกรองมักจะมีคามผิดพลาดเสมอ
รายละเอียดปรากฏตามตารางที่ ๓

ตารางที่ ๓ แสดงข้อเสนอแนะการจัดสวัสดิการเงินอุดหนุนเพื่อการเลี้ยงดูเด็กแบบไม่ถัวหน้า
(ที่มา : สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย, ๒๕๖๔)

เงื่อนไข	ปีงบประมาณ				
	พ.ศ. ๒๕๖๕	พ.ศ. ๒๕๖๖	พ.ศ. ๒๕๖๗	พ.ศ. ๒๕๖๘	พ.ศ. ๒๕๖๙
การปรับเกณฑ์รายได้ครอบครัว					
เด็กอายุต่ำกว่า ๖ ปี (คน)	๔,๑๘๓,๓๐๘	๔,๑๒๕,๖๖๙	๔,๐๖๗,๔๐๗	๔,๐๐๘,๒๘๗	๓,๙๔๘,๑๓๓
๑. เกณฑ์รายได้เฉลี่ยไม่เกิน ๒๐๐,๐๐๐ บาท/คน/ปี					
ร้อยละรายได้ไม่น้อยกว่า ๒๐๐,๐๐๐ บาท/คน/ปี*	ร้อยละ ๘๐.๒	ร้อยละ ๗๘.๖	ร้อยละ ๗๗.๐	ร้อยละ ๗๕.๕	ร้อยละ ๗๔.๐
เด็กเป้าหมาย (คน)	๓,๓๕๔,๕๙๑	๓,๒๔๒,๒๐๓	๓,๑๓๒,๔๘๙	๓,๐๒๕,๒๑๘	๒,๙๒๐,๒๒๒
งบประมาณ (ล้านบาท)	๒๔,๑๕๓	๒๓,๓๔๔	๒๒,๕๕๔	๒๑,๗๘๒	๒๑,๐๒๖
๒. เกณฑ์รายได้เฉลี่ยไม่เกิน ๓๐๐,๐๐๐ บาท/คน/ปี					
ร้อยละรายได้ไม่น้อยกว่า ๓๐๐,๐๐๐ บาท/คน/ปี*	ร้อยละ ๙๓.๔	ร้อยละ ๙๑.๕	ร้อยละ ๘๙.๗	ร้อยละ ๘๗.๙	ร้อยละ ๘๖.๑
เด็กเป้าหมาย (คน)	๓,๙๐๕,๓๒๒	๓,๗๗๔,๔๘๓	๓,๖๔๖,๗๕๗	๓,๕๒๑,๘๗๖	๓,๓๙๙,๖๔๑
งบประมาณ (ล้านบาท)	๒๘,๑๑๘	๒๗,๑๗๖	๒๖,๒๕๗	๒๕,๓๕๘	๒๔,๔๗๗
๓. เกณฑ์รายได้เฉลี่ยไม่เกิน ๔๐๐,๐๐๐ บาท/คน/ปี					
ร้อยละรายได้ไม่น้อยกว่า ๔๐๐,๐๐๐ บาท/คน/ปี*	ร้อยละ ๙๗.๐	ร้อยละ ๙๕.๑	ร้อยละ ๙๓.๒	ร้อยละ ๙๑.๓	ร้อยละ ๘๙.๕
เด็กเป้าหมาย (คน)	๔,๐๕๘,๘๔๑	๓,๙๒๒,๘๕๙	๓,๗๙๐,๑๑๓	๓,๖๖๐,๓๒๒	๓,๕๓๓,๒๘๒
งบประมาณ (ล้านบาท)	๒๙,๒๒๔	๒๘,๒๔๕	๒๗,๒๘๙	๒๖,๓๕๔	๒๕,๔๔๐
๔. เกณฑ์รายได้เฉลี่ยไม่เกิน ๕๐๐,๐๐๐ บาท/คน/ปี					
ร้อยละรายได้ไม่น้อยกว่า ๕๐๐,๐๐๐ บาท/คน/ปี*	ร้อยละ ๙๙.๖	ร้อยละ ๙๗.๖	ร้อยละ ๙๕.๗	ร้อยละ ๙๓.๗	ร้อยละ ๙๑.๙
เด็กเป้าหมาย (คน)	๔,๑๖๖,๕๗๔	๔,๐๒๖,๙๘๓	๓,๘๙๐,๗๑๓	๓,๗๕๗,๔๗๗	๓,๖๒๗,๐๖๖
งบประมาณ (ล้านบาท)	๒๙,๙๙๙	๒๘,๙๙๔	๒๘,๐๑๓	๒๗,๐๕๔	๒๖,๑๑๕

หมายเหตุ * สัดส่วนเด็กที่อยู่ในครัวเรือนรายได้เฉลี่ยต่ำกว่าค่าเป้าหมาย เป็นตัวเลขในปี พ.ศ. ๒๕๖๒ และสมมติให้คงที่จนถึงปี พ.ศ. ๒๕๖๕ หลังจากนั้นลดลงปีละ ร้อยละ ๒ (ที่มา : สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย, ๒๕๖๔)

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นางจตุพร โรจนพานิช)

อธิบดีกรมกิจการเด็กและเยาวชน

ศูนย์ปฏิบัติการโครงการเงินอุดหนุนเพื่อการเลี้ยงดูเด็กแรกเกิด

โทรศัพท์ ๐๙ ๙๙๕๒ ๘๒๖๒ (วาร์ณีย์)

โทรสาร ๐ ๒๒๕๓ ๙๑๑๙

ภาคผนวก ฉ

รายชื่อคณะกรรมการพัฒนาสังคม และกิจการเด็ก เยาวชน
สตรี ผู้สูงอายุ คนพิการ และผู้ด้อยโอกาส

วุฒิสภา

๑. นายวัลลภ ตังคณานุรักษ์	ประธานคณะกรรมการ
๒. พลตรี โอสถ ภาวิไล	รองประธานคณะกรรมการ คนที่หนึ่ง
๓. นางเพ็ญพักตร์ ศรีทอง	รองประธานคณะกรรมการ คนที่สอง
๔. นายกิตติศักดิ์ รัตนวราหะ	รองประธานคณะกรรมการ คนที่สาม
๕. นางทัศนียา ยুবานนท์	เลขาธิการคณะกรรมการ
๖. พลเอก ไพบยนต์ คำทันเจริญ	โฆษกคณะกรรมการ
๗. นางผาณิต นิตินันท์ประภาศ	ประธานที่ปรึกษาคณะกรรมการ
๘. นายเนาวรัตน์ พงษ์ไพบูลย์	ที่ปรึกษาคณะกรรมการ
๙. หม่อมหลวงปนัดดา ดิศกุล	ที่ปรึกษาคณะกรรมการ
๑๐. นายพีระศักดิ์ พอจิต	ที่ปรึกษาคณะกรรมการ
๑๑. นางประยูร เหล่าสายเชื้อ	กรรมการ
๑๒. นายปรีชา บัววิรัตน์เลิศ	กรรมการ
๑๓. นายมณฑิร บุญตัน	กรรมการ
๑๔. นายยุทธนา ทัพเจริญ	กรรมการ
๑๕. พลเอก วลิต โรจนภักดี	กรรมการ
๑๖. นายอำพล จินดาวัฒนะ	กรรมการ

รายชื่อที่ปรึกษา ผู้ชำนาญการ นักวิชาการ
และเลขานุการประจำคณะกรรมาธิการ

๑. นางจิราภรณ์ เล้าเจริญ	ที่ปรึกษาประจำคณะกรรมาธิการ
๒. นางณัฐณภรณ์ เอกนราจินดาวัฒน์	ผู้ชำนาญการประจำคณะกรรมาธิการ
๓. นายวงศ์พันธ์ วัฒนัยพัต	ผู้ชำนาญการประจำคณะกรรมาธิการ
๔. นายศุภชัย สตรีศิลป์	ผู้ชำนาญการประจำคณะกรรมาธิการ
๕. นางอุบล หลิมสกุล	ผู้ชำนาญการประจำคณะกรรมาธิการ
๖. นายเอกกมล แพทยานันท์	ผู้ชำนาญการประจำคณะกรรมาธิการ
๗. นายอัครเดช สุพรรณฝ่าย	ผู้ชำนาญการประจำคณะกรรมาธิการ
๘. นายสุวิชัย สิงห์พันธ์	ผู้ชำนาญการประจำคณะกรรมาธิการ
๙. นางงามจิต แต่สุวรรณ	นักวิชาการประจำคณะกรรมาธิการ
๑๐. นางสาวบุญชिरา ภูชนะจิต	นักวิชาการประจำคณะกรรมาธิการ
๑๑. พลเอก ศุภเกษม องคะศิลป์	นักวิชาการประจำคณะกรรมาธิการ
๑๒. นางนฤมล ล้อมทอง	นักวิชาการประจำคณะกรรมาธิการ
๑๓. นายเอกพิทยา เอี่ยมคงเอก	นักวิชาการประจำคณะกรรมาธิการ
๑๔. พันเอก หญิง เรืองพรรษา ชื่นนิยมธรรม	นักวิชาการประจำคณะกรรมาธิการ
๑๕. นางณัฐภักดิ์ อติเชษฐนิศ	นักวิชาการประจำคณะกรรมาธิการ
๑๖. นายนิติ ถาวรวิชัย	นักวิชาการประจำคณะกรรมาธิการ
๑๗. นางอาทิตยา นรารวัชร	นักวิชาการประจำคณะกรรมาธิการ
๑๘. นางสาวบุษยรัตน์ กาญจนดิษฐ์	นักวิชาการประจำคณะกรรมาธิการ
๑๙. นางพัฒนฉัตร ภัทรศาสตร์วงศ์	นักวิชาการประจำคณะกรรมาธิการ
๒๐. นางณัฐนันท์ สว่างวงศ์	นักวิชาการประจำคณะกรรมาธิการ
๒๑. นางสาวมาลัย साแก้ว	นักวิชาการประจำคณะกรรมาธิการ
๒๒. พันเอก ธนัญชัย พยัคตพงษ์	เลขานุการประจำคณะกรรมาธิการ
๒๓. นายวิกร ภูพัชร	เลขานุการประจำคณะกรรมาธิการ
๒๔. นางสาวสุภาพิษฐ์ ไชยดิษฐ์	เลขานุการประจำคณะกรรมาธิการ
๒๕. นางสาวโชติกา รักเมือง	เลขานุการประจำคณะกรรมาธิการ
๒๖. นายสถาวร จันทรพงศ์ศรี	เลขานุการประจำคณะกรรมาธิการ

รายชื่อคณะกรรมการ
คณะกรรมการกิจการเด็ก เยาวชน และผู้ด้อยโอกาส

๑. นายวัลลภ ตังคณานุก์	ประธานคณะกรรมการ
๒. พลเอก ไพชยนต์ คำทันเจริญ	รองประธานคณะกรรมการ คนที่หนึ่ง
๓. นางจิราภรณ์ เล้าเจริญ	รองประธานคณะกรรมการ คนที่สอง
๔. นางงามจิต แต่สุวรรณ	อนุกรรมการ
๕. นายศุภชัย สติรศิลป์	อนุกรรมการ
๖. นายสำราญ อรุณธาดา	อนุกรรมการ
๗. นางวรภัทร แสงแก้ว	อนุกรรมการ
๘. นายธนะรัตน์ ธาราภรณ์	อนุกรรมการ
๙. นายอัครเดช สุพรรณฝ้าย	อนุกรรมการ
๑๐. นายศุภากร ปทุมรัตน์	อนุกรรมการ
๑๑. นางณัฐนันท์ สว่างวงศ์	อนุกรรมการและเลขานุการ
๑๒. นางเพชรรัตน์ มหาสิงห์	อนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
ที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการ ประกอบด้วย	
๑. นางทัศนียา ยุวานนท์	ประธานที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการ
๒. นายปรีชา บัววิรัตน์เลิศ	ที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการ

**รายชื่อคณะกรรมการ
คณะกรรมการกิจการสตรี และผู้มีความหลากหลายทางเพศ**

๑. นายวัลลภ ตังคณานูรักษ์	ประธานที่ปรึกษาคณะกรรมการ และอนุกรรมการ
๒. นางประยูร เหล่าสายเชื้อ	ประธานคณะกรรมการ
๓. นางทัศนีย์ ยุวานนท์	รองประธานคณะกรรมการ คนที่หนึ่ง
๔. นางจิราภรณ์ เล้าเจริญ	รองประธานคณะกรรมการ คนที่สอง
๕. นางณัฐณภรณ์ เอกนราจินดาวัฒน์	อนุกรรมการ
๖. นางงามจิต แต่สุวรรณ	อนุกรรมการ
๗. นางณัฐนันท์ สว่างวงศ์	อนุกรรมการ
๘. นางสาวอุไร เล็กน้อย	อนุกรรมการ
๙. นางสาวอังคณา ใจกิจสุวรรณ	อนุกรรมการ
๑๐. นางสาวพัชรา พอจิต	อนุกรรมการ
๑๑. นายธีรวุฒิ กลิ่นกุสม	อนุกรรมการ
๑๒. นางสาวฉัตรสุดา ศิริวงศ์	อนุกรรมการและเลขานุการ

ที่ปรึกษาคณะกรรมการ ประกอบด้วย

๑. นางจิรพรรณ อนุศาสน์อมรกุล	ที่ปรึกษาคณะกรรมการ
๒. นางสาวอรณิชชา ภาคพิเศษ	ที่ปรึกษาคณะกรรมการ

**รายชื่อคณะกรรมการ
คณะกรรมการกิจการคนพิการ**

๑. นายมณฑิธร บุญตัน	ประธานคณะกรรมการ
๒. นายกิตติศักดิ์ รัตนวราหะ	รองประธานคณะกรรมการ คนที่หนึ่ง
๓. ศาสตราจารย์วิริยะ นามศิริพงศ์พันธุ์	รองประธานคณะกรรมการ คนที่สอง
๔. นางสาวเครือวัลย์ เทียงธรรม	อนุกรรมการ
๕. นางสาววิจิตา รชตะนันท์กุล	อนุกรรมการ
๖. นางสาววันทนี พันธ์ชาติ	อนุกรรมการ
๗. นายวิฑูต บุนนาค	อนุกรรมการ
๘. นายสุชาติ โอวาทวรรณสกุล	อนุกรรมการ
๙. นางอาทิตยา นรารวัชร	อนุกรรมการ
๑๐. นายสว่าง ศรีสม	อนุกรรมการ
๑๑. นายรัตน์ กิจธรรม	อนุกรรมการและเลขานุการ
๑๒. นางสาวพิมพ์ปญา อติสิริวัชร	อนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
ที่ปรึกษาคณะกรรมการ ประกอบด้วย	
๑. พลตรี ไอสถ ภาวิไล	ประธานที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการ
๒. นายชูศักดิ์ จันทยานนท์	ที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการ
๓. นายธีรยุทธ สุคนธวิท	ที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการ
๔. นางนุชจारी คล้ายสุวรรณ	ที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการ
๕. นางพวงแก้ว กิจธรรม	ที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการ
๖. นางวัชรา ธีวไพบูลย์	ที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการ
๗. นายศุภชีพ ดิษเทศ	ที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการ
๘. นางสาวสรานัญภัทร อนุมัติราชกิจ	ที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการ
๙. นายสุพล บริสุทธิ์	ที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการ
๑๐. นายสุภรธรรม มงคลสวัสดิ์	ที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการ
๑๑. นายเอกกมล แพทยานันท์	ที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการ
๑๒. รองศาสตราจารย์ณัฐนียา ไตรรักษา	ที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการ

**รายชื่อคณะกรรมการ
คณะกรรมการปฏิรูปด้านสังคม กิจการผู้สูงอายุและสังคมสูงวัย**

๑. นางเพ็ญพักตร์ ศรีทอง	อนุกรรมการและที่ปรึกษา
๒. นายอำพล จินดาวัฒนะ	ประธานคณะกรรมการ
๓. นายยุทธนา ทัพเจริญ	รองประธานคณะกรรมการ คนที่หนึ่ง
๔. นางจารุพันธ์ อึ้งภากรณ์	รองประธานคณะกรรมการ คนที่สอง
๕. นายณัฐเมศวร์ เรืองพิชัยพร	อนุกรรมการ
๖. นายตารนัย อินสว่าง	อนุกรรมการ
๗. ศาสตราจารย์เกียรติคุณธรรมศักดิ์ พงศ์พิชฎาภรณ์	อนุกรรมการ
๘. พลเอก บุญลือ วงษ์ท้าว	อนุกรรมการ
๙. นายประกาศิต กายะสิทธิ์	อนุกรรมการ
๑๐. นางสาววิมลญา เตียวกุล	อนุกรรมการ
๑๑. นางกรรณิการ์ บรรเทิงจิตร	อนุกรรมการและเลขานุการ
๑๒. นางสาวบุษยรัตน์ กาญจนดิษฐ์	อนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

ที่ปรึกษาคณะกรรมการ ประกอบด้วย

๑. แพทย์หญิงพรรณพิมล วิปุลากร	ที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการ
๒. นายพลากร วงศ์องแก้ว	ที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการ

[๔๑]

รายชื่อฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการการพัฒนาสังคม และกิจการเด็ก เยาวชน
สตรี ผู้สูงอายุ คนพิการ และผู้ด้อยโอกาส
วุฒิสภา

๑. นางสาวภิรมย์ นิลทัพ	นิติกรเชี่ยวชาญ ปฏิบัติหน้าที่ กำกับดูแลการปฏิบัติราชการ ของกลุ่มงานคณะกรรมการ การพัฒนาสังคมฯ
๒. นางธนยา สิงห์มณี	นิติกรชำนาญการ
๓. นางสาวพิมพ์ปญา อติสิริวัวร์	นิติกรชำนาญการ
๔. นางสาวธรรมรัตน์ ศรีทองกุล	นิติกรชำนาญการ
๕. นางเพชรรัตน์ มหาสิงห์	วิทยากรชำนาญการ
๖. นางจิตตินันท์ ศิริอังกานนท์	วิทยากรชำนาญการ
๗. นางสาวฉัตรสุดา ศิริวงศ์	นิติกรปฏิบัติการ
๘. นางสาวจิตรลดา งามอาจ	เจ้าพนักงานธุรการชำนาญงาน
๙. นางสาวสุธาทิพย์ สมัครการ	เจ้าพนักงานธุรการชำนาญงาน
๑๐. นายรุ่งเพชร งามพร้อม	เจ้าพนักงานธุรการปฏิบัติงาน
๑๑. นายปิยะพงษ์ น้อยเจริญ	นักวิชาการสนับสนุนงานวิชาการ
๑๒. นางสาวนธิดา ศรีอุตะ	พนักงานสนับสนุนการประชุม
๑๓. นางสาวศกกลวรรณ พึ่งฉ่ำ	พนักงานสนับสนุนการประชุม

กลุ่มงานคณะกรรมการการพัฒนาสังคมและกิจการเด็ก
เยาวชน สตรี ผู้สูงอายุ คนพิการ และผู้ด้อยโอกาส สำนักกรรมการ ๓ สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา
โทรศัพท์ ๐ ๒๘๓๑ ๙๒๒๕ - ๖

គោលបំណងប្រឹក្សា
ស្ថាប័នការងារសម្រាប់សេវាកម្ម
• ធានាបាននូវគុណភាព, • ធានាបាននូវគុណភាព
• ធានាបាននូវគុណភាព, • ធានាបាននូវគុណភាព

